

ОТИВАНЕ И ВРЪЩАНЕ

БЕСЪДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ
1932.

СИЛА, РАЗУМНОСТЪ И ДОБРО.

Въ живота съществува слѣдното основно положение: никога не можешъ да научишъ човѣка на това, което ти самъ не знаешъ. Знание е само това, което е опитано, провѣрено. Запримѣръ, ако човѣкъ никога въ живота си не е опитвалъ нѣщо сладко, той не може да знае, какво нѣщо е сладчината. Колкото и да му говорите за сладкото, тази идея ще остане недостъпна за неговия умъ. Човѣкъ може да постигне понятието за сладко само въ единъ моментъ. Какъ? Достатъчно е само да вкуси нѣщо сладко. Оттамъ настѣпва, каквото и да се говори на този човѣкъ за сладкото, за степенитѣ и качества му, той всичко разбира. По сѣщия начинъ, колкото и да говорите на човѣка за доброто, ако той не го е опиталъ, нищо нѣма да разбере. Опитал ли веднѣжъ доброто, той напълно може да ви разбере. Доброто не може умствено да се прѣдава. Сѣщото се отнася и до злото. Значи, има нѣща, които безъ опитъ по никой начинъ не могатъ да се прѣдадатъ. Тия нѣща не могатъ да ги прѣдадатъ нито хората, нито ангелитѣ даже. Само Богъ може да прѣдаде тия нѣща. Да прѣдадешъ нѣщата, както Богъ ги прѣдава, това значи да прѣдадешъ тѣхната сѣщностъ. Щомъ хората знаятъ сѣщността на нѣщата, лесно е вече на разумнитѣ същества да се проявятъ. Ето за-

що, първо трѣбва да се прѣдаде сжщината на нѣщата, т. е. Божественото, което се крие въ тѣхъ. Това значи да опита човѣкъ реалността въ нейното първо проявление.

Сега, азъ ще говоря само на онѣзи, които сж избрани. Ще запитате: кои сж избрани хора? Избранъ човѣкъ е онзи, който е силенъ; избранъ човѣкъ е онзи, който е разуменъ; избранъ човѣкъ е онзи, който е добъръ. Ако нѣкой иска да знае, дали е отъ избранитѣ, нищо не може да му се отговори. Никой не може да ви каже, дали сте избрани, или не, както никой не може да ви каже, ще влѣзете ли въ Царството Божие, или не. Ако нѣкой ученикъ ме пита, ще свърши ли училището, ще му отговоря: ако учи, ще свърши благополучно; ако не учи, нѣма да свърши. Ако е здравъ, ще свърши благополучно; ако не е здравъ, нѣма да свърши. Ако ученикътъ е боленъ, по-добрѣ да не влиза въ училището. Въ школата сжществува слѣдното правило: болни ученици не се приематъ; мързеливи ученици сжщо не се приематъ.

Разбирайте това нѣщо разумно, а не по човѣшки. Човѣшкото е прѣходно, врѣменно, а Божественото е вѣчно. Прѣходнитѣ, врѣменнитѣ нѣща лесно се взиматъ. Всѣко нѣщо, отъ което могатъ да ви лишатъ, е човѣшко. Ако една мисль, едно чувство, или дадено знание се изгубятъ, тѣ сж прѣходни нѣща. Животътъ не може да се изгуби, нито може да се задържи на едно мѣсто, или въ една посока. Вѣчнитѣ, реалнитѣ, Божестве-

нитѣ нѣща никой не може да отнеме. Затова, именно, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ нѣща, които никой не може да отнеме. Тия нѣща сж въ самия човѣкъ, дадени му отъ началото на неговото съществуване. Всѣко нѣщо, което човѣкъ дава, той може и да си го вземе; всѣко нѣщо, което човѣкъ не е въ състояние да даде, той не може да го вземе. Човѣкъ не може да даде Божественото; слѣдователно, той не може да го вземе. Който не е развилъ Божественото въ себе си, той живѣе въ единъ прѣходенъ свѣтъ; той е човѣкъ на постояннитѣ промѣни и се чуди на тия промѣни, чуди се, защо нѣкои нѣща ставатъ по единъ начинъ, а други — по другъ начинъ. Когато човѣкъ живѣе по човѣшки, въ свѣта на промѣнитѣ, той може въ единъ моментъ да стане нещастенъ и въ единъ моментъ — щастливъ.

И тъй, въ живота има три нѣща, които всѣкога трѣбва да се иматъ прѣдъ видъ. Първо: човѣкъ трѣбва да бѣде силенъ! Обаче, първоначално животнитѣ бѣха силни. Тѣ бѣха създадени прѣди човѣка и взеха силата за себе си. Всички животни започнаха да се грижатъ изключително за себе си. Защо? — Защото не бѣха разумни. Като нѣмаха разумность, тѣ използуваха силата неправилно, и отъ силата създадоха насилието, като поставиха слѣдния законъ въ царството си: правото е на силния! Който е силенъ, той е на правата страна; който е слабъ, той е на кривата страна. Ето защо, въ животинското царство слабиятъ се счита грѣшенъ, нещастенъ,

а силниятъ ходи гордъ, изправенъ, съ съзнание за достоинство. Биволътъ, лъвътъ, слонътъ минаватъ за силни и ходятъ съ съзнание за достоинство. Сжщото нѣщо се забѣлѣзва и между хората. Оттукъ може да се извади слѣдното заключение: който живѣе само за себе си и прѣвръща силата въ насилие, той живѣе съ идеитѣ на животнитѣ.

Второ: човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ! Човѣкътъ бѣше създаденъ слѣдъ животнитѣ, и като видѣ, че силата мина въ властта на животнитѣ, той взе разумността за себе си. Животнитѣ взеха силата, но я прѣвърнаха въ насилие; хората взеха разумността, но я прѣвърнаха въ лъжа и лицемерие. Тѣ направиха добъръ изборъ, но като не можаха да използватъ разумността правилно, изопачиха я, вслѣдствие на което и до днесъ носятъ лошитѣ послѣдствия на своята неразумность. Казватъ, че разумността е за хората. Право е това, но тѣ не можаха да я използватъ, както трѣбва, обърнаха я натукъ-натамъ, огънаха я малко и, въ края на краищата, въ свѣта влѣзе лъжата и лицемерието. Това наричатъ хората грѣхопадане. Защо дойде лъжата въ свѣта? Лъжата дойде въ свѣта, защото, като отстѣпиха отъ животнитѣ, отъ силата, хората трѣбваше да дадатъ, да пожертвуватъ нѣщо отъ себе си, но като не можаха, тѣ огънаха разумността. Дѣто разумността се огъва, тамъ лъжата изпжква. Когато човѣкъ огъва разумността, той изпада въ положението на онзи, който получава нѣкаква сума за благотворителни цѣли и задър-

жа частъ отъ нея и за себе си. Той вземе паритѣ, огледа се натукъ-натамъ и казва: азъ ще взема частъ отъ тѣзи пари, но ще ги върна. По този начинъ, именно, е влѣзла лъжата въ свѣта.

Днесъ лъжата върви въ стѣпките на хората. Тѣ говорятъ за истина, за правда, но все пакъ лъжата ги слѣдва. И наистина, съ свѣщъ да тръгнете изъ свѣта, едва ли ще намѣрите обикновенъ човѣкъ, който да не лъже. Мислитѣ, чувствата и постѣпките на обикновения човѣкъ сж облѣчени въ лъжа. И знаете ли, каква е дрехата на лъжата? Лъжата е облѣчена съ копринена дреха, съ златни, съ блестящи етикети. Когато човѣкъ иска да прокара нѣкаква лъжа, той говори въ името на любовта, въ името на нѣкакви високи идеали, въ името на човѣщината, но въ края на тази работа ще се види, дали всичко това е било истина, или лъжа. Слѣдъ това този човѣкъ ще се оправдава, ще казва: условията на живота сж трудни, пъкъ азъ бѣхъ слабъ човѣкъ, не можахъ да издържа. Този човѣкъ се извинява, но и като се извинява, пакъ лъже. Сжщо така постѣпватъ хората и по отношение къмъ Бога. Тѣ грѣшатъ, вършатъ прѣстѣпления, и слѣдъ това се обръщатъ къмъ Бога съ думитѣ: Прости ме, Господи, слабъ човѣкъ съмъ, затова сгрѣшихъ. Не, никой не може да излъже Бога. Той чува тази молитва и казва: дайте му споредъ думитѣ. Хората се чудятъ, защо Богъ не отговаря на молитвитѣ имъ. Както виждате, Той отговаря на молитвитѣ имъ, но спо-

редъ съдържанието на тѣхнитѣ молитви. Въ лъжата, обаче, нѣма съдържание.

Сега, азъ говоря на избранитѣ, на съвършенитѣ, на тия, които сж опитали, разбрали и приложили истинитѣ въ живота си. За грѣшнитѣ не говоря. Споредъ менъ, грѣхътъ е дреха, която човѣкъ доброволно е облѣкълъ; глупостта е състояние, което човѣкъ доброволно си е наложилъ; насилието е състояние, къмъ което човѣкъ доброволно се е стремѣлъ. Всичко отрицателно въ човѣка е придобито отъ самия него съ негови собствени усилия, никой не му го е наложилъ отъвънъ. Когато хората искатъ да се оправдаятъ за своитѣ лоши и криви постѣпки, тѣ казватъ: ние не сме виновни за дѣлата си, родили сме се такива, наслѣдили сме тия слабости отъ баща, отъ майка, отъ дѣди и прадѣди. Обаче, доколкото съмъ изучавалъ хората, убѣдилъ съмъ се, че никой не е въ сила да имъ наложи злото. Тѣ сами, доброволно сж възприели и злото, и доброто.

Когато Богъ създалъ свѣта, Той изпратилъ на земята ангелъ Азраелъ, или другояче нѣреченъ Ханиелъ, да донесе благословенията на свѣта. Когато дошълъ на земята, ангелъ Азраелъ поставилъ разнитѣ благословения на различни мѣста: сладкитѣ работи поставилъ на едно мѣсто; хлѣбътъ — на друго мѣсто; книгитѣ — на трето мѣсто и т. н. Той наредилъ Божиитѣ благословения така, че всѣки свободно да ги вижда и да си избере, каквото благословение желае. Пчелитѣ, които били тогава много красиви и ве-

личествени, дошли първи и веднага се спрѣли прѣдъ масата, на която били сладкитѣ работи и ги задигнали изцѣло. Слѣдъ тѣхъ дошли птицитѣ. Тѣ се спрѣли прѣдъ масата, на която били поставени разнитѣ козметически сръдства — парфюми, помади, масла за мазане и т. н. Както знаете, крилатитѣ сжщества, наречени въ свѣта „дѣви“ обичатъ да се мажатъ съ разни масла и парфюми. Изобщо, нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не се маже. Въ това отношение, той е птица. Крилата на птицитѣ винаги сж намазани. Като яде, и човѣкъ се понамазва. Все трѣбва по малко масло въ яденето. Слѣдъ птицитѣ дошли хората, да взематъ благословението си. Тѣ се спрѣли прѣдъ маситѣ, на които били поставени сѣмената и книгитѣ. Отъ книгитѣ тѣ започнали да се учатъ, а сѣменцата прѣснали по цѣлия свѣтъ. Като се свършили благословенията, всички сжщества започнали да спорятъ помежду си, кой е взелъ най-хубавото благословение: дали тѣзи, които сж взели сладкитѣ нѣща, козметическитѣ сръдства, или най-послѣ хората, които сж взели книгитѣ и сѣменцата.

Като говоря по този начинъ, азъ искамъ да разбирате нѣщата въ тѣхния дълбокъ смисълъ. Тѣй както е изразенъ животътъ днесъ, той не е прѣдставенъ още въ своята пълнота. Запримѣрь, всѣки очаква и изисква отъ живота това, което не му трѣбва: нѣкой очаква да си вземе малко медецъ, както пче-

лата, да си хапне и да се задоволи; другъ очаква да получи малко масълце, малко хлѣбецъ, да си хапне; трети очаква да намѣри сѣменца, които да посѣе, или книги, които да изучава. Всѣки човѣкъ има желанія, които иска да постигне. Нѣкой мисли, че като реализира своитѣ желанія, ще се задоволи. Питамъ: ако човѣкъ яде само веднѣжъ отъ сладкото, какво ще придобие? Той все ще спечели нѣщо, но животътъ не е само въ сладкото. Какво ще придобие човѣкъ, ако само веднѣжъ опита масълцето, или хлѣба? Какво ще придобие човѣкъ, ако само една книга изучи, или ако само единъ пжтъ посѣе нѣколко сѣмена? Животътъ се проявява донѣкъждѣ само въ еднократното употрѣбление на сладкото, на маслото и хлѣба, на сѣменцата и книгата. Това е частично изявление на живота, но то не е неговото пълно проявление. Колкото и да е стара или лоша една кжща, тя трѣбва често да се намазва. Колкото добръ да се е нахранилъ човѣкъ днесъ, утрѣ той пакъ трѣбва да яде, и то три пжти на день. Стомахътъ на човѣка, т. е. неговата воденица трѣбва често да се маже съ масълце, да има работа. Азъ разглеждамъ идеята за живота въ нейния широкъ, а не ограниченъ смисълъ.

И тъй, човѣкъ има задължения не само къмъ стомаха си, но и къмъ дробоветѣ, и къмъ мозъка си. Ето защо, човѣкъ трѣбва да диша правилно и да мисли правилно. Човѣкъ не обръща внимание на своитѣ мисли, на дишането, на чувствата си, прѣнебрегва ги, а мечтае за постигането на нѣкакъвъ високъ

идеалъ. Запримѣрь, единъ мечтае да стане богатъ, другъ мечтае да стане силенъ. Добръ е човѣкъ да стане богатъ, но какво ще придобие съ това богатство? Добръ е човѣкъ да бжде силенъ, но какво ще придобие съ тази сила? Когато човѣкъ стане силенъ, той придобива философията на животнитѣ. Философията на животнитѣ пъкъ не е нищо друго, освѣнъ философия на личния егоизъмъ. Личниятъ животъ е най-възвишеното състояние, до което животнитѣ сж достигнали. Когато човѣкъ говори за своята личностъ, той е въ положението на животнитѣ, които сж подигнали своята личностъ въ култъ. Питамъ: какво може да създаде човѣкъ, който живѣе въ своята личностъ, или въ насилието? Насилието е родило пакъ насилие, нищо повече. Насилието пъкъ е създадо законитѣ. Днесъ законитѣ сжществуватъ за насилниците, но не и за праведнитѣ

Ще приведа единъ анекдотъ, който се отнася за оново врѣме още, когато насилието се е явило за пръвъ пѣтъ между животнитѣ. Първото дѣло, което се е завело между животнитѣ, било по поводъ оплакванията на единъ вълкъ. Този вълкъ подалъ заявление до първия сѣдия, въ което се оплаквалъ отъ една овца, че изяла единъ вълкъ. Сѣдията прочелъ заявлението и казалъ: понеже този случай е изключителенъ, азъ се отказвамъ да разглеждамъ такова дѣло. Никждѣ досега не се е чуло подобно нѣщо. Не е възможно овца да изяде вълкъ! Вслѣдствие на това, не сжествува законъ, който може да сѣди овцитѣ за

такива прѣстѣпления. Това заявление ще се тури настрана, нѣма да му се даде ходъ, докато не се провѣри факта. За тази цѣль ще се свика събрание отъ възвишени сжщества, които да провѣрятъ истинността на факта, и ако той се укаже дѣйствителенъ, тогава само ще се издаде законъ за сждане на овцитѣ за подобни прѣстѣпления.

Казвамъ: въ свѣта не сжествува още законъ, по който да сждятъ праведнитѣ. Азъ наричамъ праведнитѣ хора овци, а грѣшнитѣ — вълци. Слѣдователно, за праведнитѣ нѣма законъ, а за грѣшнитѣ има. Съ други думи казано: за праведнитѣ има неписани закони, а за грѣшнитѣ има писани закони. Едни отъ неписанитѣ закони, по които трѣбва да се ръководятъ праведнитѣ, сж слѣднитѣ: тѣ трѣбва да обичатъ, да вършатъ добро, да се жертвуватъ. Обаче, нѣма законъ, който да наказва праведния. Защо? — Защото невъзможно е праведниятъ да грѣши. Казано е въ Писанието: „Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави.“ Праведниятъ е роденъ отъ Бога. Значи, праведниятъ грѣхъ не прави. Грѣхътъ не е присжщъ на неговото естество. Ето защо, невъзможно е овцата да направи такова прѣстѣпление, каквото вълкътъ прави. Въ този смѣсьлъ, всичко може да направи овцата, но вълкъ да изяде никога! Съврѣменнитѣ хора трѣбва да иматъ нови разбирания за живота, ако искатъ да бждатъ силни, разумни и добри.

Сега, като говоря за избранитѣ, азъ прѣдполагамъ, че тѣ не се обиждатъ. Каквото и

да се каже, тѣ не трѣбва да се обиждатъ; въпрѣки това, и тѣ понѣкога се докачатъ. Който не е отъ избранитѣ и върви по закона на животнитѣ, той ще каже: азъ съмъ силенъ човѣкъ, и трѣбва да си пробия пжтъ, по който и да е начинъ, било съ рогитѣ си, било съ копитата си. Избраниятъ не може да си служи нито съ рога, нито съ копита, защото между силата, разумността и доброто сжществува тѣсна връзка. Разсжжденията на съврѣменнитѣ хора сж диаметрално противоположни на тия отъ Божествения свѣтъ. По силата на своитѣ разсжждения, тѣ вървятъ съ главата си надолу. Обаче, трѣбва да се знае, че разумността се ражда отъ доброто, което е основа на Божествения свѣтъ. Отъ разумността пѣкъ се ражда силата.

Слѣдователно, ако доброто не сжществува, и разумността не сжществува; ако разумността не сжществува, и силата не сжществува. Който е силенъ, той може да бжде и самостоятеленъ. Това показва, че този човѣкъ е разуменъ; силниятъ човѣкъ трѣбва да бжде и добъръ. Който се отклони отъ тѣзи правила на живота, той се изражда, той се натѣква на редъ нещастия и страдания. Тѣй щото, нещастията въ свѣта идатъ по единствената причина, че въ силата нѣма разумность и доброта. Сила безъ разумность и доброта създава само страдания и нещастия. Страданията се явяватъ като резултатъ на стѣлкновения между мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на хората. Който не разбира този законъ, той търси причинитѣ на злото вънъ

отъ себе си и постоянно се оплаква; който разбира този законъ, той знае, че причинитѣ на злото седятъ въ самия него. Вънъ отъ насъ е Богъ, Който създаде свѣта. Тѣй щото, ако мислите, че злото е вънъ отъ васъ, вие ще дойдете до заключението, че злото е въ Първата Причина, въ Бога. Обаче, съществува слѣдниятъ законъ: никога частъта не може да даде мнѣнието си за цѣлото; никога произведението на човѣка не може да даде мнѣнието си за своя творецъ. Да твърди човѣкъ, че злото е въ Бога, то е все едно, вълкътъ да се оплаква отъ овцата, че тя изяла единъ вълкъ. Колкото е възможно първото твърдение, толкова е възможно и второто. Невъзможно е овца да изяде вълкъ. Значи, у Бога нѣма никакъвъ поводъ за зло.

Питамъ: какво може да се придобие съ злото? Прѣди всичко, злото не може да бжде обектъ за човѣка. Кражбата, напримѣръ, е зло, но кой краде? Само слабиятъ човѣкъ краде. Обаче, паритѣ могатъ ли да се крадятъ? Човѣкъ може да открадне златото на нѣкой богаташъ, да го употреби за свои нужди, но въ края на краищата това злато не излиза вънъ отъ земята. Златото, скъпоцѣннитѣ камъни могатъ да се използватъ отъ единъ, отъ другъ човѣкъ, но заминете ли човѣкъ за онзи свѣтъ, той остава богатството си на земята. Човѣкъ заминава за онзи свѣтъ, както е дошълъ, безъ никакви богатства, безъ никакъвъ имотъ. Материалнитѣ, физическитѣ блага той оставя на земята, отдѣто ги е взелъ.

Казвамъ: съврѣменнитѣ хора сж построили живота си на лъжлива основа, която тѣ сами си създали. Докато човѣкъ мисли, че причината на злото е вънъ отъ него, той винаги ще изпитва горчивината на това зло. Ако мисли, че причината на злото е въ него, той ще може да прѣмахне тази причина и ще се освободи отъ злото. Злото не е нищо друго, освѣнъ отношение на нѣщата. Когато човѣкъ знае отношенията на нѣщата, той ще може да се въздържа отъ злото. Какво струва на човѣка да въздържа езика си отъ лоши думи? Какво струва на човѣка да въздържа ума си отъ лоши мисли? Какво струва на човѣка да въздържа сърцето си отъ лоши чувства? Нищо не коштува на човѣка да се въздържа отъ всичко лошо и нечисто. Въздържа ли се отъ лошото, отъ злото, той може да бжде щастливъ. Щомъ хората искатъ да бждатъ щастливи, тогава и Богъ, Който е у тѣхъ и отъ Когото тѣ сж излѣзли, и Той иска тѣхното щастие. Това е Божествено желание. Обаче, който нарушава щастieto на другитѣ, едноврѣменно съ това той ограничава Бога въ тѣхъ. Богъ иска да бжде щастливъ въ всички сжщества. Невъзможно е единъ човѣкъ да бжде щастливъ, а другитѣ да бждатъ нещастни. Невъзможно е Богъ въ одного да бжде щастливъ, а въ другитѣ да бжде нещастенъ. Който мисли, че това е възможно, той поставя и себе си, и другитѣ хора въ противорѣчие.

Слѣдователно, моралътъ не се отнася само за одного. Истинскиятъ моралъ е общъ за всич-

ки сжщества. Този е пжтътъ за всѣки, който иска да прогресираща, да стане свършенъ. Не вървите ли въ този пжтъ, вие ще изпаднете въ заблуждение и ще очаквате друга епоха, съ благоприятни условия за васъ, да дойдатъ други учители, други ангели и т. н. Учители всѣкога е имало въ свѣта, ангели всѣкога сж слизали на земята, благоприятни условия всѣкога сж сжществували, но човѣкъ може да използва всичко това, когато Божественото въ него се пробуди. Учителътъ, ангелътъ не може да внесе Божественото въ човѣка, но той може само да даде условия за неговото развитие. Другояче животътъ нѣма смисълъ. Ако животътъ отсега нататкъ ще се внесе, ако дарбитъ отсега нататкъ ще се придобиватъ, може да се каже, че хората криво разбиратъ, или пъкъ тѣ сж много закъснѣли въ своето развитие.

Нѣкой казва: еди-кой си човѣкъ не е добъръ. Какво разбирате отъ тѣзи думи? Когато казвате нѣкому, че не е добъръ човѣкъ, това подразбира, че той не е работилъ достатъчно. — Ти не си добъръ художникъ. — Вѣрно е, досега още не съмъ работилъ, както трѣбва. Отсега нататкъ ще работя. — Ти не си даровитъ човѣкъ. — Вѣрно е, че не съмъ даровитъ, защото не съмъ работилъ, както трѣбва. Ще работя повече, за да развия дарбитъ си. Не само това, но хората още не сж дошли до положението, така да правятъ добро, че и тѣ да сж доволни отъ себе си, и Богъ да е доволенъ отъ тѣхъ. Всѣки има опитностъ, знае, какво нѣщо е Богъ да е до-

воленъ отъ него, и какво нѣщо е Богъ да не е доволенъ отъ него. Нѣкой може да е направилъ голѣмо добро, съградилъ църква, или училище, и всички вѣстници да пишатъ за него, но въпрѣки това той е недоволенъ отъ себе си. Защо е недоволенъ отъ себе си? — Защото Богъ е недоволенъ отъ него, не е видѣлъ неговото добро и не е далъ мнѣнието си. Нѣкога човѣкъ направи толкова малко добро, едва видимо подъ микроскопъ, но той е доволенъ отъ себе. Цѣль день е радостенъ, щастливъ. Защо? — Защото само Богъ е видѣлъ това малко добро и го е похвалилъ. Слѣдъ извѣстно врѣме човѣшкото дойде въ него, и той си казва: направихъ едно малко добро, но то нищо не струва. Сега ще направя едно голѣмо добро, че да хване мѣсто. Наистина, направи едно голѣмо добро, но съ него заедно изгубва и малкото. Истинско добро е това, което никой другъ не го е видѣлъ, освѣнъ Богъ. Съ голѣмитѣ работи човѣкъ изгубва и малкитѣ. Който се е стремѣлъ къмъ голѣми работи, той е изгубилъ всичкото си състояние. Ако нѣкой ви убѣждава, че съ голѣмитѣ работи, съ голѣмитѣ прѣдприятия вие ще станете светии, ще наслѣдите Царството Божие, не хващайте вѣра на думитѣ му. Човѣкъ може да наслѣди Царството Божие и съ най-малкото добро. Съ най-малкото добро се влиза въ Царството Божие, но и при най-малкото прѣстѣпление се излиза отъ Царството Божие. Въ това се изразява съвършената любовъ. Който

е въ рая, той е силенъ, добъръ и разуменъ; който е извънъ рая, той е слабъ, глупавъ, лошъ човѣкъ. Тази опитностъ всѣки я познава, но не се спира върху нея, да обмисли и да я проучи.

Сега, ние влизаме въ свѣтъ, въ който има установени правила и закони, които абсолютно трѣбва да се спазватъ. Отъ силата, добротата и разумността на човѣка зависи, да остане ли той въ този свѣтъ, или да излѣзе вънъ отъ него. Човѣкъ иска да бжде свободенъ, но свободата му се обуславя отъ неговитѣ мисли, чувства и постѣпки. Ако храни въ себе си лоши мисли и чувства, той ще носи тѣхнитѣ послѣдствия. Тѣзи послѣдствия пѣкъ го ограничаватъ. За всѣка лоша дума, за всѣко лошо чувство и за всѣка лоша мисль той се сѣди. И обществото постѣпва по сѣщия начинъ. Мнозина казватъ: ние не можемъ да спазваме правилата на обществото, защото неговиятъ моралъ е отживѣлъ вече врѣмето си. Питамъ: кой моралъ днесъ е живъ? Живиятъ моралъ седи въ общение съ Бога. За тази цѣль човѣкъ трѣбва да започне съ доброто. То е изводъ на любовта отъ всички вѣкове. Доброто е основа на цѣлокупния животъ; то е основа на Божествения свѣтъ.

Нѣкой казва: какво ще придобия, ако съмъ добъръ? Който е добъръ, той ще стане разуменъ, а послѣ и силенъ. Разумността изключва всѣкаква лѣжа. Най-малката лѣжа, най-малкото зло въ човѣка показватъ, че той не е добъръ, нито е разуменъ. Казвате:

възможно ли е човѣкъ да не допусне въ живота си поне една бѣла лъжа? — За съвършения е възможно. Казано е въ Писанието: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ, Който е на небеса!“ Ние говоримъ за ученицитѣ, които могатъ да бждатъ съвършени. Разумността е присъща на съвършения, а тя се развива при отсъствие на лъжа. Най-малката лъжа е въ ущърбъ на разумността. Дойде ли лъжата, въ съзнанието на човѣка наставка тъмнина, и той постепенно оглупява. Лъжата е мантия на неразумния животъ. Докато силниятъ човѣкъ не си служи съ насилие, той запазва силата си. Допусне ли най-малкото насилие въ живота си, той губи силата си. Въ каквато малка форма и да се изяви насилието, обаче, като живо същество, въ дългия процесъ на развитието си, то указва влияние върху човѣка, и той постепенно губи силата, както и разумността си. Какво ще остане отъ човѣка, ако той изгуби силата, разумността и добротата си? Дѣ е човѣкътъ тогава?

Нѣкой казва, че за да не губи човѣкъ силитѣ си, той трѣбва да вѣрва въ Бога. Питамъ: нима езичниците не сж вѣрвали въ Бога? — Трѣбва да се обичаме! — Нима вълкътъ, змията не обичатъ своитѣ малки? Трѣбва да се знае, за каква обичъ се говори. Да обичаме своитѣ си, да обичаме себе си, това е една обичъ. Тя е частична обичъ. Да обичаме Бога, това е друга обичъ. Който има такава любовъ, той и на мравката ще помага и ще я обича. Единъ день тази мал-

ка мравка ще достигне до положението на ангелъ, който ще помага на всѣки, който ѝ е помагалъ, който ѝ правилъ добро. И слѣдъ това този човѣкъ ще се чуди, защо се излива толкова обичъ върху него, но мравката ще му каже: едно врѣме, когато бѣхъ мравка, ти ми помогна, ти спаси моя животъ. Това, което имамъ днесъ, дължа на тебе. Ти стана причина да прогресирамъ. Питамъ: знаете ли, колко ангели работятъ днесъ върху васъ за доброто, което нѣкога сте имъ направили? Знаете ли, обаче, и колко ангели сте спрѣли въ развитието имъ съ злото, което сте имъ направили?

Сега, азъ ви говоря по човѣшки, за изяснение на идеята, да разберете, защо едни сжщества ви обичатъ, а други не ви обичатъ. Съ това не искамъ да ви направя повече отговорни, отколкото трѣбва. Кое е по-хубаво за васъ: да срещнете едно сжщество, което има пълно довѣрие у васъ за доброто, което нѣкога сте му направили, или да ви поглежда съ недовѣрие? Обичъта изключва всѣкаква лъжа навънъ. Лъжата разрушава човѣка, затова тя не може да се извини. Който се опитва да извини лъжата, той се опетнява. Срещна ли лъжата, азъ не се спирамъ прѣдъ нея, но я отхвърлямъ настрана, както Христосъ отхвърли сатаната и каза: „Махни се, сатано, оттукъ!“ Какво значатъ думитѣ „махни се?“ Това значи: иди да изпълнишъ волята Божия! Щомъ изпълнишъ волята Божия, тогава ще дойдешъ при менъ. Кажете ли, че нѣкой ви е изпждилъ, това подразби-

ра, че този човѣкъ ви е изпратилъ да изпълните волята Божия. Щомъ изпълните волята Божия, ще се върнете при него. Искате ли да ви обича нѣкой, прѣди всичко вие трѣбва да изпълните волята Божия. Нѣкой казва: ти не ме обичашъ. Защо не те обича този човѣкъ?—Защото нищо не давашъ. Ние обичаме Бога, защото Той ни дава всичко. Който нищо не дава, а иска да го обичатъ, подразбира, че иска отъ нѣкого онази любовъ, която той има къмъ Бога. Това е невъзможно. Защо? — Защото Божественото обича, и Божественото се обича. Само по този начинъ Божественото се развива. Когато обичаме Бога, ние обичаме Божественото въ себе си и въ другитѣ хора. Не Го ли обичаме, ние отхвърляме развитието на Божественото, което ни е дадено отъ Него. Тази е първата лъжа въ свѣта.

Днесъ всички хора очакватъ спасението си отъ Христа. Казвамъ: ако въ живота на силата не можете да изключите насилието, ако въ живота на разумността не можете да изключите глупостъта и ако въ живота на доброто не можете да изключите злото, вие нищо не можете да постигнете. Казвате: така и така говорятъ хората. Какво говорятъ хората и какво се говори на тѣхъ, азъ оставамъ настрана; за васъ е важно, какво се говори на свършенитѣ. Казвате: кой човѣкъ е свършенъ? Споредъ менъ, свършенъ човѣкъ е силниятъ, разумниятъ, добриятъ. — Кой е силенъ човѣкъ? — Силенъ човѣкъ е този, у когото нѣма насилие. — Кой е разуменъ чо-

вѣкъ? — Разуменъ човѣкъ е този, у когото нѣма глупостъ, у когото нѣма лъжа. — Кой е добъръ човѣкъ? — Добъръ човѣкъ е този, у когото нѣма зло. Ако нѣкой пита, не може ли безъ насилие, казвамъ му: махни се! — Безъ лъжа не може ли? — Махни се! — Безъ зло не може ли? — Махни се! По тѣзи въпроси азъ не искамъ да се разговарямъ. Нека всѣки прави това, което си знае. — Може ли безъ насилие, безъ лъжа и безъ зло въ свѣта? Споредъ менъ, това е възможно. Азъ съмъ го провѣрилъ хиляди пжти досега и казвамъ: човѣкъ може да живѣе и безъ насилие, и безъ лъжа, и безъ зло.

Казвамъ: всички сжщества сж дошли въ свѣта, седнали сж прѣдъ Божествената трапеза и си взели, каквото пожелали. Едни сж взели отъ меда, станали сж пчели, но видѣли, че съ медъ само работата не става; други сж взели отъ маслата и парфюмитѣ, станали сж птици, но видѣли, че съ масла само работата не става. Млѣкопитаещитѣ взели храната, но видѣли, че съ ядене и пиене само работата не става. Най-послѣ дошли хората: едни отъ тѣхъ взели книгитѣ, станали учени; други взели доброто; нѣкои пѣкъ — разумността. Въ края на краищата тѣ разбрали, че нито само съ учение, нито само съ добро, нито само съ разумность може да се върши работа. Какво трѣбва да се прави тогава? Споредъ закона на Божията Любовь, всички добродѣтели трѣбва да се съединятъ въ едно. Любовьта е вжтрѣшна сила, която синтезира всички нѣща. Ако човѣкъ не може да

съединява частитѣ въ едно цѣло, ако не може да ги осмисли, да намѣри допирнитѣ точки между тѣхъ, той не може да разбере живота, нито любовта. Такъвъ човѣкъ не може и да обича. Смыслътъ на живота е да обичашъ и да те обичатъ. Какво коштува на човѣка да обича? Какво коштува на чешмата да дава отъ своята вода и да уталожва жаждата ви? Какво ви коштува слѣдъ това да ѝ благодарите? На сжщото основание, и човѣкъ, като чешмата, може да даде и да получи, понеже Божественото извира отъ него. Когато човѣкъ даде ходъ на онази непрѣривна дѣятелность въ себе си, за да използва силата, разумността и доброто, както Богъ изисква, той ще получи удобрението на Бога. Затова, именно, и Христосъ казва: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ небесни!“ Казано е още: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ“. И наистина, Богъ всѣки день ни изявява своята любовъ.

Днесъ много проповѣдници говорятъ за идването на Христа и Го очакватъ да дойде, облѣченъ съ слава и великолѣпие, съ мантия на тѣлото и съ корона на главата си. Какво прѣдставятъ мантията и короната? Тѣ прѣдставятъ добродѣтелитѣ на Христа, съ които Той е облѣченъ. Послѣ казватъ, че Христосъ ще сжди хората. Кой хора ще сжди? — Грѣшнитѣ. Въ свѣта има законъ за сждане на грѣшнитѣ, но не и на праведнитѣ. Значи, има законъ за злото, но не и за доброто. Сждба има за онѣзи, които вървятъ въ

пжтя на злото; обаче, за праведнитѣ нѣма сждба. Който иска да стане съвършенъ, той трѣбва да се освободи отъ всички лъжеучители и лъжеучения вѣнъ и вжтрѣ въ него. Защо? — Защото учителятъ никога не може да лъже. Ученикътъ може да лъже ученика, но учителятъ никога не може да лъже ученицитѣ. Запримѣръ, ученикътъ може да каже за нѣщо, че тѣй чулъ, тѣй разбралъ, тѣй мисли и т. н. Учителятъ, обаче, никога не може да говори нѣща, които не знае положително. Който лъже, той е ученикъ; който не лъже, той е учителъ. Учителъ е само онзи, въ когото нѣма насилие, нѣма лъжа, нѣма зло. Щомъ въ нѣкой човѣкъ има насилие, лъжа и зло, той е ученикъ — нищо повече! Това е новото опрѣдѣление за учителъ и ученикъ

И тѣй, ученикътъ е изложенъ на противорѣчия, вслѣдствие на което той има възможность да лъже. „Христосъ казва: „Достатъчно е на ученика да бжде като учителя си“, т. е. да нѣма въ него насилие, лъжа и зло. Ученикътъ трѣбва да бжде силенъ, да изключи насилието отъ себе си, за да могатъ всички да му се радватъ; ученикътъ трѣбва да бжде разуменъ, никога да не лъже; той трѣбва да бжде добъръ, никога да не прилага злото. Нѣкой казва: учителятъ ме излъга. Не, учителятъ никога не може да лъже. Ако нѣкой ви е излъгалъ, ще знаете, че той е ученикъ. Понятието за учителя е строго опрѣдѣлено: въ учителя нѣма абсолютно никакво насилие, никаква лъжа, ни-

какво зло. Това правило трѣбва да имате прѣдъ видъ въ живота си. Ржководите ли се отъ това правило, вие ще разбирате всички попѣлзновения въ себе си, както и тия на хората около васъ. Който върви по закона на любовта, мъдростта и истината, той е учителъ; който не спазва тия закони, той е ученикъ.

Прѣди години ме поканиха на гости въ едно сѣмейство, мъжътъ на което се считаше почти за адептъ. И той, и жена му намислили да ме изпитатъ, по всички правила на изкуството. Тѣ ми показватъ една икона, изровена дълбоко нѣкждѣ отъ земята и ми я прѣпоржчватъ като старина, съ особена чудотворна сила. Наблюдавамъ и двамата, виждамъ, че и тѣ не сж сигурни въ думитѣ си. Тогава азъ имъ казвамъ: щомъ казвате, че тази икона е чудотворна, оставете я на сжщото мѣсто, отдѣто сж я изкопали, постройте тамъ една малка барачка, да стане това мѣсто аязмо, да дохождатъ хората да се лѣкуватъ. Така само ще опитате силата ѝ. Азъ виждамъ, че тѣзи хора ме изпитватъ, но нищо не казвамъ. Прѣди всичко, тази икона е нова, а не стара, както тѣ казватъ. Нѣкои хора сж я заровили нѣкждѣ въ земята, а послѣ, при правене на разкопки, тази икона била намѣрена и случайно попаднала въ ржцѣтъ на моитѣ познати.

Казвамъ: по сжщия начинъ постѣпватъ и съврѣменнитѣ хора. Взематъ нѣкоя своя икона и я прѣпоржчватъ за чудотворна. Обаче, всички нѣща трѣбва да се опитатъ, да се

разбере тѣхната сила. Наистина, има нѣкои чудотворни икони, дълбоко скрити въ душата на човѣка, но въ него има и фалшиви икони. Човѣкъ може да се спаси съ истинскитѣ чудотворни икони, но не и съ фалшивитѣ. Днесъ всѣки иска да бжде свободенъ, обаче той не може да бжде свободенъ, докато си служи съ насилие, съ лъжа, съ зло. Най-малкото насилие, най-малката лъжа и най-малкото зло сж въ състояние да привлѣкатъ къмъ себе си сжщества, умоветѣ на които сж толкова фини, че веднага заробватъ човѣка. Тѣ го насилватъ, ограбватъ, докато напълно го разрушатъ. По този начинъ човѣкъ остава мъртви кости. На какво може да се радва тогава?

Мнозина се оплакватъ отъ живота и казватъ, че ги нападали. Ще ги нападатъ, разбира се. Провидѣние има въ свѣта! Било е врѣме, когато вълкътъ не е могълъ да нападне овцата. Защо? Има причини за това. Вълната на овцата съдържала такава енергия, че който вълкъ се рѣшавалъ да приближи до нея, ставалъ на пухъ и прахъ. Едно врѣме овцата била най-силното сжщество. Който тигъръ или вълкъ се опитвалъ да я нападне, нищо не е оставало отъ него. Никой не е могълъ да устои срѣшу нея. Обаче, по нѣкакво стечение на условията, въ овцата влѣзла една малка лъжа, вслѣдствие на което тя изгубила силата си. Отъ това врѣме вече вълцитѣ започнали да мачкатъ, да нападатъ овцитѣ и да ги ядатъ. Слѣдователно, има причини, които каратъ вълка или мечката да на-

падатъ човѣка. Причинитѣ сж въ самия човѣкъ. Овцитѣ допуснаха въ себе си една малка лъжа и изгубиха силата си. Сжщото може да се каже и за човѣка. Първоначално човѣкъ билъ облѣченъ съ огнена дреха, вслѣдствие на което нищо не било въ състояние да му причини зло. Значи, като допусналъ лъжата въ себе си, той отворилъ вратата на злото. Каквото става вжтрѣ въ човѣка, това става и вънъ отъ него. И слѣдъ всичко това, човѣкъ се чуди на неуспѣха си. Дойде една красива мисль въ ума му, но не се минава много врѣме, и тя изчезва — изяжда я нѣкой; дойде едно красиво чувство въ сърцето му, но скоро слѣдъ това изчезва — изяжда го нѣкой.

Казвате: какво трѣбва да се прави тогава? Ето какво трѣбва да правите: изключете насилието отъ себе си! Изключете лъжата отъ себе си! Изключете злото отъ себе си! Не е въпросътъ външно да се освободите отъ тѣхъ. Азъ не говоря за външнитѣ отношения. Важно е вжтрѣшно да се освободите отъ тѣхъ, да дойдете въ единство съ Бога, да Му се подчините. — Какъ ще се подчинимъ на Бога? — Като не вършите насилие, като не говорите лъжливи работи, като не правите зло. По този начинъ само човѣкъ може да види красивото лице на Бога, да се съедини съ Него и да получи Неговото одобрение. При това положение, отъ всѣки косъмъ на човѣшката глава ще излиза огънь, ще прѣскатъ искри. Слѣдъ това ще му израснатъ крилѣ, съ които ще хвърчи навсѣкждѣ изъ пространството, безъ да го види нѣкой, безъ да му

се прѣпятствува. Тогава човѣкъ може да каже: сега разбирамъ дълбокия смисълъ на живота! Разбирамъ, какво значи служене на Бога!

Разправятъ за единъ религиозенъ човѣкъ, че обѣщавалъ на свои братя, прѣдъ които минавалъ за напредналъ въ духовно отношение, че може да имъ даде ключоветъ на живота. Казвамъ: този братъ самъ се нуждае отъ хората, да го хранятъ, а ще имъ дава ключоветъ на живота. Той самъ се нуждае отъ поддръжка, а развива теория за ключоветъ на живота. Като говорилъ дълго време върху този въпросъ, слушателитъ му го запитали: дѣ сж ключоветъ? Дай да ги опитаме! — Азъ развихъ темата само, а вие ще работите. Не, човѣкъ не трѣбва да говори празни работи. Има три ключа на живота: първиятъ ключъ е на любовта; вториятъ ключъ е на мъдростта; третиятъ ключъ е на истината. Който обича, той има ключоветъ на живота въ себе си и може да ги дава и на другитъ; когото обичатъ, и той сжщо така може да се ползува отъ тия ключове.

Има начини, методи, чрѣзъ които тия ключове могатъ да се прилагатъ правилно. Тѣ сж прости методи. И малкитъ дѣца могатъ да прилагатъ тия ключове, особено ключа на любовта. Който иска да се ползува отъ ключа на любовта, той трѣбва да стане малко дѣте; който иска да се ползува отъ ключа на мъдростта, той трѣбва да стане старъ човѣкъ, на 120 години; който иска да се ползува отъ ключа на истината, той трѣбва да стане млада, красива мома, да се движи съ бързината на

свѣтлината. Стане ли човѣкъ дѣва, дѣвица, той ще придобие абсолютна свобода. Тѣй щото, иска ли човѣкъ едноврѣменно да се ползува отъ тритѣ ключа, той трѣбва да стане малко дѣте, старъ човѣкъ, на 120 години и млада, красива мома, подиръ която да тичатъ всички хора. Малкото дѣте прѣдставя сърцето, стариятъ човѣкъ — ума, а младата мома — душата. И тогава, споредъ случая, човѣкъ ще се проявява, или като дѣте, или като старъ дѣдо, или като красива мома.

Сега, азъ не питамъ съвършенитѣ, дали сж разбрали и приложили тия ключове, но казвамъ на васъ: направете опитъ, да видите, какво сте и додѣ сте достигнали. Поставайте се да станете малки дѣца, стари дѣдовци и млади, красиви моми. На съвършения казвамъ: стани малко дѣте; покажи, че прилагашъ ключа на любовта! Послѣ, стани старъ дѣдо, на 120 години; покажи, че прилагашъ ключа на мъдростта! Най-послѣ стани дѣва, млада, красива мома, която се движи съ бързината на свѣтлината; покажи, че прилагашъ ключа на истината. Който влада тѣзи ключове, той заслужава почитта и уважението на всички разумни и възвишени същества. И наистина, младата мома и дѣдото заслужаватъ почитъ и уважение, а дѣтето се ползува отъ обичта на другитѣ. Кой какъ види малко дѣте, все ще му даде нѣщо сладко. Като видятъ старъ човѣкъ, ще му отдадатъ почитъ и уважение, а като видятъ млада, красива мома, всички ще хукнатъ подиръ нея. Защо хората тичатъ подиръ красивата

мома? — Защото всички желаят да бждатъ въ нейното положение, да иматъ тази небесна чистота. Нѣма по-красиво нѣщо отъ дѣвственостъта, отъ чистотата. Христосъ казва: „Само чиститѣ по сърце ще видятъ Бога.“ Съ други думи казано: дѣвицитѣ ще видятъ Бога; младитѣ дѣца ще почувствуватъ Божиитѣ ржцѣ, а старитѣ ще изпитатъ Божието благоволение. Този е идеалътъ на всѣка душа. Който разбира идеала на душата си, той ще разбере и смисъла на живота; не разбира ли идеала на душата си по този начинъ, животътъ за него ще остане безъ цѣль и безъ смисълъ. Тогава хората ще бждатъ дѣца, безъ да знаятъ, защо сж дѣца; ще бждатъ стари, безъ да знаятъ, защо сж стари; ще бждатъ дѣви, безъ да знаятъ, защо сж дѣви. Човѣкъ непрѣривно трѣбва да мѣни състоянията си въ живота: ту дѣте трѣбва да бжде, ту старъ, мждъръ човѣкъ, ту млада, красива мома — дѣва.

Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да минава прѣзъ фазитѣ на дѣтето, на стария човѣкъ и на дѣвата, азъ взимамъ тия състояния като символи: дѣтето, въ смисълъ на малко, смирено сжщество, пълно съ радостъ и чистота; всички му се радватъ, и то на всички се радва. Дѣтето постоянно мисли, какъ да зарадва скръбнитѣ хора, какъ да ги направи щастливи. Стариятъ човѣкъ взимамъ въ смисълъ на мждрецъ — човѣкъ, пълненъ съ знания, съ богатства, съ сили, за които търси най-правилень начинъ да ги раздаде. Младата мома пъкъ символизира посвещение,

смирение, служене на Бога. По този начинъ се осмисля цѣлокупния животъ. И наистина, каква по-висока идея може да сжществува отъ служене на Бога? Казано е въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Да познаемъ Бога като дѣца, които постоянно мислятъ да направятъ нещастнитѣ хора щастливи; да познаемъ Бога като стари хора, които търсятъ начинъ да прѣдадатъ знанието и богатството си на другитѣ, да се ползуватъ отъ него; да познаемъ Бога като млади моми, като дѣви, които искатъ да внесатъ великъ идеалъ въ живота — любовъ къмъ Бога и любовъ къмъ ближния.

Съврѣменнитѣ хора могатъ да бждатъ щастливи, могатъ да бждатъ съвършени. Щастieto и съвършенството сж извънъ врѣмето и пространството. Нѣма сжщество, което може да ви ограничи въ правене на добро. Дойде ли до доброто, даже идватъ сжщества да помагатъ на човѣка. Тѣй щото, станете ли като дѣте, всѣки ще ви помага, всѣки ще се притича да ви услужва. И забѣлжете, когато дѣтето заплаче, всѣки се притича да му услужи. Казано е, че Богъ помага на слабитѣ. Кои сж слаби? Слаби сж дѣцата, които искатъ да направятъ всички хора щастливи и радостни. Съ други думи казано: слаби сж онѣзи, които абсолютно не мислятъ за себе си. Това не подразбира, че тѣ сж забравили себе си, но тѣ казватъ: ние ще намѣримъ себе си, когато намѣримъ всички хора, понеже всички сме излѣзли отъ Бога. Когато хо-

рата сж недоволни отъ насъ, и ние сме недоволни отъ себе си. Само по този начинъ ще разберемъ, че сме удове на едно цѣло. Когато единъ пръстъ отъ ржката заболѣе, болката ще се прѣдаде на цѣлото тѣло. Слѣдователно, докато насилието, лъжата и злото сжществуватъ въ свѣта, въ най-малка форма даже, тѣ винаги се отразяватъ върху Божествения организъмъ, въ който и ние живѣемъ. При това положение вече ние не можемъ да бждемъ щастливи. Ето защо, всички трѣбва да работимъ заедно съ Бога, да изхвърлимъ отъ Божественото тѣло, въ което и ние живѣемъ, насилието, лъжата и злото. Като освободимъ, като очистимъ Божественото тѣло отъ тия утайки, ние ще бждемъ щастливи, доволни, че сме извършили една работа.

Сега, азъ искамъ да бждете свободни, да не допускате въ ума си мисълта, че сте най-грѣшнитѣ хора въ свѣта. Не е въпросътъ, кой е грѣшенъ, и кой не. За художника е важно всѣка линия да бжде на мѣстото си, а дали тя ще бжде права или крива, това зависи отъ нейната служба. Когато той дръпне една линия, която прѣдставя вѣждитѣ на човѣка, тази линия трѣбва да бжде изразителна, да е съгласна съ дѣйствителността. Тоноветѣ на музиканта трѣбва да бждатъ чисти и вѣрни. Красивата мома трѣбва да бжде абсолютно красива, въ всѣко отношение. Въ рѣчта на краснорѣчивия ораторъ не трѣбва да има никакво насилие, никаква лъжа, никакво зло. Има ли насилие, лъжа и зло, тази рѣчь не е свършена. Бо-

жествената граматика не търпи нищо излишно. Казвате: ние трѣбва да бждемъ добри. Това не трѣбва даже и да се говори, защото, ако човѣкъ не е добъръ, той ще бжде лошъ. Доброто и злото взаимно се изключватъ. Доброто е абсолютна реалностъ, върху която всичко може да се гради. Злото пъкъ е абсолютно ограничение. Слѣдователно, доброто е основа, разумността е градежъ, а силата е придобитъ резултатъ. Ако не поставите доброто за основа, и разумността не може да се прояви. Щомъ разумността не се прояви, и силата не може да дойде.

Сега, азъ не искамъ да възприемете тия нѣща механически, но казвамъ на музиканта: ти трѣбва да свиришъ добръ! Това е въ естеството ти. Да свиришъ добръ, това е свобода. Да бждешъ разуменъ, това е свѣтлина въ свободата. Да бждешъ силенъ, това значи да бждешъ независимъ. Човѣкъ може да бжде добъръ, разуменъ и силенъ, когато е едно съ Бога. Богъ е цѣлото, а хората сж части отъ това цѣло. Ако вървимъ въ Божия пѣтъ, животътъ ни ще се осмисли. Не слѣдваме ли Неговия пѣтъ, ние Го отдѣляме отъ себе си и живѣемъ откъснати отъ цѣлото, слѣдвани отъ нещастия и страдания. Всѣки день Богъ се проявява между хората, но не дава да Го видятъ. Щомъ направи нѣкакво добро, Той моментално се скрива и остава човѣка да се радва, че е получилъ нѣщо хубаво, безъ да знае, отдѣ е дошло. Богъ постоянно посѣщава хората: тѣ се радватъ,

и Богъ се радва, като имъ показва начинъ, по който и тѣ могатъ да постъпватъ. Който постъпва като Бога, Той ще бжде добъръ, разуменъ, силенъ и здравъ; въ дома му нѣма да има нещастия и несрети, а пжтъ му ще бжде всѣкога отворенъ. Казвате: защо не е така? Чудно нѣщо! Вие сте въ затворъ, съ букаи на краката и пазачи, съ пушки въ ржцѣ, ви пазятъ. Можете ли при това положение да бждете свободни? Вънъ отъ затвора, обаче, обикалятъ бѣли братя, които ви изпращатъ писма, храна, дрехи, грижатъ се за васъ. Значи, едноврѣменно ви пазятъ два вида братя: едни отвънъ, които ви помагатъ, и други отвжтрѣ, които слѣдятъ да не избѣгате.

Казвате: какво трѣбва да се прави? — Ще плачете, ще се молите, докато дойде Богъ да ви освободи. Той ще дойде при васъ прѣзъ една малка дупчица и ще ви каже: стани, облѣчи се! Извикай на помощъ своята първа добродѣтель — доброто; слѣдъ това извикай любовта, отъ която доброто е излѣзло. По този начинъ ти ще се смалишъ, ще станешъ малъкъ, като дѣте, и ще излѣзешъ и прѣзъ най-малката дупчица, безъ да те види нѣкой. Щомъ излѣзешъ въ свѣта, дѣто е мракъ и тъмнина, Богъ ще каже: сега, запали фенерчето си, т. е. знанието, съ което разполагашъ, и трѣгни напредъ. Като раздадешъ богатството, т. е. знанието, което имашъ, ти ще станешъ неузнаваемъ: отъ бѣлата ти коса, брада и мустаци нищо нѣма да остане. Ти ще се прѣвърнешъ на млада, красива мо-

ма, подиръ която ще тичатъ всички хора: стражари, затворници, началници и т. н. По този начинъ затворитѣ ще се изпразнатъ, никой нѣма да остане въ тѣхъ. Слѣдователно, който иска да излѣзе отъ затвора, най-напрѣдъ той трѣбва да се смали, да се прѣвърне на малко дѣте. Като излѣзе отъ затвора, той трѣбва да бжде старъ, 120 годишенъ дѣдо, да отиде между хората, да раздава отъ своето богатство и знание. Най-послѣ, като раздадете богатството си, вие ще се прѣвърнете на млада, красива мома, подиръ която ще хукнатъ всички хора. Така тѣ ще излѣзатъ отъ затвора и ще осмислятъ живота си.

Ще кажете: можемъ ли и ние да направимъ това? Азъ говоря, какво могатъ да направятъ съвършенитѣ, а какво могатъ да направятъ обикновенитѣ хора, то е другъ въпросъ. Азъ описвамъ една картина, която съмъ видѣлъ, която и вие скоро ще видите. — Слѣдъ колко години? — Слѣдъ единъ Божественъ день, въ който Божественото слънце ще изгрѣе и нѣма да залѣзе. Тѣй щото, иска ли човѣкъ да види тази картина, той трѣбва да бжде добъръ, разуменъ и силенъ. Силата на човѣка седи въ любовта му къмъ Бога. Обикне ли Бога, сърцето му ще се запали, и свѣтлината на съзнанието ще се увеличи. Сърцата на много хора сж запалени днесъ, и тѣ свѣтятъ, като слънце. Тѣ сж съвършени хора. Ако по лицето на земята нѣмаше съвършени хора, и слънцето нѣмаше да изгрѣва. Докато слънцето не е изгрѣло, всички трѣбва да взематъ участие въ изгрѣ-

ването му. Изгрѣе ли веднѣжъ, вие трѣбва да кажете: да живѣе слънцето! Да живѣятъ съвършенитѣ! Слънцето, което изгрѣва всѣки день, никога не залѣзва. Привидно само слънцето изгрѣва и залѣзва; за съвършенитѣ, обаче, слънцето никога не залѣзва. Който мисли като съвършенитѣ, неговото слънце никога не залѣзва.

Сега, ще ви дамъ три правила, които непрѣменно трѣбва да спазвате. Първото правило: не прѣзирайте тѣлото си! Каквото тѣло ви е далъ Богъ, бждете благодарни, понеже безъ него не можете да живѣете. По-добро тѣло отъ сегашното не можете да имате. Не искайте друго тѣло! Бждете благодарни отъ тѣлото си и го пазете хубаво, защото тѣлото е резултатъ на вашитѣ мисли, чувства и постѣпки отъ миналото. Сегашното ви тѣло е изразъ на миналото. То е свършенъ фактъ, но като градите всѣки день, за въ бждеще ще имате друго тѣло.

Второ правило: не прѣзирайте вашитѣ чувства, вашето сърце! Каквито чувства и да имате, не ги прѣзирайте.

Трето правило: не прѣзирайте вашитѣ мисли! Каквито и да сж вашитѣ мисли, не ги прѣзирайте.

И тъй, пазете тѣлото си здраво! Пазете сърцето си чисто и свѣтло! Пазете ума си чистъ и свѣтълъ! За да бжде тѣлото ви здраво, силно, не трѣбва да си служите съ насилие; за да бжде сърцето ви чисто, никаква лъжа не трѣбва да влиза въ него; за да бжде умътъ ви свѣтълъ, никакво зло не трѣб-

ва да влиза въ него. Когато тѣлото на човѣка е здраво и силно, отвънъ нищо нѣ може да го засегне: и въ прѣстѣпнически халатъ да го облѣкатъ, и букаи на краката да му турятъ, той пакъ ще си остане свободенъ, напълно неограниченъ. Здравето си остава здраво; силата си остава сила; чистотата си остава чистота. Никой не може да ограничи свободата. Никой не може да я засегне. Съ други думи казано: ако въ живота си човѣкъ не употребява насилие, ако въ сърцето си не употребява лъжа и ако въ ума си не внася зло, той е свободенъ, никой не може да го ограничи. Само по този начинъ човѣкъ ще има ясенъ погледъ върху всичко, което го заобикаля. Който върши волята Божия, той ще бжде едно отъ Неговитѣ дѣца. Такъвъ човѣкъ ще бжде силенъ, разуменъ и добъръ. На силния всѣки се радва; на разумния всѣки се радва и на силния всѣки се радва.

Като говоря за силния, за здравия човѣкъ, азъ изключвамъ хилавия. За хилавитѣ не говоря. Ако говоря за хилавитѣ, бихъ имъ държалъ съвсѣмъ друга бесѣда. Ще имъ кажа, че ако и най-хилавиятъ, или най-болниятъ приложи правилата, които се даватъ въ школата, той ще има добри резултати. Ако човѣкъ изключи отъ себе си насилието, лъжата и злото, той ще се свърже съ Божественото начало въ себе си; тогава всички болести, всички недъзи въ тѣлото, ума и сърцето, ще изчезнатъ. Тѣ ще се съблѣкатъ отъ насъ така, както змията съблича кожата

си. Тогава у насъ ще влѣзе нѣщо ново—нова мисль, ново чувство, които ще ни подмладятъ. Подмладимъ ли се ние, и свѣтътъ около насъ ще се прѣобрази. Прѣчкитѣ, които дотогава сж сѣществували въ ума и сърцето ни, ще се прѣмахнатъ, и ние ще почувствуваме доброто въ всичката му вжтрѣшна красота. Доброто е истинската храна, която хората трѣбва да употрѣбаватъ.

Казвате: какъ ще се спаси свѣтътъ? Когато всички хора—майки и бащи, братя и сестри, учители и ученици, свещеници и проповѣдници, управляващи и управляеми—изключатъ отъ себе си насилието, лъжата и злото, свѣтътъ ще се поправи. Тогава лицата на всички ще свѣтятъ, и тѣ ще си подадатъ ржка, като братя, за взаимна работа. Съвършенитѣ могатъ да направятъ това. При туй положение, кой каквото иска, ще му се даде: пари иска, ще му дадатъ; хлѣбъ иска, ще му дадатъ; дрехи иска, ще му дадатъ, но при условие никой да не иска повече отъ това, което му е нужно. Ако той помисли за двѣ ризи, за два чифта обуца, за двѣ дрехи, когато се нуждае само отъ една, той ще изгуби всичко. Съвършениятъ човѣкъ мисли само за днесъ; за утрѣшния день той не мисли.

Сега, като говоря, имамъ прѣдъ видъ практическото приложение на въпроситѣ. Съврѣмненитѣ хора прилагатъ истинитѣ, както тѣ знаятъ. Обаче, трѣбва да имъ се даде правиленъ начинъ за приложение. Разумнитѣ, добритѣ хора първо трѣбва да приложатъ новитѣ идеи, а отъ тѣхъ да се научатъ и оста-

налитѣ. Нѣкой казва: защо тия методи не се даватъ на управляващитѣ, да знаятъ, какъ да постѣпватъ. Прѣди всичко управляващитѣ трѣбва да изключатъ отъ себе си насилието, лъжата и злото, като стари методи на работа, за да получатъ новитѣ. Дѣто има насилие, лъжа и зло, тамъ моятъ кракъ не стѣпва — нищо повече. Може ли човѣкъ, който прилага старитѣ методи, да бѣде избранъ отъ Бога? Избраниятъ човѣкъ не си служи съ насилие, съ лъжа и съ зло, т. е. той е силенъ, разуменъ и добъръ човѣкъ. Тази е максимата, по която различаваме избрания отъ неизбрания човѣкъ. По този начинъ само може да се разплете черното отъ бѣлото. Тѣ така сж се сплели, че постоянно се вижда ту бѣла, ту черна нишка. Гледамъ единъ ножъ, едно перо или другъ нѣкакъвъ прѣдметъ и въ него виждамъ една тъмна и една свѣтла нишка. Слушамъ единъ поетъ да чете произведенията си и виждамъ единъ куплетъ свѣтълъ и единъ тъменъ. Единъ поетъ възпѣва кокичето: като те видѣхъ, сърцето ми трепна! Въ сжщностъ, сърцето му никакъ не е трепнало. Той не говори истината. Другъ поетъ възпѣва чистия изворъ: като чухъ пѣсенъта ти, омаяхъ се. Въ сжщностъ, той никакъ не се е омаялъ. Изворътъ може да се възпѣва само слѣдъ като се опита силата му, слѣдъ като човѣкъ уталожил жаждата си. Уталожил ли жаждата си, той ще го възпѣе, ще пожелае и другъ пѣтъ да пие отъ неговата чиста, освѣжителна вода.

Ако така се възпѣва извора, това е съгласно съ истината. Вънъ отъ това описание на извора, всѣко друго не е съгласно съ истината. Че сърцето на поета трепнало, че той се омаялъ, безъ да пие отъ водата на извора, това не е истинска поезия. Слѣдъ всичко това хората ще кажатъ: отлична поезия! Истинската поезия трѣбва да бжде жива, животъ да блика отъ нея. Да трепне сърцето на поета отъ вида на кокичето, това подразбира да е направило то нѣкакъвъ прѣвратъ въ сърцето му, и поне прѣзъ този день той да е станалъ по-силенъ, по-разуменъ и по-добъръ. Нека поетътъ пише: откакъ те видѣхъ, отъ силата ми изчезна насилието, отъ ума ми изчезна лъжата и отъ сърцето ми изчезна злото. Въ тебе, кокиче, въ твоята бѣлота и невинностъ видѣхъ съвършеното Божие лице. Въ това кокиче се крие единъ ангелъ, който седи съ затворени очи, мълчи, срамува се да погледне наоколо си. Обаче, каже ли поетътъ, че сърцето му трепва при вида на кокичето, то веднага отваря очитѣ си и го поглежда. Защо? — За да покаже, че отъ този моментъ насилието изчезва отъ поета и остава силата, лъжата изчезва и остава разумността, злото изчезва и остава доброто. Кокичето отваря очитѣ си за поета и казва: сега вече можешъ да ме гледашъ, и азъ мога да те гледамъ, защото въ тебе има сила, разумностъ и добро.

Сега, желая на всинца ви да бждете такива поети, че като възпѣвате кокичето, наистина сърцето ви да трепне. При това, трѣб-

ва да се отворятъ очитѣ на вашето кокиче, т. е. на вашия ангелъ, той да ви погледне, и вие да го погледнете. Вашиятъ ангелъ не трѣбва да остане съ затворени очи прѣдъ васъ. Кога човѣкъ трѣбва да бжде съ затворени очи и кога съ отворени?

Единъ художникъ поиска да ме рисува и ме нарисува съ затворени очи. Нѣкои запитваха, защо този художникъ ме нарисувалъ съ затворени очи? Казвамъ: понеже въ свѣта има много насилия, много лъжи и много злини, азъ не искамъ да гледамъ. Слѣдъ това другъ художникъ ме нарисува съ отворени очи. Запитваха: защо този художникъ ме нарисувалъ съ отворени очи? Казвамъ: понеже въ свѣта дойдоха съвършенитѣ, азъ искамъ да ги гледамъ. По сжщия начинъ и васъ могатъ да ви рисуватъ съ затворени очи. Когато човѣкъ затваря очитѣ си, това изразява скръбно състояние; когато отваря очитѣ си, туй прѣдставя радостно състояние. Желая да ви рисуватъ съ отворени очи, да бждете радостни и весели, да се радвате на Божията Любовъ, на Божията Мждрость и на Божията Истина. Желая ви да се радвате на живота, който ви е даденъ на земята. Не е нужно да мечтаете за ангелитѣ. Който може да живѣе на земята добрѣ, той ще живѣе добрѣ и на небето, между ангелитѣ. Желая ви да се радвате на тритѣ живота: животътъ на силата, животътъ на разумността и животътъ на доброто, т. е. на Божествения, на ангелския и на човѣшкия животъ. Тѣзи три живота трѣбва да се съединятъ въ едно, да придобиете

цѣлокупния животъ. Това вси ки можете да постигнете не изведнѣжъ, но постепенно. Слѣнцето на живота е изгрѣло вече и показва, че Богъ е на страната на силнитѣ, на разумнитѣ, на добритѣ. Съ една дума, Богъ е на страната на праведнитѣ. Желая ви да прѣкарате поне единъ день такъвъ животъ, да покажете своята сила, разумность и доброта, да ви видя такива, каквито сте.

Като казвамъ, че искамъ да ви видя силни, разумни, добри, разбирамъ да бждете като Бога. Богъ е силенъ, Богъ е мждъръ, Богъ е добъръ. Силниятъ човѣкъ е свободенъ. Нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, човѣкъ да бжде свободенъ. Щомъ човѣкъ е силенъ, разуменъ и добъръ, той всичко може да постигне. Нѣма нѣщо въ свѣта, което човѣкъ не може да направи. Обаче, за това се изисква работа, усилия, жертва. Въ една отъ голѣмитѣ лондонски църкви, дѣто провѣдникъ билъ видниятъ Спърженъ, се събрали нѣколко отъ членовѣтъ ѝ, да обмислятъ, по какъвъ начинъ да събератъ една сума за благотворителни цѣли. Най-послѣтъ се обърнали къмъ самия проповѣдникъ съ слѣдното рѣшение: понеже се нуждаемъ отъ една сума за благотворителни цѣли, нека се съберемъ и помолимъ на Бога, да ни достави тази сума по нѣкакъвъ начинъ. Проповѣдникътъ имъ отговорилъ: братя, нѣма защо да изкушаваме Господа. Прѣди да се обърнемъ за помощъ отъ другитѣ, ние трѣбва да пожертвуваме нѣщо. Ето, азъ давамъ една сума. Дай-

те и вие, по колкото можете, и сумата ще бжде на лице.

И съвременнитѣ хора постѣпватъ по сѣщия начинъ. Тѣ казватъ: трѣбва да дойде нѣкой, да оправи свѣта! Не, всѣки самъ трѣбва да даде нѣщо отъ себе си за оправянето на свѣта. Свѣтътъ може да се оправи моментално, както става и запалването на клечка кибритъ. Запалената клечка кибритъ може да запали и цѣлъ градъ. Както се запалва клечката кибритъ, така тя може и да изгасне. По сѣщия начинъ се запалва и изгасва слънцето. Изобщо, слънцето не загасва, но въ сто милиона години има едно изключение, когато слънцето залѣзва, т. е. изгубва свѣтлината си. И тогава, нѣкои отъ Божественитѣ дѣца, като видятъ, че слънцето е загаснало, драснатъ клечка кибритъ, запалятъ фитиля на слънцето съ Божията Любовь, и то отново се запалва и гори. Сѣщото се отнася и до живота на човѣка. Понѣкога въ живота на всѣки човѣкъ става загасване, потъмняване на неговото слънце. Това нѣщо съвременнитѣ хора наричатъ загубване или потъмняване на съзнанието. Тогава човѣкъ се намира въ единъ разрушенъ свѣтъ. Слѣдъ това трѣбва да дойде едно отъ тия Божествени дѣца, или единъ Учителъ, който да драсне клечица кибритъ и да запали загасналото слънце. Това може да стане по магически начинъ, моментално. Тѣзи Божествени дѣца сѣ помагачи на човѣчеството. Тѣ се срѣщатъ навсѣкждѣ въ свѣта. Всѣки човѣкъ може да изпълнява службата на тия Божествени дѣца,

на тѣзи ангели — служители. Съвършенитѣ хора на земята сж, именно, такива въплотени ангели.

Сега, азъ говоря на хора, на които очитѣ сж отворени. Азъ говоря за онѣзи кокичета, очитѣ на които сж отворени и ни виждатъ. При това положение, сърцето ни непрѣменно ще трепне. На кои майки трепва сърцето? Сърцето трепва само на онази майка, която вижда, че очитѣ на дѣтето, което е родила, сж отворени. Когато очитѣ на новороденото дѣте сж затворени, или когато дѣтето заспи вѣченъ сънъ и затвори очитѣ си, скръбта на майката е голѣма. Азъ желая очитѣ ви да сж отворени! Казано е въ Писанието: „Отвориха се очитѣ имъ“. Когато Адамъ и Ева бѣха въ рая, денемъ очитѣ имъ бѣха затворени; тѣ гледаха съ затворени очи и нищо не виждаха. Обаче, нощемъ очитѣ имъ се отваряха. Лошото, фаталното бѣше тамъ, че очитѣ имъ се отвориха, когато Божественото слънце залѣзе, но късно бѣше вече. Въ рая настана нощъ, и тѣ трѣбваше да излѣзатъ вънъ, да напуснатъ рая. Значи, очитѣ имъ не се отвориха на врѣме. Грѣхътъ на първитѣ човѣци не е само въ това, че прѣстъпиха Божията заповѣдъ, като ядоха отъ забраненото дърво, но тѣ си послужиха съ насилието, съ лъжата и съ злото. Раятъ бѣше опрѣдѣленъ за развитието на първитѣ човѣци, но тѣ пуснаха насилието, лъжата и злото вътрѣ, и по този начинъ изгубиха своето мѣсто. Когато злото дойде прѣдъ райската врата, тѣ не трѣбваше да го пуснатъ

вжтрѣ, докато не питатъ Господа, какво да правятъ съ него. Обаче, безъ да питатъ Господа, тѣ пуснаха злото въ рая, и съ това създадоха цѣла катастрофа, както за себе си, така и за човѣчеството. Тѣй щото, дойде ли злото прѣдъ вратата на вашия рай, кажете му: ще попитамъ Господа, мога ли да те пусна вжтрѣ, или не. Ако Господъ не ви позволи да пуснете злото въ рай, вие ще седите прѣдъ вратата и ще пазите, докато най-послѣ то се отегчи да чака и се върне назадъ.

И тѣй, да оставимъ миналото настрана, то е далечна история. За васъ е важно настоящето, въ което е новото. Невъзможното за миналото е възможно за настоящето, въ което Богъ се проявява. Той е единствениятъ мощенъ факторъ, който може да спаси свѣта. Той живѣе въ човѣка и го учи на добро, на разумность, като му дава знания, сила, свобода и т. н. Дѣто Богъ минава, всичко лошо, всичко криво изчезва: насилието, лъжата и злото моментално изчезватъ. Ако сте готови да изпълните волята Божия, Той ще мине покрай васъ, и вие моментално ще станете щастливи. Ако не сте готови да изпълните волята Божия, тогава и да мине Богъ покрай васъ, вие пакъ ще останете нещастни, каквито сте били и по-рано. Вие ще искате да бъдете господари, но Богъ ще ви лиши отъ господарството. Достатъчно е за моментъ само да мине Богъ покрай хората, за да ги лиши отъ насилието, отъ лъжата, отъ злото, които сж тѣхенъ капиталъ, мощна сила, съ която тѣ работятъ. Слѣдова-

телно, нѣкои хора сж нещастни, а други сж щастливи. Защо? — Първата категория хора Богъ лишава отъ възможността да си служатъ съ насилието, лъжата и злото; втората категория хора Богъ пъкъ освобождава отъ тия отрицателни прояви на живота. Желая на всинца ви, като дойде Богъ между васъ, да не ви лиши, но да ви освободи отъ отрицателното въ живота, за да станете весели, радостни и щастливи.

Сега, всички заедно трѣбва да благодарите, че Богъ ви е освободилъ отъ насилието, а въ замѣна на него ви е далъ силата; освободилъ ви е отъ лъжата, въ замѣна на която ви е далъ разумността; освободилъ ви е отъ злото, въ замѣна на което ви е далъ доброто. Тѣй щото, животинското, човѣшкото трѣбва да остане настрана. Насилието е животинско качество — да остане настрана; лъжата е човѣшко качество — да остане настрана; злото е придобито отъ падналитѣ ангели — и то да остане настрана. Нека останатъ у човѣка силата, разумността и доброто, въ които Богъ живѣе. Само по този начинъ новото ще дойде у човѣка.

Желая ви сега Богъ да живѣе у васъ, и вие да живѣете у Бога!

*

1. Съборна бесѣда отъ Учителя, държана на 19 августъ, Прѣображение, 1932 г. 5 ч. с.

НАЙ-ВИСОКОТО МЪСТО.

Ще задамъ единъ въпросъ, на който могатъ да се дадатъ много отговори. Въпросътъ е слѣдниятъ: какво е прѣдзначението на училището и каква е цѣльта на ученицитѣ, които слѣдватъ това училище? Ако се отговори, че цѣльта на ученицитѣ е да учатъ, може да се зададе втори въпросъ: какво ще правятъ тѣ, слѣдъ като свършатъ училището? — Ще работятъ нѣщо. — Защо ще работятъ? — Да уредятъ работитѣ си. — Какво ще правятъ, като уредятъ работитѣ си? — Ще си поживѣятъ малко. — Защо ще си поживѣятъ? — Да се порадватъ на това, което сж придобили. — Ами, ако не постигнатъ нищо? Ако вмѣсто да се радватъ на придобитото, тѣ го изгубятъ?

Възъ основа на тѣзи и на цѣль редъ още разсждения, нѣкой казва: искамъ да забогатѣя! Питамъ: какво ще стане, ако осиромашеешъ вмѣсто да забогатѣешъ? — Тогава, искамъ да съмъ здравъ. — Ами, ако се разболѣешъ? — Искамъ да отида при Бога. — Ами, ако не можешъ да отидешъ тамъ? Слѣдователно, когато човѣкъ иска нѣщо, той трѣбва усилено да работи въ това направление. Който иска да отиде на небето, той трѣбва да служи на Единния Богъ. Нѣма по-мъчно нѣщо за човѣка отъ това, да намѣри Единния Богъ и да Му служи. Днесъ, между

съвременнитѣ хора, има толкова много богове, че докато човѣкъ отиде при Единния Богъ, главата му ще побѣлѣе. Главитѣ на всички хора днесъ сж побѣлѣли все отъ търсене на Единния Богъ. Това не показва, че Богъ не сществува, но освѣнъ Него има още толкова много богове, които сж затрупали пжтя къмъ Единния Богъ. Казвате: коя е причината за това? Това, именно, е важно, да се намѣри причината. Вие живѣете въ една кжща, на която нѣкой е затворилъ кепенцитѣ на прозорцитѣ и чакате слънцето да изгрѣе, да стане свѣтло и за васъ. Вънъ отдавна слънцето е изгрѣло, но въ кжщата, дѣто сте вие, е мрачно, тъмно. Седите на тъмно, копнѣете за свѣтлина, обаче, не знаете, какво да направите, да влѣзатъ слънчевитѣ лжчи прѣзъ прозорцитѣ ви. Много копнежи има човѣшката душа! Едни отъ копнежитѣ сж положителни, други — отрицателни; едни сж постижими, други — непостижими. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ копнѣе да стане ангелъ. Въ този животъ, обаче, той не може да стане ангелъ. Другъ копнѣе да стане красивъ. — И това е невъзможно въ този животъ. Волтъ, който върти опашката си нагорѣ-надолу, и той може да има копнежъ да стане красивъ, но този копнежъ е непостижимъ. Въ този животъ той ще си остане волъ, съ красотата на вола, и такъвъ ще умре. Той не може да стане красивъ като човѣкъ.

Питамъ: какво допринася копнежа на човѣка? За да постигне човѣкъ извѣстенъ копнежъ, той трѣбва да има опрѣдѣлена цѣль

за това, да знае, защо копнѣе и какво ще постигне съ реализирането на този копнежъ. Отъ друга страна, той трѣбва да знае пътя и законитѣ, по които се постига даденъ копнежъ. На това основание, само онази мисль е постижима, която върви по свой опрѣдѣленъ пътъ на развитие. Всѣка мисль, която не върви по опрѣдѣленъ пътъ за нейното развитие, тя е непостижима. Сжщото нѣщо може да се каже и за чувствата на човѣка. Знае ли човѣкъ това, той нѣма да се обезсърдчава, че не е постигналъ нѣщо, но ще чака да дойдатъ врѣмето и условията за постигане на неговитѣ копнежи. Знание, наука се изисква!

Казвамъ: споредъ свѣта, въ който се прилага науката, тя се дѣли на физическа, духовна и Божествена. Тѣзи три вида науки се различаватъ една отъ друга, иматъ различни закони, които дѣйствуватъ въ тѣхъ, но въпрѣки това тѣ сж тѣсно свързани помежду си. Ако човѣкъ не разбере физическата наука, той не може да разбере и духовната; ако не разбере духовната, не може да разбере и Божествената. Така седи въпросътъ, когато човѣкъ се качва отдолу-нагорѣ, т. е. отъ физическия къмъ Божествения свѣтъ. Обаче, ако човѣкъ слиза отгорѣ-надолу, т. е. отъ Божествения къмъ физическия свѣтъ, тогава положението е точно обратно: ако човѣкъ не разбере Божествената наука, той не може да разбере и духовната, той не може да разбере и физическата.

На сжщото основание, когато се задават въпроси, гатанки и ребуси, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да отговаря. Въ тѣхъ се крие нѣкакъвъ символъ, който трѣбва да се разбере. Питамъ: какво печели човѣкъ, когато разрѣшава единъ неизвѣстенъ въпросъ, една гатанка или единъ ребусъ? Той все ще спечели нѣщо, ще вземе, ако не всичко, поне частъ отъ това, което се крие въ тѣхъ. То е все едно, когато показвате на човѣка една кутия съ нѣкакво съдържание и му казвате: ако отгадаешъ, какво има въ кутията, ще получишъ нѣщо отъ него. И този човѣкъ се напрѣга, сили се да познае, какво има въ кутията, защото ще получи нѣщо. И наистина, интересно е да отгатне човѣкъ съдържанието въ кутията! Ако вжтрѣ има една глава лукъ, той ще съжалява, че толкова много напрѣгалъ мисълта си да улучи. Обаче, ако въ кутията има единъ хубавъ диамантъ, или нѣкаква цѣнна книга, която съдържа тайнитѣ на природата, тогава заслужава човѣкъ да се напрѣга, да познае, какво има въ кутията. Който не разбира цѣната на нѣщата и се укаже, че въ кутията има една глава лукъ, той ще каже: не си струвало да мисля толкова много. Ако въ кутията има диамантъ, или една хубава книга, той ще остане доволенъ, че узналъ. Обаче, онзи, който знае цѣната на всички нѣща, като види лука въ кутията, ще остане еднакво доволенъ, както ако види диаманта или книгата, защото лукътъ ще му напомни, че единъ неговъ приятелъ страда отъ малария и ще отиде да му

помогне. Какъ ще му помогне? Ще занесе лука на приятеля си и ще го посъвѣтва да го счука малко и да го тури на стѣпалата си. По този начинъ приятельтъ му ще оздравѣе отъ маларията, отъ която никой лѣкаръ не е могълъ да го излѣкува. Его защо, много въпроси въ свѣта трѣбва да се разрѣшатъ, за да може отъ една страна хората да се освободятъ отъ нѣкои свои неджзи, а отъ друга страна да придобиятъ извѣстни добродѣтели. Всѣки неразрѣшенъ въпросъ е въ връзка съ освобождението на човѣка отъ единъ неджъ и съ придобиването отъ него на една добродѣтель.

Нѣкой казва: защо трѣбва човѣкъ да мисли? Човѣкъ трѣбва да мисли, за да се прѣмахнатъ неджитѣ отъ него, а едноврѣменно съ това и да придобие добродѣтели. Сжщото нѣщо, казано на съврѣмененъ политически езикъ, означава: човѣкъ трѣбва да мисли, за да подобри условията на своя животъ. Човѣкъ трѣбва да мисли, за да излѣзе отъ затвора, да възстанови политическитѣ си права. Само онзи човѣкъ може да възстанови политическитѣ си права, който е станалъ вече гражданинъ на Царството Божие. Ако не е гражданинъ на това царство, кракътъ му не може да стѣпи тамъ. Докато човѣкъ е на земята, той може да отиде и въ Англия, и въ Германия, и въ Франция, безъ да е английски, германски или французки гражданинъ; обаче, на небето не е така. На небето приематъ само ония хора, които сж негови граждани. Казвате: защо трѣбва да бжда пра-

веденъ? Казвамъ: правдата е право на гражданство въ свѣта на праведнитѣ. Ако човѣкъ не е праведенъ, той не може да влѣзе въ този свѣтъ. — Защо трѣбва да любя? — Ако не любишъ, не можешъ да влѣзешъ въ свѣта на любовта, дѣто тя е право на гражданство. — Защо трѣбва да бжда уменъ? — Ако не си уменъ, не можешъ да влѣзешъ въ свѣта на разумността, дѣто тя е право на гражданство. Слѣдователно, ако човѣкъ не люби, той не може да влѣзе въ свѣта на любовта; ако не мисли, той не може да влѣзе въ свѣта на мисълта; ако не е истинолюбивъ, той не може да влѣзе въ свѣта на свободата.

Съврѣменнитѣ хора иматъ криво понятие за свободата. Това, което тѣ наричатъ свобода, не е нищо друго, освѣнъ каша отъ объркани понятия. Свободенъ човѣкъ е само безсмъртниятъ. Който умира, той не е свободенъ. Мнозина искатъ да убѣдятъ и другитѣ хора, както и себе си, че единъ день Господъ ще ги освободи. Господъ все ще освободи хората, но важно е за тѣхъ, кога ще ги освободи. За васъ е важно, днесъ да сте свободни. Свободни ли сте? Не сте свободни. Казвате: ние сме свободни да говоримъ и да мислимъ, каквото искаме. Не, вие се самоизлѣгвате. Днесъ почти нѣма хора, които могатъ да мислятъ свободно. Ако се намѣрятъ нѣколко души въ свѣта, които да мислятъ свободно, това ще бжде голѣмо благословение и за тѣхъ, и за другитѣ хора. Днесъ свободнитѣ хора трѣбва да се търсятъ съ свѣщъ. Казвате за нѣкого: този човѣкъ е свободо-

мислещъ. Добрѣ е човѣкъ да бжде свободомислещъ, но той трѣбва да прави изборъ въ мислитѣ си и да си дава отчетъ за всѣка мисль. Освѣнъ това, всѣка мисль трѣбва да бжде права. Запримѣръ, права мисль е, че човѣкъ трѣбва да служи на Бога. Мнозина, обаче, казватъ, че тази мисль е отвлѣчена, понеже никой не е видѣлъ Господа. Нѣкои, за да докажатъ, че Богъ сѣществува, изнасятъ факта, че свѣтътъ е създаденъ отъ Бога. Онѣзи пъкъ, които отричатъ сѣществуването на Бога, казватъ, че свѣтътъ е създаденъ самъ по себе си и сѣществува отъ пами-вѣка. Тѣзи и редъ още въпроси създаватъ противорѣчия у хората.

Противорѣчията на съврѣменнитѣ хора мязатъ на тия, на които се натъкналъ единъ българинъ, който изпратилъ сина си да учи въ странство. Като се върналъ отъ странство, синътъ искалъ да покаже на баща си, че знае много нѣща, затова му казалъ: татко, азъ мога да ти докажа математически, че двѣ е равно на три. Бащата отговорилъ: синко, това е противорѣчие за менъ. Азъ не мога да възприема такава дълбока работа. Щомъ твърдишъ това положение, докажи го. Обаче, азъ не съмъ съгласенъ съ него. Що се отнася до тебе, ти можешъ да живѣешъ споредъ своята математика. Единъ день бащата, майката и синътъ седнали на обѣдъ, да се хранятъ. Сложили на масата двѣ печени кокошки. Бащата казалъ: синко, едната кокошка ще взема азъ, другата — майка ти, а

понеже ти доказвашъ, че двѣ е равно на три, третата кокошка ще вземешъ ти.

Казвамъ: когато нѣкой твърди невъзможни работи, азъ взимамъ за себе си възможното, а за него оставамъ невъзможното. Щомъ той твърди невъзможното, нека то остане за него. Колкото голѣма или малка да е третата кокошка, тя остава за онзи, който доказва, че двѣ е равно на три. Днесъ всичкиятъ споръ между хората е за третата кокошка, която не съществува. По никой начинъ двѣ не може да бжде равно на три. Отъ двойката може да излѣзе тройка, но тройката и безъ това съществува самостоятелно. Единицата, двойката, тройката, четворката, петорката и другитѣ числа съществуватъ самостоятелно и при извѣстни случаи се явяватъ на сцената, обаче, не може да се каже, че тройката произлиза отъ двойката, а двойката отъ единицата. То е все едно да видите единъ часовникъ, затворенъ въ нѣколко капака и да кажете, че часовникътъ е излѣзълъ отъ капацитѣ. Турцитѣ иматъ такива часовници. Гледате нѣкой турчинъ, че вади отъ джоба си часовникъ, голѣмъ, като костена жаба. Той отваря единъ капакъ, послѣ втори, трети, четвърти, пети, шести и въ него едно малко часовниче. Той погледне часовника, каже колко е часътъ и послѣ, по сжщия начинъ, го затваря въ капацитѣ. Може ли да се каже, че часовникътъ е излѣзълъ отъ капацитѣ? Не, тия шестъ капака сж покривки на часовника.

Сега, като давамъ тия примѣри, азъ искамъ да ви наведе на правата мисль, чрѣзъ която да си създадете правилна философия за живота. Правилна философия е тази, която носи свобода на човѣка. Никой не може да затвори свободния човѣкъ, никой не може да го ограничи, той е безсмъртенъ. Нѣма похубаво нѣщо въ свѣта отъ свободата. Съврѣменнитѣ хора не сж свободни; тѣ се влияягъ едни отъ други. Когато имъ се говори за духовния животъ, тѣ не вѣрватъ въ него, а като имъ говорятъ обикновени работи, вѣрватъ, подаватъ се на влияние на този — на онзи. Питамъ: какъ може да се влияе единъ човѣкъ отъ другъ? Той не е вързанъ съ вжже, че да го теглятъ. Съврѣменнитѣ учени не вѣрватъ въ Бога, но вѣрватъ въ влиянието, въ внушението, въ хипнотизъма. Когато човѣкъ се намѣри прѣдъ маса, на която е сложено хубаво ядене, и той се подаде на това ядене, кой му е повлиялъ? Яденето ли му е повлияло? Не, яденето не е повлияло на човѣка, но желанието да яде, да задоволи глада си, е въ сила да му повлияе. Отъ друга страна, ако яденето, което готвачътъ е сготвилъ, съотвѣтствува на желанието на човѣка да яде отъ него, то е сжщо така въ сила да му повлияе. И тогава той сѣда прѣдъ масата и започва да яде. Отивате при единъ свой приятель за нѣкаква работа, но бързате да си излѣзете, защото друга работа ви чака. Обаче, ако вашиятъ приятель ви покани да хапнете отъ едно ядене, което обичате, то веднага ви повлиява, вие се отказвате отъ работата си

и оставате на обѣдъ, да си хапнете отъ любимото ядене. Значи, вие започвате работа, която по-рано не сте прѣдвиждали. Има ли нѣщо лошо въ яденето? Щомъ яденето съответствува на вашето желание, вие сте свършили една хубава работа, дали сте нѣщо на тѣлото си. Обаче, ако яденето не съответствува на вашето желание, и вие се подадете на готвача, ядете отъ това, което той е приготвилъ, въ първо врѣме може да изпитате приятностъ отъ яденето, чо послѣ ще останете недоволни. Защо? — Защото всѣко ядене, което е влѣзло въ стомаха ви безъ ваше желание и любовъ къмъ него, разстройва стомаха ви, а съ това заедно изгубвате и разположението си.

Сега, като подигамъ въпроса за яденето, азъ ви навеждамъ на мисълта, че всѣка нова идея не е нищо друго, освѣнъ ново ядене, сложено на трапезата на човѣка. Слѣдователно, иска ли човѣкъ да се домогне до една нова идея, това желание е на мѣстото си, защото прѣдставя нова храна за ума. Тѣй щото, новитѣ идеи сж храна за човѣшкия умъ и за човѣшката душа. Тѣ сж отличенъ обѣдъ, който подига човѣка. И обратно: всѣка стара идея е безъ прѣснота и свѣжестъ. Старитѣ идеи не хранятъ душата. Нѣкои казватъ: дали имаме стари или нови идеи, това е безразлично за насъ. Ние се оставяме на реда, който Богъ е поставилъ, както Богъ е наредилъ нѣщата. Питамъ: има ли човѣкъ въ свѣта, който съ положителностъ да каже, какъ Богъ е наредилъ нѣщата и да се води по

този редъ? Ако питате очитѣ, какъ Богъ е наредилъ свѣта, тѣ ще ви отговорятъ чрѣзъ зрѣнието; ако питате ушитѣ, какъ Богъ е наредилъ свѣта, тѣ ще ви отговорятъ чрѣзъ слуха; ако питате устата, какъ трѣбва да ядете, тя ще ви отговори чрѣзъ яденето; ако питате краката, какъ Богъ е наредилъ нѣщата, тѣ ще ви отговорятъ чрѣзъ ходене; ако питате ржцѣтъ, какъ Богъ е наредилъ свѣта, тѣ ще ви отговорятъ чрѣзъ работа; ако питате стомаха, какъ Богъ е създалъ свѣта, той ще ви отговори чрѣзъ храносмилането; ако питате сърцето и бѣлитѣ дробове, какъ е създаденъ свѣта, тѣ ще ви отговорятъ чрѣзъ кръвообръщението; ако питате мозъка, какъ е създаденъ свѣта, той ще ви отговори чрѣзъ мисълта. Всѣки удѣ отъ човѣшкия организъмъ е авторитетъ, професоръ по своята специалность. Всѣки органъ може да отговори на въпроса, какъ Богъ е създалъ свѣта, обаче, този отговоръ е външенъ само, той не е мѣродавенъ въ всѣко отношение. Ако авторитетътъ е вжтрѣ въ човѣка, трѣбва ли той да пита другитѣ хора, какъ е създаденъ свѣтътъ, или какво нѣщо е любовта и т. н.? Кой може да опрѣдѣли, какво нѣщо е любовта, когато тя е въ самия човѣкъ? Човѣкъ е самъ авторитетъ за любовта. Той може да прави сравнения само между резултатитѣ на една и друга любовъ, но за самата любовъ не може да се произнася.

Азъ взимамъ любовта като сила, която расте, развива се и се проявява у човѣка. Тя е подобна на плодъ, напимѣръ, на плода

на ябълката, има резултати подобни на нея, като започнете отъ посаждането на ябълчното сѣме и свършите съ узрѣването му. Както писателятъ, философѣтъ, могатъ да се познаятъ по тѣхнитѣ произведения, така и любовта се познава по своитѣ плодове. Художникѣтъ се познава по своитѣ картини. Разгледате ли картинитѣ му, вие познавате, какъвъ е той въ физическо, умствено и духовно отношение. По картинитѣ на художника се познава неговиятъ темпераментъ, неговиятъ характеръ, както и това, дали той е материалистъ или идеалистъ. Това се отнася не само до художника, но и до всѣки обикновенъ човѣкъ. Влѣзете ли въ стаята на нѣкой човѣкъ, отъ реда въ стаята му, отъ дрехитѣ, съ които се облича, вие ще познаете, какви мисли го занимаватъ. Между всички външни и вътрѣшни нѣща въ човѣка има пълно съотношение. Всѣка външна проява у човѣка има своя вътрѣшна причина. Нѣкой човѣкъ носи дрехи съ такъвъ цвѣтъ, че отдалечъ още обръща вниманието на хората, и за да се оправдае, казва: приятелитѣ ме накараха да си ушая такива дрехи. Да останѣше на мене, азъ никога не бихъ носилъ такъвъ цвѣтъ. Не, той се оправдава само. Въ сжщностъ, той обича този цвѣтъ, но нѣма смѣлостта самъ да си направи такива дрехи. Най-слабо изказаното мнѣние отъ страна на приятелитѣ му, да си ушие такива дрехи, веднага се приема отъ него.

Сега, азъ искамъ да ви наведе на мисълта, че всѣка идея, всѣко чувство, всѣка

постъпка остава нѣкакъвъ отпечатъкъ у човѣка. Този отпечатъкъ не е нищо друго, освѣнъ резултатъ, плодъ. Запримѣрь, виждате, че нѣкой човѣкъ е красивъ, има красиви чѣрти на лицето си, като красиви плодове, и казвате: и азъ искамъ да бжда красивъ. Обаче, красотата е плодъ, за изработването, или за узрѣването на който човѣкъ е работилъ съ години, съ вѣкове. Красотата е Божествена идея. Вие искате да бждете силни, но трѣбва да сте работили съ години и вѣкове, за да придобиете тази сила. Силата е Божествена идея. Красивия, силния човѣкъ всѣки го обича. Когато срещнете единъ красивъ човѣкъ, вие се зарадвате, носите го въ ума си и казвате: днесъ видѣхъ единъ красивъ човѣкъ; никога нѣма да забравя неговото лице. Срещнете единъ силенъ, или единъ добъръ човѣкъ, и него не можете да забравите. Добротата е Божествена идея. Красивиятъ, силниятъ, добриятъ човѣкъ е Божественъ човѣкъ, всѣки му се радва, всѣки иска да го види.

Питамъ: какъвъ трѣбва да бжде идеалния човѣкъ? Споредъ разбиранията на съврѣменнитѣ хора, идеалния човѣкъ трѣбва да бжде красивъ, силенъ, добъръ и т. н. Казвамъ: идеаленъ човѣкъ е този, който изключва отъ себе си всѣкакво насилие, всѣкаква лъжа и всѣкакво зло. По този начинъ човѣкъ може да бжде красивъ, силенъ и добъръ. И този човѣкъ само може да служи на Бога. Вие искате да служите на Бога, но затова се иска да бждете красиви, силни и добри.

Това е желанието на Бога. Той иска всички Негови дѣца да бждатъ красиви, да приличатъ на Него. Когато Богъ срещне нѣкое отъ своитѣ дѣца нечисто, изцапано, Той му казва: ти трѣбва да бждешъ чистъ; ти трѣбва да бждешъ красивъ; ти трѣбва да бждешъ добъръ! Като му говори по този начинъ, въ него се заражда желание да се изчисти, да стане красивъ и добъръ, да прилича на Баща си, отъ Когото е излѣзълъ. Започне ли нѣкой да се оплаква на Бога за своето нещастие, Той му казва: ако искашъ да станешъ щастливъ, ти трѣбва да работишъ върху красотата. Тази красота ще хвърли отпечатъкъ не само върху лицето ти, но и върху цѣлото ти тѣло, външно и вжтрѣшно. Нѣма по-желанно нѣщо за човѣка отъ красотата. Тя придава на тѣлото пластичность, музика. Когато красивиятъ човѣкъ върви, движенията му сж музикални. Прѣдставете си единъ свѣтъ съ красиви, съ добри хора! Ако нѣкой ангелъ отъ небето дойде между такива хора, той ще се зарадва, ще остане доволенъ отъ тази музика и ще пожелае и втори пжтъ да слѣзе на земята. Обаче, днесъ не е така. Съврѣменнитѣ хора още не сж достигнали тази красота, и затова ангелитѣ не оставатъ за дълго врѣме между тѣхъ. Прѣдъ красотата и най-лошиятъ човѣкъ отстѣпва. Прѣдъ красотата и звѣрътъ колѣничи. Красотата е Божествена сила, прѣдъ която всѣки отстѣпва.

Въ една българска легенда още отъ турско врѣме се разправя за силата на красотата, за въздѣйствието ѝ върху човѣка. Единъ

турски дели-бей се отнасялъ много жестоко съ българитѣ, които наричалъ гяури, правилъ имъ голѣми пакости, подлагалъ ги на голѣми изтезания. Единъ день той вървѣлъ изъ улицитѣ, възседналъ на конь, и срещналъ красивата българка Мара. При вида на нейната красота, той веднага слѣзълъ отъ коня ѝ и казалъ: покланямъ се прѣдъ твоята красота! Каквото ми заповѣдашъ, ще направя. Тя му казала: едно нѣщо искамъ отъ тебе — да измѣнишъ отношенията си къмъ моитѣ братя и сестри българи. Сега си иди, втори пжтъ ще те срещна, ще видя, какво си направилъ. Той се поклонилъ, качилъ се на коня си и продължилъ пжтя си. Отъ този моментъ той коренно се измѣнилъ: прѣстаналъ да изтезва гяуритѣ, прѣстаналъ да имъ пакости и винаги носилъ торба съ хлѣбъ, че като срѣща гяури на пжтя си, да имъ дава. Всички се чудили на промѣната, която станала съ дели-бея. Мнозина мислили, че той е станалъ християнинъ.

Питамъ: кой накара този дели-бей да слѣзе отъ коня си, да се поклони прѣдъ тази българка и да отстѣпи отъ злото? — Красотата. Велика, мощна сила е красотата, като външенъ изразъ на любовта! Срещне ли човѣкъ любовта въ живота си, той е срещналъ красивата дѣвица, която крие въ себе си сила, мощъ. Отъ този моментъ човѣкъ отваря кжщата си за всички. И тогава, той казва: срещнахъ Бога и разбрахъ смисъла на живота! Наистина, нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да срещне любов-

та, да срещне Бога! Само любовта е въ сила да произведе въ човѣка вжтрѣшенъ прѣвратъ, да измѣни неговия животъ, да даде нова насока на душата му, да го направи истински човѣкъ.

Казвамъ: силно влияние е упражнила тази красива българка върху дели-бея. Въ нейното лице той е видѣлъ Бога. Ако всички българки имаха силата на красивата Мара, тѣ щѣха да бждатъ въ състояние да прѣоб-разятъ цѣла България. Казвате: кой знае, дали е било така? Легенда е това! Не, всички нѣща, които ви разправямъ, сж дѣйствителни случаи. Когато хората искатъ да запазятъ нѣ-коя истина отъ изопачаване, тѣ я прѣдаватъ въ форма на разказъ, на романъ, на ле-генда и т. н. Обаче, нѣма романъ, нѣма разказъ, нѣма приказки, митове или легенди, въ които да се описватъ невѣрни факти. Всичко, което поетитѣ, романистигѣ и писа-телитѣ сж писали, е вѣрно. То е станало нѣ-кога, или пъкъ ще стане за въ бждеще. Чо-вѣкъ не може да пише нѣщо, или да раз-правя нѣщо, което не е било или нѣма да бжде. Нѣкой казва: било е то, но прѣди хи-ляди години. — Щомъ нѣщо е станало прѣ-ди хиляди години, и сега може да стане. Всѣка мома може да има силата на Мара, но нѣматъ я всички. Ако момата нѣма сила-та на красивата Мара, и десетъ бейове мо-гатъ да минатъ покрай нея, но тѣ нѣма да слѣзатъ отъ конетѣ си, да ѝ се поклонятъ. Тѣ ще минатъ-заминатъ покрай нея, безъ да я забѣлѣжатъ. Ако днесъ мжжъ погледне нѣ-

кой мома, или жена, веднага се запитватъ: защо гледа този човѣкъ? Не е въпросътъ въ това, че мжжъ погледналъ нѣкоя жена, но важно е, може ли тази мома да прѣдизвика вжтрѣшенъ прѣвратъ въ този мжжъ? Може ли слѣдъ това той да каже, че въ лицето на едичоя си мома видѣлъ Бога? Турцитѣ казватъ: благословение е за човѣка да гледа красивото!

И тъй, не е лошо да гледа човѣкъ, но той трѣбва да знае, какъ да гледа. Има два начина на гледане: човѣкъ може да гледа и да вижда неджзитѣ на хората, а може да гледа и да вижда доброто у тѣхъ. Или, човѣкъ може да вижда у хората това, което Богъ е направилъ, а може да вижда това, което тѣ сж изопачили въ себе си. Слѣдователно, когато срещнете нѣкого, вие трѣбва да виждате въ него само онова, което Богъ е вложилъ. Това значи да гледа и да вижда човѣкъ. Този е смисълътъ на виждането. Ако сте се събрали тукъ да виждате въ мене това, което Богъ е вложилъ, вие ще имате Божието благословение; ако гледамъ на васъ, съ цѣлъ да видя това, което Богъ е вложилъ, ще имамъ Божието благословение. Тѣй щото, докато не намѣрите Божественото въ човѣка, не бързайте да правите връзка съ него. Връзката, приятелството съ хората трѣбва да почива на Божественото у тѣхъ. Ако не намѣрите Божественото въ човѣка, никакви отношения, никакво приятелство не може да сжществува. Вънъ отъ Божественото всѣкакви отношения, всѣкакво приятелство е нетрайно. Божественото ще намѣрите въ истински кра-

сивия, добрия и разумния човѣкъ. Затова, именно, всѣки търси красотата, добротата, разумността. Красотата е копнежъ на човѣшката душа. Дали въ себе си, или въ другитѣ хора ще намѣрите красотата, това е безразлично — човѣкъ навсѣкждѣ я търси. Ще дойде врѣме, когато всички хора ще бждатъ красиви. Влѣзете ли въ свѣта на съвършенитѣ същества, ще видите, че всички сж красиви. Външно всички си мязатъ, но вътрѣшно се различаватъ. Попаднете ли въ този свѣтъ на красота, между ангели и възвишени същества, вие ще се унесете, ще се забравите, все за тѣхъ ще мислите. И наистина, който веднѣжъ само е видѣлъ красивото, великото, той никога не го е забравилъ. Когато човѣкъ срещне красотата, той постоянно мисли за нея и се чуди, отдѣ се е взела тя, какъ се е придобила. Не е важно, отдѣ е дошла красотата, важно е, какво тя може да направи отъ човѣка.

Казвамъ: вие трѣбва да опрѣдѣлите отношенията си къмъ Бога, да бждатъ тѣ правилни, естествени. Казвате за нѣкого: този човѣкъ е още зеленъ. Питамъ: какво означава зеленината? — Растене, процесъ на развитие. Като погледна жабата, азъ виждамъ и въ нея усилието на Божествения Духъ, да я подигне. Въ нея едва се забѣлѣзватъ нѣкои чѣрти на по-високъ животъ; обаче, тя ще мине редъ форми на развитие, докато единъ день достигне и най-съвършената форма. Въ всички същества има зародиши на по-високи форми. Сжщото може да се каже и за човѣ-

ка. Човѣкъ не е послѣдната форма на живота. Който добръ познава законитѣ, въ лицето на всѣки човѣкъ ще види зародиши отъ чѣрти на обикновени, талантливи и гениални хора, както и такива на светии и ангели, които нѣкога ще се развиятъ. Който не разбира законитѣ на развитието, като погледне нѣкой човѣкъ, той ще каже : този си свива устата, онзи пъкъ седи съ отворена уста. Какво означава стиснатата уста, и какво — отворената, и той не знае. Когато човѣкъ стисне, затвори тата си, той контролира своитѣ чувства. Съ това той иска да каже : навсѣкждѣ можете да ме бутате, само сърцето ми не бутайте. Когато човѣкъ отваря устата си, това показва, че той иска да възприеме нѣщо. Устата е антена на чувствения свѣтъ. Ето защо, човѣкъ трѣбва да знае тѣзи нѣща и да не се подава на модата. Мнозина се ръководятъ отъ извѣстни правила на модата, какъ да държатъ устата си. Устата е антена, която не трѣбва да се подава на мода. Устнитѣ трѣбва леко да се допиратъ. Нищо изкуствено не трѣбва да се внася въ държането на устата.

Това, което говоря за устата, се отнася и за очитѣ. Жгълтъ на зрѣнието трѣбва да бжде естественъ, а не по правила на модата. Дръжте очитѣ си толкова отворени, че да възприемате само нужната свѣтлина — ни повече, ни по-малко. Гледате ли по нѣкакви външни правила, вие ще изкривите очитѣ си. Изкривите ли очитѣ си, ще изопачите и душата си. Слѣдователно, не гледайте хората

нито подъ жгълъ, нито огдѣсно или отлѣво, нито на кръстъ. Гледате ли на кръстъ, вие сами ще се разпънете. Гледайте човѣка подъ такъвъ жгълъ, че да виждате неговата красота. Гледайте го и си кажете: великъ е Господъ, който е създалъ този човѣкъ! Той е започналъ да го вае. да работи върху него, вложилъ е хубави цѣща, които единъ день ще се развиятъ. Така трѣбва да гледате на хората. Нѣкой погледне своя братъ и казва: този човѣкъ не го бива, нѣма хубави черти. Казвамъ: не бързайте толкова! Вие виждате една недовършена картина и се произнасяте вече. Богъ е започналъ тази картина и единъ день ще я завърши. Щомъ я видите завършена, тогава само имате право да се произнасяте. Сега сж нахвърляни сѣнките само, но като видите тази картина завършена, тогава ще разберете, какво е било вложено въ нея. Изкуство е човѣкъ да вижда въ лицето на своитѣ братя или сестри онова, което Богъ първоначално още е вложилъ въ тѣхъ и което за въ бждеще ще се развие. Докато не придобие това изкуство, човѣкъ и себе си не може да оцѣни. Затова, именно, не казвайте, че нищо не струвате. Знайте, че всички сте недовършени картини. Когато нѣкой се разгнѣви, или кипне много, казвамъ: огънятъ ви е буенъ. Извадете малко дърва отъ него, да се намали силата му. Като намалите огъня, и кипенето на водата ще утихне.

И тъй, иска ли човѣкъ да се справи съ труднитѣ условия на живота, той трѣбва да

си създаде особена философия, да знае, какъ да гледа на нѣщата. Намѣрите ли се при неблагоприятни условия на живота, и тамъ търсете ржката на Бога. Навсѣкждѣ търсете и виждайте Бога! Когато направите една погрѣшка, тя не е само ваша. Едновременно съ вашата отговорност, седи и отговорността на прѣдишнитѣ поколѣния. На васъ прѣдстои да изправяте, както своитѣ погрѣшки, така и тия на миналитѣ поколѣния, на вашитѣ дѣди и прадѣди. Понѣкога грѣшкитѣ ставатъ причина човѣкъ да се прослави. Ще видите нѣкое малко дѣте цѣль день играе на войници, на войни. То ходи съ пушка изъ двора, марширува. Единъ день това малко дѣте става генералъ, отива на война, избива стотици хора и се връща побѣдоносно, награденъ съ кръсть за храбрость. И наистина, прославилъ се е този човѣкъ. Съ какво се е прославилъ? — Съ убийства. Въ друго сществуване този генералъ съзналъ погрѣшката си, разбралъ, какви прѣстѣпления е вършилъ и започва да живѣе чистъ животъ, става светия. По-напрѣдъ е ходилъ съ мечъ, прѣпасанъ на кръста, а сега, взелъ тояга въ ржка и тръгналъ отъ село въ село, отъ градъ въ градъ да проповѣдва и да изправя погрѣшката си. Той казва: братя, азъ съмъ този, който едно врѣме съ мечъ въ ржка рѣжехъ главитѣ на хората, но слѣдъ голѣми страдания, слѣдъ голѣми гонения и прѣслѣдвания отъ тѣхна страна, азъ съзнахъ грѣшката си и днесъ рѣшихъ да помагамъ на хората, да служа на Бога, и по този начинъ да изправя погрѣшката си.

Казвате: докога светията ще проповѣдва на хората? — Докато намѣри всички ония, на които е причинилъ зло, или направилъ нѣкаква пакостъ и поправи погрѣшкитѣ си. Щомъ изкупи грѣховетѣ си, щомъ изправи погрѣшкитѣ си, той става красивъ. Ксе е по-хубаво за човѣка: да снима глави, или да поставя глави; да руши хубавитѣ мисли на хората, или да ги възстановява; да руши благороднитѣ чувства на хората, или да ги поощрява? Не е достатъчно само човѣкъ да мисли, кое е по-хубаво, но той трѣбва да върши всичко, което е хубаво и красиво. Красивото, възвишеното трѣбва да бжде насъщниятъ хлѣбъ за човѣка! Днесъ всѣки човѣкъ трѣбва да вземе тоягата си въ ржка и да трѣгне да проповѣдва, докато възстанови първоначалния редъ на нѣщата, т. е. докато възстанови всичко, което той нѣкога е разрушилъ. Който иска и днесъ да си служи съ мечъ, свободенъ е, нищо нѣма да му се каже. Щомъ иска да отиде на бойното поле, нека отиде. Единъ день, когато съзнае грѣшката си и пита, какво да прави, тогава ще му кажа: сега, вземи тоягата си и трѣгни да проповѣдавашъ, да научишъ хората, какъ да живѣятъ.

Тѣй щото, въ единъ животъ човѣкъ ще бжде генералъ, съ мечъ въ ржка, ще сѣче и ще коли; въ другъ животъ той ще бжде светия, съ тояга въ ржка, ще ходи да учи хората, какъ да живѣятъ по Бога. И едното е на мѣстото си, и другото е на мѣстото си. Докато човѣкъ не бжде генералъ и не получи кръстъ за храб-

бросъ, той не може да бжде светия. Като генералъ, той си е създалъ работа за светия. Може ли светията да изправи погрѣшкитѣ си, които, като генералъ е направилъ, той има вече Божието благословение. Цѣлото небе ще говори за този човѣкъ, че наистина е герой, защо знае да грѣши, но знае и да изправя погрѣшкитѣ си. Ако човѣкъ може само да грѣши, а не може да изправя погрѣшкитѣ си, небето не се интересува отъ него и казва: този е единъ забравенъ човѣкъ отъ всички, понеже не може да изправя погрѣшкитѣ си. Всички ще го съжаляватъ, безъ да му помогнатъ. Защо? Всѣки самъ трѣбва да изправя погрѣшкитѣ си.

И Христосъ е казалъ: „Когато единъ грѣшникъ рѣши да заживѣе чистъ животъ, голѣма радостъ настава между ангелитѣ на небето.“ Когато светията вземе тоягата си и трѣгне по свѣта да проповѣдва, цѣлото небе се радва, че той е рѣшилъ да изправи погрѣшкитѣ си и да забрави миналото си. Миналото е сѣнка на живота. Както човѣкъ е станалъ причина за внасянето на грѣха въ свѣта, така той трѣбва да работи за неговото прѣмахване. Това не значи, че всѣки човѣкъ трѣбва да се заеме съ великата идея да спаси свѣта. Достатъчно е човѣкъ да изправи една своя погрѣшка, за да се нарече великъ. Който може да изправи една своя погрѣшка, той минава за великъ човѣкъ въ небето; не може ли да изправи една своя погрѣшка, той е обикновенъ човѣкъ и, като такъвъ, е осъденъ на страдания. Кои хора

страдатъ? Само обикновенитѣ хора страдатъ. Великитѣ хора не страдатъ. Какво по-голъмо страдание за човѣка отъ това, да минава между хората и никой да не му обръща внимание? Всички минаватъ-заминаватъ покрай него, но не го виждатъ. Той нѣма нито единъ приятель, нито единъ близъкъ човѣкъ, нито едно близко животно. Човѣкъ разбира отъ какво значение е вниманието и на животно-то, само когато остане самъ, безъ близки, безъ приятели. Тогава може да дойде при него едно малко кученце, напримѣръ, да му близне ржката и да завърти опашката си около него. Съ това то иска да каже: ти си добъръ човѣкъ, кажи ми нѣщо. Тѣй щото, дойде ли нѣкой при васъ, кажете му нѣщо добро! Отхвърлите ли човѣка, на когото можете да кажете нѣщо добро, и васъ ще отхвърлятъ. Казано е въ Писанието: „Съ каквато мѣрка мѣрите, съ такава ще ви се отмѣри.“ Съврѣменнитѣ религиозни хора казватъ: всички сме излѣзли отъ Бога, всички сме чада Божиѣ. Обаче, дойде ли нѣкой тѣхенъ братъ помежду имъ, тѣ не постѣпватъ съ него, както Богъ изисква. Постѣпвайте съ хората, както вие искате да постѣпватъ съ васъ. Както постѣпвате съ хората, така ще постѣпватъ и съ васъ

За изяснение на тази идея, ще ви приведа слѣдния примѣръ. Единъ селянинъ отъ горно-орѣховскитѣ села отишълъ на Горна Орѣховица, да си купи билетъ и да дочака единъ отъ треноветѣ, съ който щѣлъ да пжтува до една близка гара. Обаче, като дошълъ

до гишето, дѣто се продавали билетитѣ, видѣлъ, че не му достигали само 0'30 лв. забилетъ. Той се поогледалъ наоколо и видѣлъ единъ солиденъ господинъ, адвокатъ въ Горна-Орѣховица, и поискалъ отъ него 0'30 лв. Адвокатътъ отказалъ да му даде, подъ прѣдлогъ, че нѣмалъ пари въ себе си. Тогава селянинътъ взелъ тояжката си въ ржка, турилъ торбата си на рамо и пѣшъ се запжтилъ за селото, дѣто искалъ да отиде. Слѣдъ нѣколко години този адвокатъ билъ въ Англия, и единъ день трѣбвало да отиде съ трена до една близка станция. Отишълъ на гарата да си купи билетъ, но какво било очудването му, когато видѣлъ, че не му стигали само 0'30 лв. за билета. Обърналъ се тукъ-тамъ да поиска 0'30 лв., но не се рѣшилъ и се принудилъ да трѣгне пѣшъ. Като изпадналъ въ това положение, той веднага си спомнилъ за селянина на горно-орѣховската гара, на когото той не пожелалъ да послужи съ 0'30 лв. Тогава той си казалъ: каквото правишъ, ще ти се върне.

Тази е истинската философия на живота. И затова казвамъ: искате ли да имате Божието благословение, правете това, което Богъ изисква отъ васъ. Този е пжътъ, по който можете да постигнете своето щастие. Вършите ли волята Божия, вие ще осѣете своя пжъ съ скжпоцѣнни камъни. Тогава хората ще дойдатъ да ви помагатъ. Само по този начинъ вие ще бждете радостни, и каквато работа започнете, ще я свършите съ успѣхъ. Този е единъ вжтрѣшенъ ключъ на живота. Тѣй щото, иска ли нѣкой човѣкъ нѣщо отъ васъ,

спрете се, помислете, какъ да постъпите, и тогава дѣйствавайте.

Прѣди години бѣхъ въ Америка, дѣто имахъ една особена опитность. Вървя по една улица, срѣщамъ единъ господинъ, бѣдно облѣченъ. Той ме спира и започва да разправя своята история: азъ съмъ сѣмеенъ човѣкъ, имамъ дѣца и жена, която отъ дълго врѣме е болна. Служба нѣмамъ, никакви срѣдства нѣмамъ, въ голѣма мизерия съмъ. Ако обичате, помогнете ми. Азъ го погледнахъ, влѣзохъ въ положението му и му дадохъ една помощъ, съ която да си послужи. Дали говори истината, или не, това не провѣрихъ. Азъ приехъ факта, както ми го прѣдаде. Той взе паритѣ, които му дадохъ, и отиде въ една кръчма да пие. Слѣдъ четири часа пакъ го срѣщамъ, но той не ме позна, и започна отново да разправя сжщата история. Тогава азъ му казахъ: слушай, това, което правишъ, не е хубаво. Азъ мога и сега да ти помогна, но ти си служишъ съ лъжата, която нѣма да те изведе на добъръ пжтъ. Съ тази лъжа и жена ти все болна ще бжде, и дѣцата ти гладни ще ходятъ. Ела съ менъ, да отидемъ въ нѣкоя гостилница. Завеждамъ го въ една гостилница, заржчвамъ му ядене, да се нахрани, купувамъ хлѣбъ за жена му и казвамъ: като се нахранишъ добръ, вземи този хлѣбъ за жена си и дѣцата си, дай имъ да се нахранятъ. Гледай, обаче, да не го продадешъ нѣкъждѣ и не прѣувеличавай страданията си.

Свършменнитѣ хора страдатъ отъ прѣувеличение на нѣщата. Тѣ прѣувеличаватъ своитѣ мжчноти, своитѣ нещастия, искатъ да минатъ за мжченици. Нѣкой казва: нещастенъ човѣкъ съмъ! Нѣма човѣкъ съ по-голѣми страдания отъ моитѣ. — Не прѣувеличавай нещастията си. Ти играешъ роля на нѣкой отъ нещастниците въ свѣта, но не си най-голѣмъ нещастникъ. — Бѣлъ день не съмъ видѣлъ! — Не, хиляди бѣли дни си видѣлъ. — Никой не ме обича. — И това не е вѣрно. — Майка ти толкова врѣме въ люлка те е люляла, пѣсни ти е пѣла, цѣлувки ти е давала! Колко хора още сж те цѣлували! И днесъ има хора, които те обичатъ. Ако никой не те обичаше, ти не би могълъ да живѣешъ на земята. И ние сме се събрали тукъ, защото Богъ ни обича. Слънцето изгрѣва, защото Богъ ни обича; звѣздитѣ изгрѣватъ, защото Богъ ни обича. За онзи, който разбира нѣщата, това е така; за онзи, който не разбира, това не е така, той не вѣрва въ думитѣ ми. Който не вѣрва, той трѣбва да прави опити, докато се свърже съ възвишенитѣ сжщества. Когато човѣкъ се свърже съ тия сжщества, невидимиятъ свѣтъ ще се разкрие прѣдъ него, и той ще провѣри всичко, което иначе не може да провѣри. Невидимиятъ свѣтъ е прѣдъ васъ, но се изискватъ органи, посрѣдствомъ които ще влѣзете въ връзка съ него. Запримѣрь, за да се реализира една идея на земята, прѣди всичко човѣкъ трѣбва да има органи, които да я възприематъ; слѣдъ това тя трѣбва

да намѣри благоприятна почва, въ която да се насади; най-послѣ трѣбва да се намѣри човѣкъ, който да я изгледа, да се развие, да даде плодове. Тогава само можемъ да кажемъ, че тази идея е реализирана. Може ли човѣкъ да вижда, ако нѣма очи? Може ли човѣкъ да чува, ако нѣма уши? Може ли човѣкъ да начѣртае една линия, ако нѣма ржцѣ? Значи, органи се изискватъ, за да може невидимиятъ свѣтъ да се прояви въ едно, или въ друго отношение.

Слѣдователно, човѣкъ трѣбва да стане органъ, удѣ на Божественото тѣло, а не робъ на външнитѣ условия. Човѣкъ трѣбва да бжде гражданинъ на Царството Божие, носителъ на Божественитѣ идеи. Не е достатъчно само да говоримъ за Бога, за Божествени работи, но трѣбва да дадемъ нѣщо отъ себе си, да направимъ нѣщо съществено. Запримѣръ, нѣкой казва за приятеля си, че е добъръ, разуменъ, красивъ човѣкъ, но нищо не прави за него. Другъ пъкъ нищо не говори за качествата на приятеля си, но намѣри ли се приятельтъ му въ нужда, той веднага се притича на помощъ. Ако човѣкъ само говори, безъ да изпълнява, той ще мяза на онзи богатъ американецъ, който на думи само говорилъ за Бога, но нищо не правилъ за Него. Единъ день той заболѣлъ сериозно и повикалъ тѣхния пастиръ да се помоли за оздравяването му. Пастирътъ му отговорилъ: какъ да се моля за тебъ, когато не си направилъ нито едно добро? — Ако не се помолишъ за менъ, азъ ще замина за онзи свѣтъ. — Ни-

що отъ това, можешъ да заминешъ, но азъ не мога да се моля за човѣкъ, който прѣзъ цѣлия си животъ е хулилъ църквата и нищо не е направилъ за Бога. — Тогава, какво да правя? — Раздай имането си на бѣднитѣ и обѣщай, че ще служишъ на Бога! — Ти се помоли първо на Бога, а слѣдъ това и азъ ще изпълня обѣщанието си. — Не, докато не направишъ контрактъ, докато не подпишешъ, че ще изпълнишъ обѣщанието си, азъ нѣма да се помоля на Бога. Азъ не вѣрвамъ само на думи.

И тъй, искате ли молитвата ви да бжде приета отъ Бога, прѣди всичко трѣбва да сложите жертвата си прѣдъ нозѣтъ Му. Несте ли готови да пожертвувате всичко за Божия Духъ, Който постоянно ви ръководи, нищо не можете да направите. Тъй щото, каквото човѣкъ направи за Бога, то трѣбва да е направено по свобода на неговия духъ. Богъ не изисква нищо на сила. Той не иска отъ васъ голѣми работи, напримѣръ, да спасите свѣта. Спасението на свѣта е Божия работа, а на васъ прѣдстои работа, която само вие можете да свършите. Тази специфична работа опрѣдѣля вашето бждеще. На всѣки човѣкъ е дадена специфична работа, която той самъ трѣбва да свърши. Каква е тази работа? — Да бжде носителъ на Божественото. Въ който моментъ се заеме за тази работа, всички противорѣчия отъ ума и сърцето му ще изчезнатъ. Богъ ще прѣмахне противорѣчиата отъ живота на всѣки, който доброволно е приелъ да Му служи. Голѣмо-

то, великото може да лѣкува; малкото не може да лѣкува. Въ много вода човѣкъ може да опере ризата си до съвършенство; въ малко вода той не може да я опере, както трѣбва. Човѣшката душа може да се очисти само въ Божията Любовь. Отъ дългия пѣтъ на своето развитие, въ ума, въ сърцето и въ душата на човѣка се е събрала много калъ, която само Любовьта е въ сила да изчисти. Като погледне на тази калъ, той се чуди, какво да направи, да се освободи отъ нея. Единственото спасение за него е да влѣзе въ водата на Божествения изворъ и тамъ да се изчисти. Влѣзе ли веднѣжъ въ тази вода, той трѣбва да спазва всички правила на прането, на чистенето. Разнитѣ народи иматъ различни методи за пране: нѣкѣдѣ, особено въ странство, ператъ съ бухалки, съ машини, или съ разни химически препарати; българитѣ пѣкъ ператъ, търкатъ дрехитѣ, повече съ рѣцѣ, По който начинъ да ператъ хората, дрехитѣ скоро се кжсатъ. Дрехитѣ трѣбва да се ператъ леко, внимателно, за да траятъ поне десетина години. Добро е желанието на хората да ператъ дрехитѣ си, да бждатъ чисти, обаче, методитѣ имъ не сж хубави. Нѣкой казва на другаря си: тѣй ще те опера, да светнешъ. — Пери ме, но гледай да не ме изгъркашъ, или да не ме скжсашъ. Въ желанието си да се изправятъ, съврѣменнитѣ хора се ожулватъ единъ другъ, кжсатъ дрехитѣ си.

Питамъ: какъ трѣбва хората да се корегиратъ? Прѣдставете си, че искате да ко-

регирате единъ вашъ братъ. Какъ ще постъпите? Ако азъ съмъ художникъ, но искамъ да корегирамъ единъ мой братъ, сжщо художникъ, съ високо мнѣние за себе си, ето какво бихъ направилъ. Ще рисувамъ една картина съ доста погрѣшки: носятъ изкривенъ, вѣждитъ неправилни, устата турена на криво и т. н. Тогава ще се обърна къмъ своя братъ художникъ и ще му кажа: братко, моля ти се, ела да ми помогнешъ да изправимъ картината, която рисувахъ. Гледамъ, има доста дефекти въ нея, помогни ми да ги изправя. Взимамъ четката, и той взима своята и започваме двамата да корегираме. Той рече да поправи носа, не може. Взимамъ азъ четката, помжча се малко, изправя носа. Рече да изправи устата, да я тури на мѣсто, пакъ не може. Азъ се опитамъ, поставя я, дѣто трѣбва. Работимъ заедно, но нищо не му казвамъ. Щомъ се натъкне на нѣщо, което не може да поправи, той самъ вижда своитъ слаби мѣста и се корегира, безъ да му кажа дума. Ако азъ му правя бѣлѣжки, той ще се обиди, понеже е крайно честолюбивъ човѣкъ. Тѣй щото, искате ли да корегирате нѣкой човѣкъ, не му посочвайте грѣшкитъ изведнѣжъ, но започнете да работите заедно съ него. Като го оставите да се прояви, той ще види, дѣ грѣши и самъ ще се изправи.

Казвамъ: когато Духътъ дойде у човѣка, Той не го измѣня изведнѣжъ, но постепенно. Затова, именно, когато грѣшниятъ стане праведенъ, той ще остане по характеръ сжщъ, какъвто е билъ като грѣшникъ, само че ще

прави усилия да се въздържа. Запримѣрь, ако като грѣшникъ е билъ нервенъ, и като праведенъ ще бжде такъвъ, но ще се въздържа. Ако като грѣшникъ е обичалъ да полѣгва, да злослови по адресъ на хората, и като праведенъ ще бжде такъвъ, но ще се въздържа въ проявитѣ си. Значи, грѣшникътъ се чувствува свободенъ въ правене зло, а праведниятъ съзнателно се въздържа отъ него. Грѣшниятъ е свободенъ въ злото, а праведниятъ е свободенъ въ доброто. Тази е разликата между грѣшния и праведния човѣкъ. Въздържание се изисква отъ съврѣменнитѣ хора. Не е достатъчно човѣкъ да каже за себе си, че е лошъ, но той трѣбва да се въздържа отъ лоши мисли, желания и постѣпки. Ще се въздържате, както и Богъ се въздържа. Съ хиляди години Той седи, чакъ, въздържа гнѣва си срѣщу хората, докато тѣ се обърнатъ къмъ Него и пожелають да ги научи, какъ да живѣятъ. Богъ ги поучава, съвѣтва ги, но тѣ не Го слушатъ. Той търпи всичко това и казва: ще дойде день, когато тия хора ще се изправятъ. Какъ ще се изправятъ? Тѣ ще слизатъ на земята, ще се качватъ на небето, докато единъ день окончателно рѣшатъ да заживѣятъ за Бога и приложатъ Неговото учение. Това може да стане и слѣдъ осемъ хиляди години, а може да стане и сега — отъ човѣка зависи. Дали по-рано, или по-късно ще стане това нѣщо, зависи отъ усилието, което човѣкъ прави, както и отъ резултатитѣ на това усилие. Казвате: кой ще чака цѣли осемъ хиляди години? Наистина,

дълъгъ периодъ е осемъ хиляди години, но и дължината е относителна величина. Когато става въпросъ за лошото, човѣкъ иска часъ по-скоро врѣмето да се съкрати. Става ли въпросъ за доброто, той иска врѣмето да се продължи. Обаче, дойде ли до страданието, не желайте врѣмето да се съкрати. Защо? — Защото на всѣко страдание отговаря радостъ. Слѣдователно, колкото врѣме е траяло страданието, толкова врѣме ще трае и радостта. Щомъ страданието се продължи по-дълго врѣме, и радостта ще трае сжщото врѣме. Законътъ е такъвъ.

Сега, тия нѣща сж второстепенни. Сж-щественото за всички хора е да бждатъ носители на Божественото. Само тогава тѣ могатъ да бждатъ силни, разумни и добри. Бжде ли човѣкъ силенъ, разуменъ и добъръ, той ще бжде въ състояние да постигне копнежитѣ на своята душа. Щомъ има тия условия въ себе си, той нѣма да се моли на този — на онзи да му помагатъ, но хората сами ще му се притичатъ на помощъ. Бждете всички носители на Божественото, а за останалитѣ работи не мислете. Не мислете, какъ да прѣдадете любовта си на хората, или какъ да имъ правите добро. Отъ васъ се изисква да вършите добро, да обичате хората, и нищо повече. Не е лесно да покаже човѣкъ любовта си къмъ хората. Не е лесно той да направи едно добро, безъ да внесе съблазънъ у нѣкого. За всичко това не се грижете. Имайте прѣдъ видъ, че всѣки день трѣб-

ва да изпълнявате волята Божия, безъ да отлагате.

И тъй, нека остане въ ума ви идеята, че докато сте органъ на Божественото тѣло, вие сте на мѣстото си. Вашата ржка е създадена за тѣлото ви. Въ такъвъ случай, първотѣ трѣбва да изпълни прѣдзначението си къмъ своето тѣло, а послѣ и къмъ другитѣ хора. Умътъ, сърцето и волята ви сж създадени първо за служене на вашия духъ, на вашата душа, на Бога. Служите ли първо на Бога, вие ще можете да служите и на другитѣ хора. Който служи добръ на себе си, той ще служи добръ и на Бога. Щомъ служи добръ на Бога, ще служи добръ и на ближнитѣ си. Този е единъ отъ великитѣ закони на Битието. Не вървите ли въ този пжтъ, ще имате редъ разочарования, докато единъ денъ ще заминете за онзи свѣтъ и ще кажете: нищо не разбрахъ отъ живота. Нищо не можахъ да направя.

Съврѣменнитѣ религиозни хора казватъ: ние трѣбва да се обичаме, да живѣемъ братски! Да се обичатъ хората, да живѣятъ братски, това е резултатъ на служене на Бога. Ако ржката на човѣка служи на неговото тѣло, тя ще служи и на другитѣ хора. Ако умътъ и сърцето на човѣка служатъ на самия него, тѣ ще служатъ и на Бога, а оттамъ и на хората. Не се ли подчиняватъ на самия човѣкъ тѣ нѣма да се подчиняватъ и на Бога. Ако умътъ и сърцето на човѣка не сж въ съгласие съ Божиитѣ мисли и чувства, той ще се намѣри въ голѣмо противорѣчие съ себе

си. Противорѣчията у човѣка се дължатъ на лошитѣ мисли и чувства, които той храни въ себе си. Какъ може да се освободи отъ тия противорѣчия? Единъ познатъ ми разправяше слѣдната своя опитностъ. Той срещналъ единъ свой приятель, който му казалъ: азъ ще се самоубия, не искамъ повече да живѣя, не намирамъ смисълъ въ живота. Той му ударилъ двѣ силни плѣсници. — Защо ме биешъ? — Защото искашъ да се самоубиешъ. Тогава приятельтъ му казалъ: отъ този моментъ вече нѣма да мисля за самоубийство. Съ двѣтъ плѣсници ти ми даде единъ добъръ урокъ, който ме съвзе. Азъ се окопитихъ, разбрахъ, че има защо да се живѣе.

Казвамъ: по сжщия начинъ и съврѣменнитѣ хора отиватъ при Бога и казватъ, че искатъ да се самоубиятъ. Богъ ще имъ удари по двѣ плѣсници, и тѣ ще се окопятятъ. Двѣтъ плѣсници не сж нищо друго, освѣнъ сждбата, или споредъ индуситѣ, кармата. Богъ има много ржцѣ, чрѣзъ които удря плѣсници на хората, за да отрезнѣятъ. Богъ не извинява погрѣшкитѣ на хората. Всѣка погрѣшка носи своитѣ послѣдствия. На сжщото основание Богъ възнаграждава човѣка и за най-малкото добро, което той прави. Той вижда микроскопическото добро и го възнаграждава, но и микроскопическото зло не забравя. Обаче, разликата отъ послѣдствията при правене на зло и на добро е слѣдната: всѣко зло носи послѣдствията си за четири поколѣния, а всѣко добро носи възнагражде-

нията си за хиляда поколѣния. Слѣдователно, съ злото се ликвидира въ четири поколѣния, а доброто се възнаграждава до хиляда поколѣния. Тѣй щото, и добро да правишъ, и зло да правишъ, знай, че Богъ те дебне. Той може да те хване и прѣзъ най-малката дупчица. Хване ли те веднѣжъ, ти ще носишъ послѣдствията. Нито злото, нито доброто се укрива. Въ това седи красотата на живота. Има едно око въ свѣта, което всичко вижда и отъ което никой не може да се скрие. Никой не може да се избави отъ окото на живота, което поставя всичко въ равновѣсие. Тази е една велика истина въ живота. Ако хората знаеха, че има контролъ върху тѣхъ, отъ който не могатъ да се избавятъ, тѣ лесно щѣха да се исправятъ. Тѣ не вѣрватъ, че Божието око слѣди всичко.

Сега, цѣлиятъ невидимъ свѣтъ слѣди и казва на хората да бждатъ добри, разумни и справедливи. Ако издържатъ на тия условия, тѣ ще получатъ по едно възнаграждение. Казвате: вѣрно ли е това? На много нѣща може да не вѣрвате, но дойде ли до Божиитѣ думи, тамъ всѣкакво съмнѣние трѣбва да се изключи. Единственото същество въ свѣта, което постоянно ни държи въ ума си и мисли нашето добро, това е Богъ. Въ Бога противорѣчия нѣма. Никой не може да си прѣдстави онова, което Богъ е приготвилъ за тѣзи, които Го любятъ. Дойдемъ ли до Бога, отъ всички се изисква непрѣодолима любовъ къмъ Него. Всички изкушения трѣбва да се стопятъ въ тази лю-

бовъ. Всѣки трѣбва да си каже: има Единъ, Който мисли за менъ и ми помага. Къмъ този Единъ всички отправятъ погледа си. Нѣма по-красиво нѣщо за човѣка отъ това, да отпрати ума и сърцето си нагорѣ, къмъ Бога!

Прѣди нѣколко деня дойде при менъ една сестра и ме запита: кажете ми, какво да правя? Доста съмъ затруднена. Казвамъ: не се безпокой, всичко ще се нареди; работитѣ ще се оправятъ. Тя си отиде, замисли се малко и си каза: какъ ли ще се оправятъ работитѣ ми? Съ това азъ искамъ да ѝ кажа: ако си добра, разумна и силна, работитѣ ти ще се оправятъ. Добротата е изразъ на любовта. Който има любовъ въ себе си, работитѣ му ще се оправятъ. Човѣкъ все трѣбва да има нѣщо въ себе си, отъ което да даде и на другитѣ. Срѣща ме единъ господинъ и ме запитва: какво е твоего вѣрую? Азъ веднага изваждамъ отъ джоба си една хубава круша, подавамъ му я и казвамъ: заповѣдайте, опитайте тази круша! Той взима крушата и започва да яде. Питамъ го: харесвате ли тази круша! — Много е вкусна и ароматна. Казвамъ: засега е важно да опитаме благата, които природата ни е дала. Чрѣзъ тази круша между насъ се създаде връзка, и ние започнахме да се разговаряме. Слѣдъ това той пакъ ме запита: какво можете да ми кажете за Господа? Азъ мълча, нищо не му отговарямъ, но слѣдъ малко го запитвамъ: бихте ли желали и утрѣ да ви дамъ такава круша?—Съ удоволствие бихъ изялъ още една. — Както виждате, добъръ готвачъ е приро-

дата. Тя е сготвила такива нѣща, каквито и най-опитниятъ готвачъ не може да сготви. Щомъ е така, утрѣ пакъ ще се срещнемъ при този готвачъ и ще си хапнемъ отъ това, което той е приготвилъ за деня. Като ядемъ, ще се разговаряме по въпроси, които ни интересуватъ.

И тъй, работитѣ на хората могатъ да се оправятъ напълно, а могатъ да се оправятъ отчасти само. Щомъ се оправятъ работитѣ на хората, тѣ ще бждатъ и добри, и разумни, и силни. Какъ могатъ да се оправятъ работитѣ имъ? Като се молятъ единъ за другъ, като си помагатъ и като си желаятъ доброто. Ако хората живѣятъ по този начинъ, тѣ ще бждатъ въ сила да подобрятъ свѣта. Какво виждаме днесъ? Нѣкой казва: азъ се молихъ за едикого си, но той нищо не е придобилъ отъ моята молитва. Защо не е могълъ да придобие нѣщо? Има причини за това. Запримѣръ, дойде нѣкой боленъ при менъ, разговарямъ се съ него и му казвамъ: ти ще оздравѣешъ. Той отива дома си и слѣдъ нѣколко години го срѣщамъ пакъ боленъ, не се излѣкувалъ. Дохожда другъ боленъ при менъ, азъ обърна гърбъ къмъ него и нищо не му казвамъ. Той се връща дома си, стреска се отъ положението си, започва да се моли на Бога и въ скоро врѣме оздравява. Казвате: защо първиятъ боленъ, на когото казахте, че ще оздравѣе, не оздравѣ, а вториятъ, на когото дадохте гърбъ, оздравѣ? Казвамъ: когато първиятъ боленъ дойде при менъ азъ свършихъ своята работа; помолихъ

се за него, дадохъ му начинъ за лѣкуване, но той не свърши своята работа, не се лѣкуваше. Той каза: така не се оправятъ работитѣ. Вториятъ боленъ се стресна отъ положението, въ което се намираше, започна да се моли на Бога, и по този начинъ изправи погрѣшкитѣ си. Първиятъ боленъ не лѣгаше и не ставаше на врѣме, не ядеше на врѣме, биеше жена си и дѣцата си, говореше лошо за хората. Докато човѣкъ не изправи живота си, той не може да подобри и здравето си. Тѣй щото, когато обърна гърба си къмъ нѣкого, съ това искамъ да кажа, че тази работа не е моя, тя е Божия работа. Тогава Богъ казва: щомъ тази работа не е твоя, азъ ще се заема да я поправамъ. Когато Богъ каже, че работитѣ на човѣка ще се оправятъ, този човѣкъ трѣбва да се заеме, да свърши поне частъ отъ своята работа. Богъ съдѣйствува на хората, но и тѣ трѣбва да работятъ заедно съ Него, да взематъ дѣлъ въ Неговата работа. Взематъ ли човѣкъ участие въ Божията работа, той се свързва съ Бога, става Неговъ съучастникъ. Въ всѣко отношение ние трѣбва да бждемъ искрени, да знаемъ, че богатата, които Богъ ни дава, сж общи за всички.

Сега, азъ искамъ да считате тази година като нова година, да бждете съ нови имена. Останете ли съ старитѣ си имена, не струва. Останете ли съ старитѣ си дрехи, съ старата любовъ, съ старото знание, и това не струва. Вие трѣбва да внесете въ себе си новата, чистата любовъ на дѣтето, знанието — на 120 годишния дѣдо и красотата на младата мома,

която съ свѣтлината си освѣтлява цѣлия свѣтъ. По този начинъ само вие ще се почувствувате вътрѣшно силни, та като дойдатъ върху васъ редъ мъжноти и страдания, като се натъкнете на вашето лошо минало, да кажете: нашето минало умрѣ! Днесъ ние сме толкова силни, че можемъ да се справимъ съ всички мъжноти и страдания. Богъ лесно заличава миналото на човѣка, ако той стане работникъ на Неговата нива. Желая на всички прѣзъ идната година да свършите частъ отъ опрѣдѣлената ви работа! Не се заемайте съ непостижими нѣща. Ако свършите постижимитѣ работи, за въ бждеще ви прѣдстоятъ по-велики дѣла. Ако не свършите малкитѣ работи, какъ ще свършите по-голѣмитѣ?

Казвамъ: вие трѣбва взаимно да се обичате и уважавате, не външно, но вътрѣшно. При това, трѣбва взаимно да се обичате, безъ да изисквате тази любовъ. Ако остане на васъ да изисквате любовта на хората, това е насилие. Любовта е великъ законъ, който върви по свой опрѣдѣленъ пѣтъ. Любовта не се дава съ насилие, нито по задължение. Никой не може да ви обича, защото вие искате това. Всѣки може да ви обича, безъ да искате, безъ да знаете даже. Желанието на човѣка да бжде непрѣменно обичанъ отъ нѣкого, само по себе си разрушава връзкитѣ на любовта. Нѣкой иска да бжде обичанъ отъ нѣкого, а се съмнява въ него. Съмнѣнието е първото условие за прѣкъсване връзкитѣ на любовта. Любовта никога не се из-

мѣня. Казано е: „Богъ е Любовь.“ Щомъ Богъ е Любовь, трѣбва ли да се съмнявате въ Неговата Любовь? Затова, по отношение на Божията Любовь, вие трѣбва да държите положителни мисли, да не се съмнявате въ нея. Когато става въпросъ за любовта между хората, това е друго нѣщо. Вие можете да не обичате нѣкого — има причини за това. Не обичате нѣкого, защото този човѣкъ е боленъ и не може да отиде на нивата ви, да работи. Всѣки обича здравиятъ човѣкъ. Той има благородно сърце и може да ви услужва въ всичко, каквото пожелаете.

И тъй, искате ли да бъдете свободни и здрави, трѣбва да впрегнете тѣлото, сърцето и ума си на работа. Оставате ли безъ работа, вие ще се чудите, какво да правите: ще свивате устата си, ще затваряте очитѣ си, ще правите разни гримаси. Движенията ви трѣбва да бъдатъ естествени. При неестественитѣ движения на устата, на очитѣ, на ржцѣтѣ, човѣкъ губи свободата си, и по този начинъ се подава на извѣстни противорѣчия. Искате ли да се освободите отъ своитѣ вътрѣшни противорѣчия, вие трѣбва съвършено да отпуснете мускулитѣ си, да разслабите всички връзки на тѣлото си, да дойдете до положение, като че всичко сте уредили, и слѣдъ това да се прѣдадете на дълбоко размишление. Само така ще изпитате пълна почивка. При това положение, вие не трѣбва да се интересувате, какво ще кажатъ хората за васъ.

Единъ познатъ ми разправяше за подобенъ случай, когато се подалъ на такова пълно съзерцание. Единъ день той рѣшилъ да си почине хубаво, затова седналъ удобно на единъ столъ, съвършено отпусналъ мускулитѣ си и прѣкаралъ въ дълбоко размишление цѣли 20 минути. Въ това врѣме майка му влѣзла въ стаята, и като го видѣла въ това положение, много се уплашила. Тя започнала да го бута отъ една, отъ друга страна и все го питала: майка, какво ти стана? Да не си боленъ нѣщо? Опитвала му пулса, но като видѣла, че той е спокоенъ, излѣзла въ друга стая, оставила го на свобода. Мнозина постѣпватъ по сѣщия начинъ. Като видятъ, че нѣкой човѣкъ се е измѣнилъ, тѣ го пипатъ, бутатъ, да не му е станало нѣщо лошо, да не е изгубилъ съзнание и т. н. Не, този човѣкъ е въ размишление, той прѣживява нѣщо, не го безпокойте. Тѣй щото, кажатъ ли, че нѣкоя мома или нѣкой момъкъ е боленъ, казвамъ: тѣ сж ходили нѣкждѣ на печалба, сега се върнали дома си, почиватъ си, прѣдали се на съзерцание. Щомъ кажатъ, че сж здрави, азъ подразбирамъ, че тѣ отиватъ пакъ на печалба, излизатъ отъ дома си. Това сж картини, които илюстриратъ положението на хората.

Казвамъ: всѣки день употребявайте по нѣколко минути за съзерцание, за почивка на тѣлото. Отправляйте ума си къмъ всички разумни сѣщества, на които работитѣ сж напълно уредени. Освободете се отъ всички грижи и безпокойствия и кажете: благода-

римъ на Бога за всичко, което е направилъ! Благодаримъ, че ни е изпратилъ въ свѣта! Когато съзерцавате, бждете така свободни, че никой да не се плаши отъ васъ. Заемете положението на светия, та кой какъ ви види, да застане съ благоговѣние при васъ. Вие можете да седнете на столъ, можете да легнете на креватъ, но каквото положение и да сте заели, никой не трѣбва да се плаши отъ васъ. Правете това упражнение по три пжти на день: сутринъ, на обѣдъ и вечеръ, по 10 минути най-много. Размишлявайте върху Божественото, за да се освободите отъ всички дребнавости. Ако упражнението ви е излѣзло добрѣ, и вие ще бждете доволни отъ себе си. Човѣкъ трѣбва да се вглѣбява въ себе си, за да се издигне надъ обикновенитѣ условия на живота. Казвамъ: какъ ще постигнете това? Турете ризата въ водата и не мислете, какъ тя ще поеме вода въ себе си! Турете стомната подъ чешмата и не мислете, какъ тя ще се напълни съ вода! Отворете сърцето си за Божественото и не мислете, какво ще стане съ васъ! Отворете ума си за възвишенитѣ и свѣтли мисли и не се грижете за утрѣшния день! Тѣй щото, размишлявайте върху Божественото, дайте свобода на ума, сърцето и волята си и не мислете за послѣдствията! Истинската свобода носи добри резултати.

Отъ всичко казано досега, нека останатъ въ ума ви слѣднитѣ мисли: бждете удове на Божественото тѣло, за да се изявяватъ чрѣзъ васъ Божественитѣ мисли, чувства и дѣйствия!

Щомъ сте удове на Бога, ще бждете носители на всичко Божествено. Срещнете ли нѣкой човѣкъ, потърсете Божественото въ него и върху тѣзи чѣрти се спрете. По сжщия начинъ търсете Божественото и въ себе си. Благодарете на Бога, че имате възможность да виждате хубавото. При това, всѣки трѣбва да бжде богатъ, а не бѣденъ. Съ други думи казано: бждете бѣдни отъ грѣхове, богати съ добродѣтели; бѣдни отъ насилие, богати съ сила; бѣдни отъ лъжи, богати съ разумность; бѣдни отъ зло, богати съ добро. Не спирайте въ себе си, нито въ другитѣ хора дарбитѣ и способнитѣ, които Богъ е вложилъ. Дайте пжтъ на Божественото въ себе си и не се безпокойте! Имайте вѣра, че Божественото е въ сила да разработи своитѣ пжтища. Посѣйте сѣмената на доброто и не мислете за тѣхъ! Дайте възможность на дарбитѣ и способнитѣ у васъ да се развиватъ и не мислете за външнитѣ условия! Божественото въ човѣка е сжщественото, върху което той трѣбва да работи. Чрѣзъ него ще се свържете съ добритѣ хора, съ светиитѣ, съ ангелитѣ и съ Бога. Дойде ли човѣкъ до това положение, мисълта му се изправя, чувствата му се облагородяватъ и постжпкитѣ му ставатъ възвишени — всичкитѣ му работи трѣгватъ напредъ. По този начинъ само човѣкъ се подмладява, и въ който домъ влѣзе, той носи Божието благословение.

Слѣдователно, човѣкъ трѣбва да бжде здравъ, разуменъ и добъръ. Има ли тѣзи качества, той ще разполага съ добри чувства

и съ добри, свѣтли мисли. Безъ добри чувства, безъ свѣтли мисли, човѣкъ нищо не може да направи. Защо? — Защото, ако човѣкъ нѣма добри чувства, които да доставятъ материалъ на мисълта, да работи, той нищо не може да направи; и ако човѣкъ нѣма здраво тѣло, което да се кооперира съ ума и сърцето, той нищо не може да направи. Казвате: ако ние не можемъ да направимъ нѣщо, тогава Богъ ще го направи. Това не е права философия. Отъ хиляди години насамъ Богъ работи, именно, чрѣзъ ума, сърцето и волята на хората. Трѣбва ли днесъ да се прѣнебрегватъ тия фактори? Щомъ знаете това, вие трѣбва да пазите въ свещена чистота своя умъ, своето сърце и своята воля, да бждатъ съработници съ Бога, да сж въ пълно съгласие съ Него. Въ това отношение, религиитѣ първоначално имаха за цѣль да развиятъ Божественото въ човѣка, да може той правилно да служи на Бога. Обаче, въ послѣдствие тѣ измѣниха своята задача, спрѣха се върху външнитѣ форми на нѣщата, и днесъ тѣ очакватъ спасението на човѣчеството нѣкждѣ отвънъ. Външното не е сжъществено, затова, именно, Христосъ казва: „Не търсете славата на хората, но търсете славата Божия!“ Славата на хората прѣдставя сѣнки на живота, които ще дойдатъ сами по себе си. Достатъчно е художникътъ да постави основнитѣ чѣрти на картината, за да дойдатъ сѣнкитѣ сами по себе си. Нѣма защо човѣкъ да търси сѣнкитѣ; той самъ, безъ да иска, ще ги тури, дѣто трѣбва. Запримѣрь,

противорѣчията въ живота на човѣка не сж нищо друго, освѣнъ сѣнки. Тия сѣнки могатъ да бждатъ малки, могатъ да бждатъ и голѣми. Оставете тия сѣнки, т. е. тия противорѣчия настрана, не обръщайте внимание на тѣхъ и търсете сжщественото въ живота. Сжщественото пѣкъ е Божественото.

Сега, като говоря така, не мислете, че нѣмамъ прѣдъ видъ вашитѣ усилия, както и вашитѣ постижения. Азъ имамъ прѣдъ видъ всичко това, но искамъ да насоча вниманието ви къмъ бждещето, прѣдъ което се намирате. Ако не работите непрѣкъжснато, съ тѣзи лица, които сега имате, нѣма да ви приематъ на небето. Най-малката нечистотия да имате, нѣма да ви приематъ на единъ ангелски обѣдъ. На небето не се допуска никаква нечистотия, никакво недоволство. Тамъ се допускатъ само съвършени сжщества. И слѣдъ всичко това вие искате да отидете при Бога съ всичкото си недоволство. Прѣдъ Бога вие трѣбва да бждете въ положението на блудния синъ, че като отидете при Него, да кажете. „Татко, азъ съгрѣшихъ прѣдъ Тебе. Всичко, което ми даде, изяхохъ и изпихъ. Готовъ съмъ сега да ти работя, като послѣденъ слуга, само да ме приемешъ.“ Голѣмо вжтрѣшно смирение и дълбоко съзнание се изисква отъ всички съврѣмenni хора. Днесъ има много хора външно смирени, благочестиви, но свѣтътъ не се нуждае отъ такова смирение. Отъ всички се изисква смирението и съзнанието на блудния синъ. Всички таланти, гениални и свети хора сж излѣзли все

отъ блудния синъ, отъ този нехранимайко, за когото бащата закла най-угоеното теле. Отъ другия синъ пъкъ, който се разсърди на баща си, че приелъ блудния синъ съ любовъ, сж излѣзли всички аристократи, всички недоволни хора. Отъ вжтрѣшното смирение на човѣка се раждатъ най-хубавитѣ чърти, най-хубавитѣ плодове. Тѣй щото, врѣме е вече хората, като блудния синъ, да се върнатъ при Баща си. Баща имъ ще ги приеме, ще заколи най-изхраненото теле за тѣхъ и ще ги благослови.

Сега, желая на всички, като се върнете дома си, да ви дадатъ едно голѣмо угощение, да ви турятъ пръстенъ на ржката, да ви облѣкатъ съ нови, чисти дрехи, слѣдъ което Баща ви да ви пригърне въ обятията си, да ви цѣлуне и да изкаже любовта си къмъ васъ. Синътъ трѣбва да почувствува, че се е върналъ при Баща си. Искате ли да се върнете при Баща си, пазете се отъ стария господарь, отъ стария учителъ, който пакъ може да ви наметне халата и да почне да ви учи, че животътъ седи само въ ядене и пиене. Ако искате, можете да го слушате, свободни сте, но послѣ ще ядете само рожкови и ще мислите, че всички хора сж виновни за вашето положение. Не, вземете въ ржка тоягата си, която показва, че трѣбва да разсждавате право и кажете истината на Баща си. Идете при Него като блудния синъ и Му кажете: „Татко, ядохъ и пихъ, всичко изхарчихъ. Съзнавамъ грѣшкитѣ си и Те моля да ме приемешъ, като свой слуга“.

Казвамъ: врѣме е вече да се върнете при Баща си. Доста сте пасли свинетъ на стария господарь. Доста сте яли рожкови! Върнете се при Баща си, отъ Когото сте излѣзли! Който още яде рожковитъ на стария си господарь, той мяза на нѣкой-си богатъ човѣкъ, който цѣлъ животъ ялъ бобъ, но давалъ пари за различни благотворителни цѣли, съ мисълта да се прослави. И наистина, приживе още му турили бюста всрѣдъ града, като на почтенъ гражданинъ. Колкото пжти минавалъ покрай своя бюстъ, той си казвалъ: много бобъ изяхдохъ, докато дойда на това мѣсто! Съ други думи казано: прѣзъ колко страдания, нещастия и мжчнотии трѣбва да мине човѣкъ, докато дойде до положението на светия! Да се качишъ на такъвъ пиедесталъ, както този богатъ човѣкъ, това подразбира да се качишъ на нѣкой високъ планински върхъ и да благодаришъ на Бога, че ти е далъ здрави крака, здраво тѣло, да достигнешъ до върха. И като се върнешъ отъ планината, пакъ да благодаришъ на Бога, че си се върналъ благополучно.

Желая на всички да се качите на най-високото мѣсто, което Богъ ви е опрѣдѣлилъ. Желая на всички, като стигнете най-високото мѣсто на вашия животъ, пакъ да слѣзете и да благодарите на Бога, че сте могли благополучно да отидете до най-високия върхъ и пакъ да се върнете назадъ. Много върхове сте минали, но като стигнете най-високия върхъ, който ви е опрѣдѣленъ, тамъ ще раз-

берете смисъла на живота. Той е скритъ въ този върхъ, именно, въ това най-високо мѣсто.

Желая ви тази година да се качите на най-високото мѣсто! Като погледнете къмъ нѣкое високо мѣсто, ще забѣлѣжите двѣ главни точки, на които сж написани три важни думи. Едната точка е мѣстото, дѣто слънцето изгрѣва. Тамъ е написана думата „добро“. На това мѣсто се раждатъ всички добри нѣща. Втората точка е зенитътъ, мѣстото, дѣто слънцето достига своята сила, своята най-голѣма височина. Тамъ сж написани думитѣ „разумность и сила“. Тамъ се извършватъ най-разумнитѣ, най-великитѣ работи. Значи, сутринъ човѣкъ се радва, защото тогава се раждатъ добритѣ, разумнитѣ, великитѣ нѣща, а на обѣдъ всичко това се реализира. И наистина, велики работи ставатъ при яденето. Сутринъ човѣкъ още не работи, нито яде, а само закусва. Най-великата работа човѣкъ върши на обѣдъ, като седне прѣдъ трапезата да яде. Тѣй щото, седнете ли днесъ прѣдъ трапезата да се храните, турете въ ума си новата идея, че въ този моментъ вие вършите най-великата работа — качвате се на най-високото мѣсто въ своя животъ.

Сега, желая на всички да поставите доброто за основа на своя животъ, разумността, мъдростта за строежъ, а силата — като резултатъ. Вие носите въ себе си добри заложи, много дарби и способности, които трѣбва да развиете. Като работите съ доброто, съ разумността и съ силата, вие ще постигнете всичко, каквото желаете. Човѣкъ мо-

же да постигне всичко, което желае, но да не иска косъмъ повече отъ това, което му е опрѣдѣлено. Всичко ще ви се даде, както е прѣдвидено, нито косъмъ повече, нито косъмъ по-малко. Желаете ли повече отъ опрѣдѣленото за васъ, вие ще развалите Божия планъ. Вие трѣбва да мязате на онзи турски дервишъ, който срещналъ единъ бей и му поискалъ една малка помощъ. Бейтъ извадилъ кесията си и казалъ на дервиша: вземи, колкото ти трѣбва. Дервишътъ погледналъ въ кесията, която била раздѣлена на три прѣградки — въ едната имало златни, въ другата сребърни, а въ третата мѣдни монети — и си взелъ само една мѣдна монета. — Защо не взе отъ златнитѣ монети? — Толкова ми трѣбва. По сжщия начинъ и Богъ ще ви срещне, ще отвори кесията си и ще ви каже: заповѣдайте, вземете си, колкото ви трѣбва! Вие трѣбва да имате благородството на дервиша, да вземете само толкова, колкото ви трѣбва прѣзъ деня. На другия день Богъ пакъ ще ви срещне, пакъ ще отвори кесията си и ще ви прѣдложи да си вземете, колкото ви трѣбва. Вземете ли повече, отколкото ви е нужно, вие сами ще затворите пжтя си. Ако човѣкъ напълни цѣлъ варелъ съ вода, той нѣма да ходи често на чешмата, но и водата нѣма да бжде прѣсна. Ходите ли всѣки день на чешмата съ малка стомна, всѣки день ще имате прѣсна, чиста вода. Малкото, но съ любовъ направено, носи благословения; голѣмото, безъ любовъ направено, носи страдания.

Днесъ говорихъ повечко, но вѣрвамъ, че не сте се отегчили. Който се е уморилъ да слуша, ще го заведе въ своята градина, да си почине и да си хапне плодове: тамъ има круши, ябълки, сливи, череши и т. н. На онзи, който не се е уморилъ, ще дадемъ една прѣстилка и ще го пратимъ на работа, да приготвя обѣда, на който ще свършимъ най-великото дѣло.

*

2. Съборна бесѣда отъ Учителя, държана на 20 августъ, 1931 г., 5 ч. с.

ОТИВАНЕ И ВРЪЩАНЕ.

Сега, ще дамъ нѣколко обяснения върху понятието „наука“. Първиятъ елементъ на науката се съдържа въ примирението на двѣ противоположности, на два контраста, или на двѣ противорѣчия. Да се примирятъ тия нѣща, това подразбира да се намѣрятъ между тѣхъ двѣ допирни точки. Не се ли намѣрятъ тия двѣ допирни точки, това е равносилно на положението да обикаля човѣкъ около единъ затворенъ кръгъ, или около кжща, вратата на която е затворена, или около книга, езикътъ на която му е непонятенъ.

Вториятъ елементъ на науката опрѣдѣля посоката на човѣшкото движение. Безъ този елементъ на науката човѣкъ много лесно може да изгуби своя пжтъ. Значи, този елементъ на науката е въ състояние да ориентира човѣка въ неговия пжтъ, да послужи като компасъ въ неговото движение. Съвършеннитѣ хора се ориентиратъ по звѣздитѣ. Моряцитѣ пкъ се ориентиратъ главно по полярната звѣзда. Четиритѣ посоки на свѣта показватъ четири пжтища, по които човѣкъ може да се движи. Сѣверъ е посока или пжтъ, който води къмъ истината. Думата сѣверъ трѣбва да извиква въ ума на човѣка идеята за истината. Когато се говори за изтокъ, той е прѣходно мѣсто. Защо? Защото прѣзъ течение на годината, слънцето не из-

грѣва всѣкога отъ една и сѣща точка. Казва се, че слънцето изгрѣва отъ изтокъ, но дѣ е този изтокъ, не се знае. Слънцето изгрѣва отъ много точки, а не отъ една. Хората знаятъ главно посоката, отдѣто изгрѣва слънцето, но на кой градусъ точно изгрѣва всѣки день, тѣ не знаятъ. Който иска точно да опрѣдѣли точкитѣ, отдѣто изгрѣва слънцето, той трѣбва да посвети цѣла година на това изучаване. Добрѣ е всѣки за себе си да опише кривата линия, която се образува при изгрѣването на слънцето въ продължение на една година. Ще кажете: малко работа имаме, че остана да чъртаемъ пжтя на слънцето. И да чъртаемъ, нищо нѣма да придобиемъ. Казвамъ: вие знаете, че нищо нѣма да придобие, а не знаете, какво ще изгубите. Добрѣ ще бжде, ако вие знаете, какво ще изгубите, а не знаете, какво ще спечелите. Сега вие се намирате въ положението на мързеливия ученикъ, който казва: какво ще придобия, ако науча урока си? Добриятъ ученикъ трѣбва да каже: азъ зная, какво ще изгубя, ако не науча урока си, но не зная, какво ще придобия, ако го науча. Който ученикъ не научи урока си, той ще получи единица, за поправянето на която ще трѣбва да работи цѣла година. Тази единица трѣбва да се завърти надолу, да образува едно кржгче, да се прѣвърне въ шесторка. Не е лесно да прѣвърне човѣкъ единицата въ шесторка. За да постигне това нѣщо, очитѣ му трѣбва да се отворятъ, да разбира нѣщата. Кривата линия прѣдставя мжнотиитѣ, нещастията въ живота.

И тъй, не е толкова важно да знае човѣкъ, отдѣ изгрѣва слънцето, колкото е важно да знае точката, отъ която може да се ориентира въ движението си. Тази точка прѣдставя истината. Докато човѣкъ не се домогне до тази истина, той ще бжде изложенъ на редъ страдания и нещастия. Непознаването на истината води слѣдъ себе си непознаване, както на самия себе, така и на другитѣ. Нѣкой отива при единъ учителъ, за когото мисли, че е много ученъ човѣкъ—и казва: този учителъ е много ученъ, той е свършилъ нѣколко факултета, много нѣща знае. Питамъ: този човѣкъ знае ли положително, доколко учителтъ, за когото говори, е ученъ? Той не знае това, но прѣдполага само. Тогава, той може да твърди и обратното за този учителъ. Той може да каже: този учителъ е голѣмъ невѣжа, той нищо не знае. Питамъ: вѣрно ли е това твърдение? Ако и първото, и второто твърдения не сж вѣрни, този човѣкъ подържа двѣ лъжи. Какво придобива човѣкъ, ако събере двѣ лъжи на едно мѣсто?

Прѣдставете си, че този учителъ е изпратенъ отъ невидимия свѣтъ съ голѣма мисия, свързанъ е съ разумнитѣ същества на небето и на земята, дадена му е голѣма властъ, а при това нѣкой обикновенъ човѣкъ се произнася за него, че билъ голѣмъ невѣжа. Знаете ли, какво може да стане между учителя и обикновения човѣкъ? Думата учителъ символизира Божественото въ човѣка. Какво придобива човѣкъ, ако влѣзе въ стъл-

кновение съ Божественото въ себе си? Какво става, когато дърветата се каратъ съ огъня? Въ тази борба огънътъ надвива, и дърветата съвършено изчезватъ. Кое то дърво да турите на огъня, въ края на краищата, то ще изчезне, ще стане на пепелъ. Всѣко дърво става на пепелъ, но при извѣстни условия, а именно, когато нѣма животъ въ себе си, т. е. когато не расте, когато не се развива. Съ други думи казано: когато дървото не обича огъня, то става на пепелъ.

Като говоря за учителя, азъ нѣмамъ прѣдъ видъ да подържамъ неговия авторитетъ, но подържамъ авторитета на истината. Прѣдставете си, че отивате на пазаря да си купите една Библия. Колко струва тази книга? Тя не струва много, но цѣната ѝ се заключава въ нейното съдържание, въ това, което сж писали хората прѣди хиляди години. То и досега не е изгубило значението си. Слѣдователно, човѣкъ е цѣненъ, докато прѣдставя написана книга, която хората могатъ да четатъ на всѣко врѣме. Докато човѣкъ е въ истината, той е написана книга, която всѣки може да чете. Вънъ отъ истината, той е ненаписана книга, безъ съдържание и смисълъ. Да бждешъ ненаписана книга, това подразбира да нѣмашъ никакви постижения. Ето защо, всѣки трѣбва да се стреми да бжде написана книга, да се напечата истината върху него. Животътъ на човѣка се осмисля само тогава, когато истината е напечатана на неговата книга. Тогава и за самия човѣкъ иматъ смисълъ Богъ, ангелитъ,

светиитѣ, добритѣ и праведни хора, както и всички живи сѣщества около него. Истината е богатството, здравето, силата на човѣка. Има ли той богатство, здраве и сила, всички хора се интересуватъ отъ него. Богатиятъ интересува хората съ своето богатство; здравиятъ интересува хората съ своето здраве; силниятъ — съ своята сила; умниятъ — съ своя умъ и т. н. Изгуби ли човѣкъ тия качества, той вече не е интересенъ за хората. Изгуби ли човѣкъ истината, всичко написано на неговата книга се заличава, и той остава бѣла, ненаписана книга. Дойде ли до това положение, той се отчайва, дохожда до състояние на самоубийство и казва: празенъ е животътъ ми, никакъвъ смисълъ не виждамъ въ него.

Обаче, щомъ човѣкъ се отчае, разумнитѣ сѣщества дохождатъ при него, отварятъ неговата чиста, ненаписана още книга и започватъ да пишатъ върху нея. Тѣ пришатъ чрѣзъ ржката на страданията. Първата дума, която тѣ написватъ, е „хлѣбъ“. Отъ този моментъ човѣкъ започва да гладува. Мжчи се той день, два три, или повече, докато се обезсърдчи, отчае и каже: животътъ нѣма смисълъ, ще се самоубия, нѣма да живѣя. Каже ли така, слѣдъ това хлѣбътъ ще пристигне, и той ще каже: има смисълъ да живѣя! Послѣ разумнитѣ сѣщества ще напишатъ думата „вода“. Съ написването ѝ още, човѣкъ започва да усѣща жажда, която го мжчи, гори. Не се минава много врѣме, нѣкой донася вода, и той уталожва жаждата си, освѣжава своето гърло. Хлѣбътъ и водата сж елементитѣ на

живота, които го подържатъ, затова тѣ трѣбва непрѣривно да се задоволяватъ. Хлѣбътъ и водата сж елементи, необходими за реалния животъ. Нѣмате ли тѣзи елементи, вие се обезсърдчавате, отчайвате и изгубвате смисъла на живота. Нѣкой може да каже, че има и други важни елементи за подържане на живота. Който е опиталъ липса отъ хлѣбъ и вода, той е разбралъ, каква необходимостъ прѣдставятъ тѣ за живота.

Казвамъ: всички хора иматъ хлѣбъ и вода, но пакъ се считатъ нещастни, искатъ и други нѣща. Нѣкоя мома, напримѣръ, казва: колко щастлива бихъ се считала, ако имахъ едно перо отъ камилска птица на шапката си! Тази мома мисли, че всичкото щастие седи въ това перо. Нѣкой момъкъ казва: да имамъ едни лачени обуца, всичко ще ми трѣгне напрѣдъ. Другъ нѣкой желае да има единъ хубавъ часовникъ и т. н. Мнозина могатъ да се смѣятъ на желанията на тия хора, но тѣ все влагатъ нѣкаква идея въ тѣхъ. Нѣкои хора иматъ по-високи желания, тѣ искатъ да намѣрятъ единъ приятелъ въ свѣта, на когото да разчитатъ при всички случаи въ живота си. Щомъ търсятъ такъвъ приятелъ, тѣ могатъ да го намѣрятъ, но трѣбва да го търсятъ по четиритѣ краища на земята. Човѣкъ може да намѣри своя приятелъ, само ако знае истината, ако има тази главна точка за ориентиране. Имате ли тази точка, вие ще намѣрите приятеля си. Нѣкои проповѣдници казватъ, че загубенитѣ души трѣбва да се намѣрятъ. Не, загубени души нѣма. За-

блудени въ пѣтя си души има, но загубени души нѣма. Думитѣ „загубени души“ трѣбва да се прѣведатѣ. Идеята, която се съдържа въ тия думи, не е права. За една душа може да се каже, че тя се е отклонила, или заблудила въ пѣтя си, но не може да се каже, че се е загубила.

Ето защо, човѣкътъ на истината трѣбва да говори само вѣрни нѣща. Той абсолютно не трѣбва да си служи съ бѣла или съ черна, съ съзнателна или несъзнателна лъжа. Всѣка дума, излѣзла отъ устата му, трѣбва да съдържа въ себе си абсолютната истина. Казвате: възможно ли е да живѣемъ безъ лъжа? Веднѣжъ човѣкъ дошълъ на земята, той все ще се оцапа отъ лъжата, все ще се подаде на нейната миризма. Не, човѣкъ може да живѣе и безъ лъжа. Докато живѣе съ лъжата, той нѣма да има довѣрие нито на хората, нито на животнитѣ. Когато една птичка се доближи до нѣкой човѣкъ, който си служи съ лъжа, тя нѣма довѣрие въ него и хвърква настрана. Той ѝ прѣдлага зрънца, но тя не се приближава къмъ тѣхъ и казва: ти ми давашъ едно благо, но то ще ми коштува живота и свободата. Задъ това благо се крие друго нѣщо. Казвамъ: права е тази птичка. Какъ ще я убѣдишъ, че нѣма да я хванешъ и затворишъ въ клѣтка? Птичката не казва, че я лъжете, но тя нѣма довѣрие въ васъ и хвърква надалечъ. Сжщото нѣщо става и между хората. Често хората губятъ довѣрието си единъ къмъ другъ, избѣгватъ да се срѣщатъ, съмняватъ се и т. н. Нѣкой казва: азъ имамъ

пълно довѣрие на хората. Този човѣкъ не говори истината. Защо? Прѣди всичко той нѣма довѣрие на себе си. Щомъ нѣма довѣрие на себе си, той не може да има довѣрие и на другитѣ хора. Който нѣма вѣра въ себе си, той не може да вѣрва и въ Бога. Нѣкой човѣкъ не вѣрва въ Бога, а казва, че вѣрва на хората. Това е невъзможно. Такава вѣра наричамъ вѣрване, но не и онази положителна вѣра, която може да прави чудеса.

Азъ изнасямъ тия нѣща, съ цѣль да размишлявате, да схващате сжщината на идеитѣ. Има идеи, разбирането на които е така необходимо, както водата е необходима за жадния пѣтникъ. Прѣдставете си, че нѣкой човѣкъ е пѣтувалъ четири-петъ дѣня, гърлото му е прѣсхнало отъ жажда, но никждѣ не може да намѣри вода. Най-послѣ той вижда единъ кладенецъ, съ чиста, хубава вода, но безъ кофа, безъ вжже. Оглежда се натукъ-натамъ, не знае, какъ да извади вода, да уталожѣ жаждата си. Да слѣзе въ кладенеца, не може, кладенецътъ е дълбокъ десетъ метра. Обикаля около кладенеца, мжчи се отъ жажда, но живъ човѣкъ нѣма около него. По едно врѣме той вижда, че иде човѣкъ къмъ кладенеца и въ ржката си носи кофа, вързана съ вжже. Въ дадения случай, най-важнитѣ нѣща въ живота на жадния пѣтникъ сж кофата и вжжето. Всички други въпроси -- за дълбочината на кладенеца, за начина, по който е направенъ, за формата му -- оставатъ настрана, като второстепенни, като маловажни. Сжществениитѣ нѣща за жадния

пътникъ сж кофата и вжжето. Чрѣзъ тѣхъ той ще разрѣши една задача, която го измъчва.

Казвамъ: ако човѣкътъ, който носи вжжето, е вашъ приятелъ, вие ще се радвате, че го срѣщате. Той ще ви спаси отъ голѣмата жажда. Обаче, ако е вашъ неприятелъ, вие нѣма да се радвате, защото той може да увие вжжето около врата ви, и вие, като круша, да увиснете на нѣкое дърво. Какво ще стане послѣ съ васъ? — Ще узрѣете. Който ви опита, ще каже: хубава е тази круша. Обаче, вие ще кажете: само азъ зная, прѣзъ колко страдания прѣминахъ, докато дойда до това положение. Какво постигнахъ отъ това? Хората се радватъ, опитватъ ме, но азъ страдамъ. Тѣй щото, крушитѣ не сж нищо друго, освѣнъ хора, закачени на дърветата отъ своитѣ неприятели. Тѣзи круши сж пролѣли безброй сълзи, защото сж минали прѣзъ най-лошитѣ условия на живота. Лошитѣ условия за крушитѣ даватъ добри плодове на хората. Радостта и доволството на хората отъ вкуснитѣ плодове на крушата, мязатъ на радостта на генерала за славата, която придобилъ на бойното поле. Тамъ той рѣзалъ глави, сѣкълъ хора и за тѣзи подвизи се прославилъ. Всички казватъ за него: юнакъ е нашиятъ генералъ, голѣмъ герой е, заслужава да получи кръстъ за храбрость! Даже историята говори за подвизитѣ на този генералъ. Обаче, проповѣдникътъ казва: жестокъ е този генералъ! Нѣма по-голѣма жестокость отъ тази, да снемате главитѣ на хората! Голѣми сж страданията

на пострадалитѣ отъ сабята на генерала! Питамъ: въ края на краищата, какво е постигналъ генералътъ, който е изсѣкълъ много неприятелски глави? Той си е навлѣкълъ редъ страдания, като послѣдствие на насието, съ което си е служилъ.

Казвате: такова насилие между насъ не съществува. По никой начинъ ние не можемъ да сваляме главитѣ на хората. Питамъ: когато измѣствате нѣкого отъ мѣстото му, съ цѣль вие да се настаните на неговото мѣсто, това не е ли равносилно на снемане глави? Когато убивате благороднитѣ чувства на човѣка, не снемате ли главата му? Когато противодѣйствувате на добритѣ стремежи на човѣка, не снемате ли главата му? Въ нѣкои отношения, съврѣменнитѣ хора подържатъ почти животински моралъ и казватъ за нѣкого: този човѣкъ е врѣденъ за обществото; да снемемъ главата му! Питамъ: знаете ли, какво прѣдставя главата на човѣка? Главата е столицата, дѣто духътъ на човѣка обитава. Слѣдователно, въ мозъка обитава едно сжщество, въ дробоветѣ — друго, а въ сърцето — трето. Тия сжщества се различаватъ едно отъ друго, вслѣдствие на което мозъкътъ, дробоветѣ и сърцето на човѣка сж направени по различни начини. Ето защо, всѣки удъ въ човѣшкия организъмъ прѣдставя нѣщо особено отъ другитѣ, а цѣлиятъ организъмъ е въ зависимостъ отъ всѣки удъ отдѣлно. Човѣкъ не може нито безъ мозъкъ, нито безъ дробове, нито безъ сърце и т. н.

И тъй, всичко, което ви говоря, прѣд-
ставя истини, положения, които човѣкъ трѣб-
ва да разбира. Ако не ги разбира, по-
добрѣ да не ги знае. Запримѣрь, какво се
ползува човѣкъ, ако знае, че еди-кой си е
светия и направилъ хиляди добрини, а еди-
кой си е грѣшникъ и направилъ хиляди зли-
ни? Обаче, ако вие сте гладенъ и ви кажа,
дѣ има хлѣбъ, това знание ще ви ползува
много повече, отколкото знанието, че светия-
та е направилъ много добрини, а грѣшни-
кътъ — много злини. Значи, извѣстни истини,
или извѣстно знание трѣбва да се даде на
хората само тогава, когато имъ е необхо-
димо, и тѣ могатъ да го използватъ разумно.
Кому, напримѣрь, трѣбва да покажете па-
ритѣ си? Ако говедарьтъ покаже паритѣ
си на своитѣ говеда, тѣ ще разбератъ ли
нѣщо? Първо тѣ ще се приближатъ къмъ
паритѣ, ще ги помиришатъ и като видятъ, че
не сж за ядене, ще се отстранятъ. Обаче, ако
този говедарь отиде въ нѣкоя бакалница и
покаже паритѣ си на бакалина, послѣдниятъ
веднага ще стане учтивъ, готовъ на всички
услуги и ще прѣдложи захаръ, оризъ, брашно,
каквото говедарьтъ пожелае. Бакалинътъ каз-
ва: всичко, каквото имамъ въ дюкяна си, е
на ваше разположение. Магическа сила сж
паритѣ! Тѣ отварятъ сърцата на хората. Нѣ-
мате ли кесия съ пари, бакалинътъ се затва-
ря и казва: господине, днесъ продавамъ съ
пари, утрѣ — безъ пари.

Сега, азъ правя паралелъ между исти-
ната и паритѣ. Ако имате истината въ себе

си, дѣто и да идете, ще се намѣрите въ положението на човѣкъ съ пари, когото бакалинѣтъ посрѣща съ отворено сърце. Щомъ носите истината съ себе си, при който бакалинѣ и да идете, той ще бѣде на ваше разположение. Какво означава думата бакалинѣ? Тя е турска дума и означава: бак-вижѣ, ал-вземи! Значи, бакалинѣтъ е човѣкъ, който вижда нѣщата и послѣ ги взима. Той е уменъ човѣкъ. Който има истината въ себе си, пѣтътъ му е отворенъ навсѣкждѣ. Всички бакали, т. е. всички умни хора го посрѣщатъ добрѣ. За онзи, който не носи истината въ себе си, всички пѣтища сѣ затворени. Казватъ: нѣма ли милость за този човѣкъ? Не, за човѣка, който не носи истината въ себе си, никаква милость нѣма. — Не може ли този човѣкъ да се кредитира поне? — И това не може. — Защо? Който нѣма истината въ себе си, той е подобенъ на прокаженъ човѣкъ. Какво ще правите съ този човѣкъ? Ще го приемете ли между васъ? Всички хора се пазятъ отъ прокажения. Ще кажете, че любовта всичко търпи. Така може да говори само онзи, който не е опиталъ нѣщата. Прокажениятъ носи такъвъ смрадъ съ себе си, че никой не може да го търпи. Той непременно трѣбва да се отдѣли отъ здравитѣ хора. Да го приемете помежду си, това значи да слѣзете въ ада и да помагате на дявола, да му съдѣйствувате. Това е невъзможно. Може ли кокошката да отиде между лисицитѣ, да имъ помага? И това е невъзможно. Колкото е възможно за човѣка да слѣзе:

въ ада и да помага на дявола, толкова е възможно на кокошката да помага на лисицата. Заеме ли се кокошката съ такава работа, съ нея всичко е свършено — нищо нѣма да остане отъ нейната дреха.

Слѣдователно, безъ истината животътъ не съществува. Ето защо, у всички трѣбва да се яви желание да придобиятъ истината. Придобиятъ ли истината, тѣ ще забогатѣятъ, ще иматъ условия да учатъ. Богатството, знанието, силата се оправдаватъ само тогава, когато човѣкъ носи истината въ себе си. Любовьта, мждростѣта се оправдаватъ само тогава, когато човѣкъ носи истината въ себе си. Който не носи истината въ себе си, той нѣма никаква любовъ, никаква мждростъ. Това сж максими, които всѣки день се провѣряватъ въ живота. Нѣмате ли истината въ себе си, нищо друго нѣмате: нито богатство, нито знание, нито сила, нито любовъ, нито мждростъ и т. н.

Сега, разбрахте ли, какво нѣщо е истината? Нѣкои ще кажатъ, че сж разбрали, други ще кажатъ, че не сж разбрали, обаче, и еднитѣ, и другитѣ трѣбва да знаятъ слѣдното: за истината не може да се философствува; тя е нѣщо, което не може и не трѣбва да се разбира. Едно трѣбва да се знае: истината е необходимостъ за душата. Тѣй щото, каже ли нѣкой, че животътъ нѣма смисълъ, това подразбира, че безъ истината животътъ нѣма смисълъ. Който нѣма истината въ себе си, той не може да стане нито учителъ, нито ученикъ. Отъ такъвъ човѣкъ нищо не може да

се очаква. Който има истината въ себе си, той всичко може да постигне. Ето защо, стремѣжътъ на човѣка къмъ истината е вѣченъ, непрѣривенъ процесъ. Когато Христосъ е казалъ, че истината ще направи хората свободни, Той ималъ прѣдъ видъ стремѣжа имъ къмъ истината, къмъ познаване на Бога. Само свободниятъ човѣкъ носи истината въ себе си; само свободниятъ човѣкъ познава Бога. Тази е скритата мисль въ стиха „истината ще ви направи свободни“. За човѣка на истината всичко е възможно; за човѣка, който нѣма истината въ себе си, всичко е изгубено. Съ други думи казано: истината прави човѣка младъ, красивъ, силенъ. Безъ истината той лесно остарява, погрознява, отслабва.

Казвамъ: всички хора иматъ вжтрѣшенъ стремѣжъ къмъ истината, но като не могатъ да я постигнатъ, тѣ се прѣдставятъ такива, каквито не сж. Каквото и да се прѣдставя човѣкъ, докато той не е намѣрилъ истината, нищо не е. Щомъ намѣри истината, той вече може да се прѣдставя, както иска. Защо? Защото, сама по себе си, истината е свещено нѣщо, и тя придава на човѣка всичко най-възвишено и благородно. Който не е намѣрилъ истината, той е празна глава, която дрънка само. Този човѣкъ може да е свършилъ нѣколко факултета, може да говори за Бога, за ангелитѣ, за светиитѣ, но самъ не може да направи нищо. Той е кимвалъ, който дрънка само. Че е така, можете да направите слѣдния опитъ: накарайте този човѣкъ да излѣкува единъ цирей на ржката на нѣкого.

Рече ли той да ви съвѣтва да отидете при единъ или при другъ лѣкарь, вие ще разберете, доколко неговитѣ думи сж изпитани, доколко този човѣкъ познава истината. Докато хората търсятъ лѣкари, учители самоотвѣнъ, по прѣпоржка на този — на онзи, тѣ не могатъ да се домогнатъ до истината, нито могатъ да бждатъ свободни.

Сега, като казвамъ, че вие, или хората не могатъ да бждатъ свободни безъ истината, азъ нѣмамъ прѣдъ видъ души тѣ имъ, понеже всички иматъ псевдоними. Тѣй щото, като говоря за васъ, азъ не визирамъ ония лица, имената на които сж записани въ Божественния свѣтъ, но имамъ прѣдъ видъ вашитѣ псевдоними. Никой човѣкъ не носи своето сжщинско име, съ което е записанъ въ Божественната книга. Нѣкой казва: азъ се наричамъ Иванъ Стояновъ. Питамъ: кога си се родилъ като Иванъ Стояновъ? Знаете ли, колко Иванъ Стояновци има на . земята? Иванъ Стояновъ не е само единъ. Ако, наистина, вашето сжщинско име е Иванъ Стояновъ, тогава само единъ Иванъ Стояновъ трѣбваше да има въ свѣта. Въ сжщность, така ли е? На сжщото основание, нѣкой казва: азъ съмъ християнинъ, или азъ съмъ вѣрващъ. Казвамъ: ако ти, наистина, си християнинъ, други християни не трѣбва да сжществуватъ. Или, ако ти, наистина, си вѣрващъ, други вѣрващи не трѣбва да сжществуватъ. Да изясня мисълта си. Когато казвамъ, че единъ християнинъ, или единъ вѣрващъ сжществува въ свѣта, подразбирамъ, че този

християнинъ, или този вѣрващъ е истински изразителъ на Христовото учение, вслѣдствие на което всички останали християни ще се разбиратъ едни-други. Днесъ така ли е? Днесъ християнинъ съ християнинъ не се разбиратъ, вѣрващъ съ вѣрващъ — сжщо. Съврѣменнитѣ хора постоянно се запитватъ: какво е твоето вѣрую? Значи, всѣки човѣкъ има свое особено вѣрую.

Казвамъ: въ свѣта сжществуватъ единъ християнинъ, едно вѣрую, едно слънце, една истина. Ако съврѣменнитѣ хора не сж свободни, това се дължи на обстоятелството, че тѣ признаватъ различни видове християни, различни видове вѣрую, много слънца и т. н. Не, слънцето на живота е едно. Истината е една и то тази, която прави хората свободни и дава ключове за разрѣшение на най-труднитѣ въпроси. Казвате: какво нѣщо е истината? Истината е отвлѣчена идея, съ думи тя не може да се обясни. Който иска да знае, какво нѣщо е истината, ще му кажа: ела и вижъ! Който отиде при истината, той не може да се върне назадъ, между хората, не може да има сжщитѣ отношения съ тѣхъ, каквито е ималъ по-рано. Както дървото, което е горѣло въ огъня и се е прѣвърнало въ пепелъ, не може да се върне между дърветата и да има прѣдишнитѣ си отношения съ тѣхъ, така и човѣкъ, който е ходилъ при истината и я видѣлъ, не може да се върне назадъ, между хората. Въ този смисълъ, истината е опасна за всѣки, който отива при нея

непригответъ. Защо? — Защото тя ще го лиши отъ това, отъ което той се нуждае.

Казвамъ: страшна е истината за неподготвения човѣкъ! Съврѣменната култура се плаши отъ истината, защото тя ще я стопи, нищо нѣма да остане отъ нея. Всички хора се плашатъ отъ истината, избѣгватъ я. Защо? Защото иматъ обикновено разбиране за живота, т. е. всички търсятъ лесенъ пѣтъ — животъ безъ страдания. Обаче, както и да живѣятъ, въ края на краищата, тѣ пакъ ще отидатъ при истината. Има единъ начинъ, по който всѣки ще отиде при истината и ще се върне назадъ. Славно е връщането на човѣка отъ истината! Това връщане ще бжде пълно съ радостъ и веселие. Защо? Защото човѣкъ отива боленъ, старъ, а се връща здравъ, младъ, силенъ, богатъ, красивъ. Тогава той ще каже: боленъ бѣхъ, сега съмъ здравъ; старъ бѣхъ, сега съмъ младъ; грозенъ бѣхъ, сега съмъ красивъ; бѣденъ бѣхъ, сега съмъ богатъ. Това подразбира стиха, който Христосъ е казалъ: „Слѣпъ бѣхъ, но прогледахъ“. При това положение, всѣки ще пожелае да отиде при истината. И наистина, има едно положение, когато човѣкъ отива при истината и не се връща назадъ. Обаче, има друго положение, когато човѣкъ отива при истината и се връща назадъ. Да се върне човѣкъ назадъ, подразбира да се върне по онзи пѣтъ, който вече е изминалъ. Не, истината не връща човѣка въ сѣщия пѣтъ, по който е миналъ, защото той нищо нѣма да придобие. Истината връща чо-

вѣка пакъ на земята, но вече съ нови придобивки и го кара да върви напредъ.

Тѣй щото, сега и азъ искамъ да ви заведемъ при истината, отъ която, като се върнете на земята, да вървите съзнателно напредъ. Щомъ намѣри истината, човѣкъ от ново трѣбва да се върне на земята, при онѣзи души, които той обича и които го обичатъ. Нѣкои хора, като намѣрятъ истината, не се връщатъ на земята, подъ прѣдлогъ, че иматъ друга мисия. Други хора пъкъ, като намѣрятъ истината, връщатъ се на земята, да помагатъ на своитѣ братя. Желалъ бихъ и вие да сте отъ послѣднитѣ: да намѣрите истината и да се върнете да помагате на по-слабитѣ отъ васъ. Красивъ е животътъ на земята, когато човѣкъ живѣе съзнателно и разумно! Когато нѣкой казва, че му дотегнало вече да живѣе, той подразбира друго нѣщо. Съ това той иска да каже, че нѣма пари, нѣма кжща, намира се въ голѣми лишения. Дадатъ ли му пари, кжща, той става радостенъ и казва: има смисълъ да се живѣе на земята! Утрѣ изгуби паритѣ и кжщата, казва: животътъ на земята нѣма смисълъ! Докато има брашно въ една кжща, лесно се живѣе; нѣма ли брашно, трудно се живѣе. Докато има миръ въ една държава, весело се живѣе; нѣма ли миръ, тѣжно се живѣе. Докато училището дава знания, ученицитѣ го посѣщаватъ и учатъ; прѣстане ли да дава знания, ученицитѣ го напушатъ.

Сега, като говоря така, искамъ да имате добро разположение, да не се чувствувате

като подсждими. Мнозина се чувствуватъ като подсждими, водени отъ стражари въ сѣда, дѣто ще имъ четатъ обвинителенъ актъ. Вие трѣбва да бждете свободни, да се чувствувате въ положението на земледѣлецъ, който очаква само да получи плодове отъ своя трудъ. Или, трѣбва да се намирате въ положението на ученикъ, който е завършилъ образованието си, издържалъ съ успѣхъ изпититѣ си и сега очаква да получи дипломъ. Човѣкъ може да придобие тази свобода, само слѣдъ като намѣри истината. Само завършилиятъ образованието си ученикъ може да разбере истината. Подсждимиятъ не може да я разбере. Докато човѣкъ е на подсждимата скамейка или въ затвора, той ще разбере законитѣ на държавата, въ която живѣе; той ще познава ограничителнитѣ условия на живота, но истината нѣма да разбира. Пуснатъ ли човѣка отъ затвора, той вече разбира истината. Докато човѣкъ е въ ада, той не разбира истината; щомъ излѣзе оттамъ, той отива на небето, дѣто намира истината. Докато човѣкъ е вънъ отъ закона на любовта, той още търси истината; щомъ живѣе въ закона на любовта, той вече е намѣрилъ истината. Значи, истината сѣществува въ закона на любовта, на мъдростта. Вънъ отъ тѣхъ истината не сѣществува.

Мнозина отъ васъ казватъ: азъ съмъ възрастенъ човѣкъ, 45 годишенъ, много нѣща съмъ прѣживялъ. Съ това той иска да си даде по-голѣма тежестъ. Младиятъ пѣкъ казва: азъ съмъ младъ, силенъ, пѣленъ съ животъ, съ

енергия. Казвамъ : въ пжтя на истината нито годинитѣ, нито силата играятъ роля. Човѣкъ може да носи 45 кгр. пѣсъкъ на гърба си, а може да носи само единъ килограмъ злато. Кое е по-важно отъ двѣтъ?—Златото. Човѣкъ може да носи въ пустинята единъ чувалъ съ пари, а може да носи и само единъ хлѣбъ и едно шише вода. Кое е по-важно? — Хлѣбътъ и водата въ пустинята сж по-важни и необходими отъ паритѣ. Слѣдователно, моментътъ рѣшава цѣнността на нѣщата. Има моменти, които сж цѣнни сега, а не за въ бждеще. Цѣнността на прѣдметитѣ не се изразява само въ тѣхната тежестъ. Нѣкога много лекитѣ прѣдмети сж особено цѣнни и важни. Запримѣрь, носите единъ килограмъ хлѣбъ въ ржката си, но приятно ви е, разговаряте се съ него, като съ живо сжщество. Още изъ пжтя у васъ се явява желание да вкусите отъ този хлѣбъ, да го опитате, да задоволите малко глада си.

Сега, азъ не говоря за сухата истина, за истината безъ любовъ, безъ мждрость, безъ свѣтлина, безъ правда, безъ кротость, безъ въздържание, безъ добродѣтели, изобщо. Азъ говоря за истина, пълна съ добродѣтели; азъ говоря за истина, която носи свобода за всички. Всички хора търсятъ специфиченъ методъ за работа, специфиченъ методъ за постижения. Казвамъ : който изпълнява волята Божия, той самъ ще намѣри този методъ и въ скоро врѣме ще свърши работата си. Който не изпълнява волята Божия, той дълго врѣме ще се лута, ще обикаля натукъ-натамъ, докато най-послѣ намѣри правиленъ

начинъ за работа. Искате ли да имате бързи резултати, прѣди всички вие трѣбва да мислите, да чувствувате и да постъпвате право. Когато човѣкъ изпадне въ тежко, въ лошо състояние, при което мисълта му се помрачава, чувствата му огрубяватъ, нека направи слѣдното упражненіе: поставяне дланитѣ на ржцѣтѣ една срѣщу друга, при което се допиратъ върховетѣ на прѣститѣ. Лѣвата ржка се тегли по дланѣта на дѣсната, до края на китката, слѣдъ което се изправя въ положение на правъ жгълъ съ дѣсната ржка, безъ да се прѣкъсва движението. Дѣсната ржка се поставя върху лѣвата (при това положение и двѣтѣ ржцѣ сж хоризонтално). Сега, дѣсната ржка се тегли, хлѣзга надъ лѣвата, до края на срѣдния прѣстъ. Най-послѣ и двѣтѣ ржцѣ се поставятъ съ дланитѣ си една срѣщу друга, както при започване на упражнението. Сжщото упражненіе се прави и съ дѣсната ржка. Направите ли това упражненіе нѣколко пѣти, всички лоши състояния отъ васъ ще изчезнатъ. Въ него се крие извѣстна житейска философия.

Като давамъ това упражненіе, искамъ да обърна вниманието ви на слѣдното нѣщо: хлѣзгането, изправянето на ржката и оставянето ѝ върху другата трѣбва да става безъ прѣкъсване. Природата не обича прѣкъсванията. Всѣко прѣкъсване въ движенията води слѣдъ себе си нарушения, изключения въ хармонията на природата. Тия нарушения могатъ да се изправятъ, хармонията на природата може да се възстанови, но затова се из-

иска дълго време. Всъщност може да скъса едно вжже, но всъщност не може да го поправи. Време и майсторъ се изискватъ, докато поправятъ вжжето, докато го възстановятъ въ първоначалния му видъ. Като правите упражненията ту съ дъсната, ту съ лъвата ржка, вие се поляризирате. Ако спазвате правилата, ще видите, че Божествената наука разполага съ редъ формули, които правилно изнесени, създаватъ голъми прѣобразования въ човѣка. Ако човѣкъ прилага тия формули, той лесно ще се подмлади. Това може да стане въ единъ день, но днесъ не е време за моментално подмладяване. За всѣко нѣщо въ природата има опредѣлено време.

Какво се разбира подъ думитѣ „не е време още за подмладяване“? Прѣдставете си, че прѣзъ една тежка, люта зима у нѣкого се яви желание да отиде въ градината си, да откъсне зрѣли плодове отъ дърветата. — Може ли да къса зрѣли плодове? — Не може. — Какво трѣбва да прави тогава? — Той трѣбва да чака да дойде лѣтото, да узрѣятъ плодоветѣ и тогава да си откъсне, колкото иска. За човѣка е важно да има желания, реализирането на които става точно на опредѣленото за тѣхъ време. Това значи да живѣе човѣкъ въ Божествения свѣтъ, да постъпва съобразно съ Божиитѣ пжтища. Никой не може да застави Бога да върви по неговитѣ пжтища. Богъ е мислилъ и мисли прѣди насъ, а ние вървимъ слѣдъ Него. Следователно, който мисли и върви слѣдъ Бога, той не може да измѣни Неговия планъ.

Ще дойде день, когато вие ще си служите правилно съ Божественитѣ формули, и тѣ моментално ще укажатъ своето влияние върху васъ. Употрѣбите ли формулата за младостта, моментално ще станете млади. Слѣдъ това ще се погледнете въ огледалото и ще се зарадвате. Дойдете ли до положението да си служите съ тия формули, вие ще минете отъ дѣтинство въ пълна възраст. Това е подразбиралъ апостолъ Павелъ, като изказалъ стиха: „Докато бѣхъ дѣте, по младенчески постѣпвахъ, но като станахъ възрастенъ мжжъ, напуснахъ дѣтинството“. Кой напуска дѣтинството? — Само онзи напуска дѣтинството, който върви въ Божественитѣ пѣтища. Докато е дѣте, човѣкъ казва: това е невъзможно, онова е невъзможно, но като стане възрастенъ и влѣзе въ Божиитѣ пѣтища, невъзможнитѣ нѣща за него ставатъ възможни, и той става радостенъ и веселъ.

И тѣй, ще дойде день, когато всѣки човѣкъ ще върви въ Божиитѣ пѣтища, но слѣдъ различенъ периодъ отъ врѣме: за одного сж нужни два деня, за другиго — три деня, за трети — четири деня и т. н. Важно е, обаче, още днесъ всѣки да разбере, какво нѣщо е истината. Азъ проповѣдвамъ онази истина, която може да даде на човѣка всичко, каквото душата му желае. Азъ проповѣдвамъ онази истина, която внася свобода, а не ограничения, и при която, отиде ли човѣкъ веднѣжъ, той самъ пожелава да се върне, да помага на своитѣ братя. Всички Божествени желания се реализиратъ, именно, въ тази истина. Тя

дава възможност на човѣка да реализира ония свои желания, които сж потрѣбни за душата му. Всички други желания, изостанали отъ вѣковетѣ, тя ги отхвърля, като не-потрѣбни, като чужди за неговата душа. Реализирате ли желанията на вашата душа, вие ще бждете радостни и блажени, животътъ ви ще се осмисли, и каквото пожелаете, ще можете да направите, стига това желание да е разумно. Когато малкото дѣте върши нѣща, които съотвѣтствуватъ на неговата възрастъ, тѣ сж разумни. Върши ли нѣща, които не отговарятъ на неговата възрастъ, тѣ сж глупави. Когато възрастниятъ върши нѣща, които отговарятъ на възрастта му, тѣ сж разумни. Всѣко нѣщо, което отговаря на случая, е на мѣстото си. За тази цѣль всѣки трѣбва да мисли, чувствува и дѣйствува право.

Сега, като говоря, виждамъ, че нѣкои се безпокоятъ, поглеждатъ къмъ часовника, гледатъ да не закъснѣятъ. Тѣ сж чиновници, намиратъ се подъ законъ. Това потвърждава мисълта, че само онзи може да разбере истината, който е свободенъ отъ външнитѣ условия на живота. Други нѣкои пъкъ страдатъ отъ главоболие, отъ коремоболие, отъ парична криза и т. н. Тия хора сжщо така не сж свободни, вслѣдствие на което и тѣ не могатъ да разбератъ истината. Тѣ искатъ да разбератъ истината, но не сж свободни, мжчи ги нѣщо. Щомъ е тъй, тѣзи хора трѣбва съзнателно да работятъ, да се освободятъ отъ ограничителнитѣ условия на затвора. При това, всѣки самъ трѣбва да се освободи. Освободи

ли го другъ нѣкой, той пакъ ще влѣзе въ затвора. Освободи ли се самъ, втори пжтъ нѣма да влѣзе въ затвора. Кой влиза въ затвора? — Слабиятъ. Ако силниятъ влѣзе въ затвора, съ едно махане на ржка, ще счупи вратитѣ; съ едно махане на ржка, той ще счупи прозорцитѣ; съ единъ погледъ само, ще приспи стражата; тя ще захвърли оржжието си и всѣки, който е въ затвора, ще излѣзе навънъ. И тогава всички ще кажатъ: извадете навънъ този силенъ човѣкъ, той не е за затвора. Защо? — Защото направи редъ пакости. Ще дойде день, когато вратитѣ на всички затвори ще се отворятъ, прозорцитѣ ще се счупятъ и на затворниците ще се каже: излѣзте вънъ! Всички сте свободни. Кой ще направи това? — Богъ ще го направи. Той ще даде разпорежданията си на хора, които сж въ сила да сторятъ това. Когато България се освободи, издаде се заповѣдь, да се разрушатъ всички турски крѣпости. Веднага дойдоха хора да изпълнятъ тази заповѣдь. Всички заповѣди се издаватъ отъ невидимия свѣтъ, а се изпълняватъ на физическия.

Врѣме е вече всички съврѣмenni хора да бждатъ носители на новитѣ идеи. Тѣ трѣбва да възприематъ и да реализиратъ всичко ново, което иде отъ невидимия свѣтъ. Отъ всѣки човѣкъ се изисква приложение, а не само теория. Не е важно, какво знае човѣкъ; важно е, какво той прилага. Мнозина американци сж ходили въ Индия да гледатъ чудесата, които индийскитѣ йоги сж правила, но тѣ сами

нищо не могат да направятъ. Каква полза отъ това, че знаятъ, какви чудеса правятъ йогитѣ, когато тѣ сами нищо не могат да направятъ? Ако мога да отворя вратитѣ на затвора, ето какво ще направя: ще извикамъ едного съ себе си и заедно ще отидемъ въ затвора. Отдалечъ още ще махна съ ржка, и стражаритѣ прѣдъ входа на затвора ще заспятъ. Послѣ ще влѣземъ вътрѣ, и всички врати ще се отворятъ. Затворниците ще бждатъ свободни, и ще се разговаряме съ тѣхъ. Слѣдъ това, тѣ ще излѣзатъ заедно съ насъ вънъ отъ затвора, а вътрѣ ще останатъ само заспалитѣ стражари. И като се събудятъ, тѣ ще кажатъ: дѣ останаха затворниците? Кой имъ отвори вратитѣ да излѣзатъ? Слѣдъ насъ вратитѣ отново ще се затворятъ. Сега, този човѣкъ може да разправя на хората, какъ се отварятъ и затварятъ вратитѣ на затвора, какъ се пушатъ затворниците на свобода и т. н. Обаче, не е достатъчно само да се говори, всичко това трѣбва да се върши. Иначе, всичко, което се говори, ще бжде като отъ приказкитѣ „Хиляда и една нощъ.“

Казвате: Господъ всичко може да направи. Какво може да направи Господъ, това е едно нѣщо, а какво вие можете да направите, това е друго нѣщо. Послѣдното е важно за васъ. За тази цѣль, започнете съ най-малкитѣ нѣща, които още сега можете да направите. Едно отъ малкитѣ нѣща е слѣдното: взимате, наприкладъ, Библията, отваряте нѣкъдѣ и четете. Въ това врѣме една муха кацне на носа ви, и вие изгубвате връзката, не помните вече, дѣ сте

чели. Изкуство е да не губите връзката на мисълта си, веднага да продължите размишлението си. Можете да махнете с ръка, да изпждите мухата от носа си и веднага слѣдъ това да продължите четенето и размишлението си. Или, прѣдставете си, че единъ ученъ размишлява върху нѣкоя идея, но една муха кацва на носа му, и отъ този моментъ той забравя всичко. Какво трѣбва да направи този човѣкъ? Кацне ли мухата на носа му, той не трѣбва да ѝ обръща внимание; той трѣбва да покаже, че нищо не го безпокои. Рече ли да махне с ръката си, цѣлата му работа се разваля. Затова считайте, че на носа си нѣмате никаква муха. Махнете ли ръката си да изпждите мухата, съ това махане вие можете да изхарчите толкова енергия, че милиони мухи не ще бждатъ въ състояние да я изплатятъ. Тази енергия не трѣбва да се изразходва напразно. Тя е необходима и трѣбва на мѣсто да се използва. Нѣкой чете една важна книга, която му разкрива истината. Въ този моментъ, обаче, въ ума му дохожда една мисълъ, като муха, която кацва на носа и спира по-нататъшната му работа. Тази мисълъ се отнася до нѣкаква сума отъ 5,000 лева, която му дължи нѣкой. Той започва да се безпокои за тази сума, но съ това изгубва възможността да намѣри истината. Искате ли да не губите, считайте, че никой нищо не ви дължи. Можете ли да се успокоите веднага, вие ще придобиете нѣщо повече отъ сумата, която нѣкой ви дължи. Това, което придобиете отъ книгата, е въ състояние да изпла-

ти всичко; то е неопцънимо само по себе си. Махнете ли съ ржка, да изгоните тази мисъл, може да получите сумата 5,000 лева, но много повече ще изгубите. И слѣдъ това ще се чудите, защо не успѣвате въ живота си. Щомъ изгубите нѣщо цѣнно, вие мязате на майка, която загубва дѣтето си. Дълго врѣме слѣдъ това тя плаче, но загубеното не се връща. И Давидъ направи едно прѣстѣпление, слѣдъ което му се роди дѣте. Не се мина много врѣме, дѣтето заболѣ и умрѣ. Той плака цѣла нощъ, моли се на Бога, но дѣтето не можа да се спаси. То умрѣ, замина за онзи свѣтъ. Замина ли това дѣте, ще очаквате второ. Ще кажете, че първо то е било ангелъ. И така да е, ще очаквате вторъ ангелъ да дойде. Първиятъ ангелъ замина по причина на прѣстѣплението, което сте направили. Ако искате да задържите втория ангелъ при себе си, трѣбва да изправите погрѣшката си. Вашитѣ дѣца прѣдставятъ вашитѣ свещени мисли и чувства, които трѣбва грижливо да пазите. Не ги оставяйте да умратъ, т. е. да заминатъ за другия свѣтъ, безъ да дадатъ своитѣ плодове. Тѣ трѣбва да живѣятъ! Ето, и Христосъ замина за онзи свѣтъ, но не умрѣ. Той възкрѣсна, за да даде животъ на другитѣ. Въ този смисълъ смъртта е оправдана. Ако човѣкъ умира, за да възкрѣсне, да очивѣе наново, тази смъртъ е на мѣсто. Обаче, ако човѣкъ умира и не възкрѣсва, тази смъртъ не е на мѣстото си.

И тъй, силниятъ не умира. Той заминава и възкрѣсва. Затова, пазете се отъ безсилие-

то! Работете и не очаквайте само на Бога! Вие имате ниви, градини, но не сте учили градинарство, не знаете, какъ да обработвате нивитѣ си, вслѣдствие на което търсите работници, които да свършатъ тази работа вмѣсто васъ. Търсите работници, но не намирате, и затова нивитѣ, лозята, градинитѣ ви оставатъ необработени. Казвамъ: ученикътъ, който иска да върви въ пѣтя на истината, трѣбва да знае, че първиятъ и най-добъръ работникъ на своитѣ ниви и градини е той самъ. Въ това се заключава тайната на живота. Ако човѣкъ мисли, че други хора трѣбва да работятъ заради него, тѣ да обработватъ нивитѣ му, той е на кривъ пѣтъ. Казвате: не трѣбва ли да си помагаме едни-други? Казвамъ: ако доброволно дойдатъ работници да ви помагатъ, отъ любовъ къмъ васъ, това е другъ въпросъ. Обаче, най-добъръ работникъ на една нива е нейниятъ господарь. Този господарь сте вие самитѣ. Забѣлжете, този законъ се приложи и по отношение на Христа. Прѣди Христа Богъ изпрати на своята нива слугитѣ си — пророцитѣ, светиитѣ, но тѣ не можаха да свършатъ работата, както трѣбва; най-послѣ Богъ изпрати своя Синъ, Той да свърши работата. Щомъ слѣзе Христосъ на земята, работниците отъ цѣлото небе се съединиха въ Негово име и свършиха започнатата работа.

Въпросътъ за идването на Христа прѣдставя дълбокъ въпросъ. Мнозина казватъ, че Христосъ дойде на земята, за да пострада. Не, идването на Христа на земята не е въпросъ на страдания. Страданието е случайно

нѣщо, то не може да бжде въпросъ, който да опрѣдѣля този важенъ моментъ — слизането на Христа на земята. Христосъ дойде на земята за проявление на славата Божия. Питамъ: дѣ сж онѣзи, които разпнаха Христа? Дѣ сж Иродъ, Пилатъ и Каиафа? Дѣ е римската империя? Всички изчезнаха, а останаха резултатитѣ отъ работата на Христа. Всички се смалиха, а Христосъ израсна. Тѣй щото, всичко непотрѣбно у васъ, което прѣдставя Ирода, Пилата, Каиафа, римската империя, ще се смали и ще изчезне, а само Божественото ще остане, да расте и да се развива. Щомъ е така, човѣкъ трѣбва да разчита на Божественото въ себе си. Така ли е въ сжщностъ? Днесъ хората очакватъ и разчитатъ на този — на онзи, и въ края на краищата, тѣ се разочароватъ, и животътъ имъ се обезсмисля. Наистина, тежко е тѣхното положение, а още по-тежко е положението на религиознитѣ и духовнитѣ хора. Защо? Защото тѣ не сж нито за този, нито за онзи свѣтъ. За този свѣтъ не сж годни, за онзи свѣтъ не сж приготвени и казватъ: никой не ни разбира. Вѣрно е, че никой не ви разбира, но необходимо ли е хората да ви разбиратъ? Ако Богъ ви разбира, трѣбва ли да се смущавате, че нѣколцина не ви разбиратъ? Защо не държите въ ума си мисълта, че Богъ ви разбира? Щомъ Богъ ви разбира, и щомъ вие изпълнявате Неговата воля, нищо не трѣбва да ви смущава. Ще дойдатъ хора да ви критикуватъ, да ви осжждатъ, но тѣ сами ще си счупятъ главитѣ. Турцитѣ казватъ: остави

пияния да падне, да си счупи главата, а слѣдъ това иди да я прѣвѣржешъ, да разбере той, че има работа съ разуменъ човѣкъ.

Сега, у нѣкои се явява желание да докажатъ на хората, кои сж и какво могатъ да направятъ. Който иска да се прѣдстави прѣдъ хората, че е нѣщо, ще го пратимъ въ затвора, да приспи стражата, да отвори вратитѣ на затвора и да пусне затворниците на свобода. Тѣй щото, говорите ли нѣщо, то трѣбва да се приложи първо отъ самитѣ васъ. Ако вие не можете да го направите, тогава не карайте тия хора преждевременно да излизатъ отъ затвора. Щомъ вие не можете да имъ помогнете, ще кажете: братя, не бързайте да излѣзете. Поседете още малко въ затвора, докато изтече опрѣдѣленото врѣме.

Днесъ всички хора говорятъ за спасението на свѣта. Питамъ: по кой начинъ трѣбва да се спаси свѣта — по Божественъ, или по човѣшки? Ако нѣкой иска да спаси свѣта по човѣшки начинъ, първо той трѣбва себе си да спаси, себе си да освободи. Отъ какво?— Отъ недоволството, което го мжчи и разрушава. Ставашъ сутринъ, неразположенъ си, гледашъ да не те бутне нѣкой. Не искашъ да направишъ нѣщо, а го правишъ. Не искашъ да говоришъ, а говоришъ. Защо става всичко това, не можешъ да си дадешъ отчетъ.

Ще ви дамъ единъ примѣръ, да видите, на какво се дължи това състояние у човѣка. Разправяше ми една сестра една своя опитность. Седи тя и размишлява, но веднага ѝ дохожда

на ума мисълта да се самоубие, да се хвърли въ нѣкое езеро, или отъ нѣкой високъ връхъ, не иска да живѣе. Десетъ години вече, какъ се подвизава въ духовния пжть, но намира, че нищо не може да направи, нищо нѣма да стане отъ нея. Казвамъ: това е състояние на нѣкое чуждо сжщество отъ невидимия свѣтъ, което ти внушава тѣзи мисли. По този начинъ то иска да те спре въ развитието ти. — Какво да правя тогава? — Ще заповѣдашъ на това сжщество да колѣничи, да се моли на Бога, да изправи отношенията си къмъ Него, къмъ добритѣ хора и къмъ своитѣ братя. Сестрата приложи този свѣтъ и слѣдъ малко дохожда при менъ и ми казва: приложихъ вашия свѣтъ и ми олекна, освободихъ се отъ това чуждо влияние.

Казвамъ: изпаднете ли въ подобно състояние, вие трѣбва да знаете, че сте подъ влиянието на нѣкое чуждо сжщество, което не е изпълнило волята Божия, и като не може да си помогне, търси начинъ, какъ да въздѣйствува на други души, да ги спѣва въ тѣхния пжть. Искате ли да се освободите отъ такива сжщества, вие трѣбва да имъ наложите своята воля, да ги учите, като учители. Едно отъ двѣтѣ трѣбва да направите: или вие да имъ станете учителъ, или тѣ да ви станатъ учители. На всѣко ваше желание, ксето ви спѣва, ще кажете: ще колѣничишъ и ще се молишъ! Защо? — Защото задъ всѣко ваше желание седи по едно ненапреднало сжщество, което вие трѣбва да просвѣщавате. Не е въпро-

сътъ да бждете груби, но трѣбва да бждете справедливи. Справедливостта е езикъ на природата. Всѣка добродѣтель има свой специфиченъ езикъ. Езикътъ на любовта е единъ; езикътъ на мъдростта е другъ; езикътъ на истината е трети и т. н. Тѣй щото, споредъ добродѣтеля, на която се говори, таквъ ще бжде и нейниятъ езикъ.

Слѣдователно, щомъ човѣкъ разбере законитѣ на любовта, мъдростта, истината, правдата и добродѣтеля, той ще разбере, защо едни нѣща ставатъ по единъ начинъ, а други — по съвършено особенъ начинъ. И затова, когато казвате, че Богъ е силенъ, че Той самъ ще оправи работитѣ, това е вѣрно, но и отъ ваша страна се иска усилие, работа, приложение на вашата воля. За да може човѣкъ да приложи волята си, прѣди всичко той трѣбва да се освободи отъ своя вжтрѣшенъ страхъ. Иначе, ще мязате на заека съ кобуритѣ. Единъ заекъ се въоръжилъ съ два кобура и гръгналъ спокойно въ гората, като казалъ: каквото и да излѣзе срѣщу менъ, нѣма да се плаша, защото нося два кобура съ себе си. Едва изказалъ тия думи, той чулъ, че нѣщо шумоли въ гората: хвърлилъ кобуритѣ настрана и хукналъ да бѣга. Като прѣминалъ опасността, той пакъ взелъ кобуритѣ, прѣпасалъ ги на пояса си и тръгналъ смѣло изъ гората.

Казвате: ние трѣбва да бждемъ смѣли, безстрашни, добри. Да, това е необходимо, защото сегашниятъ вѣкъ прѣживява криза, за прѣминаването на която се изисква вза-

имна помощъ отъ страна на всички. Който търси истината, той трѣбва да се откаже отъ всѣкаква критика, ~~отъ всѣкакво съмнѣ-~~ ние. Това подразбира: ~~докато сте вънъ~~ отъ дома на нѣкой човѣкъ, вие имате право да се интересувате, какви сж баща му, майка му, какво е състоянието му, какъ живѣе и т. н. Прѣзъ това врѣме ~~имате право да се~~ съмнявате, дали е вѣрно това, което се говори за него и т. н. Обаче, влѣзете ли въ дома му, всѣкакво съмнѣние, всѣкаква критика оставатъ настрана. Вие сте вече прѣдъ самата истина, нѣма защо да търсите свѣдения отвънъ. Тукъ вече сж излишни всѣкакви съмнѣния и критики. Тѣй щото, намѣрите ли Бога, влѣзете ли въ Неговия домъ, вие трѣбва изведнѣжъ да опрѣдѣлите отношенията си къмъ Него. Ако сте били гладни, голи и безъ работа, а Богъ ви е нахранилъ, облѣкълъ и поставилъ на работа, трѣбва ли да се съмнявате въ Него? Казвате: дали и за въ бждеще Богъ ще е единъ и сжщъ спрѣмо насъ? — Богъ е неизмѣненъ. Доброто е всѣкога добро, то не се измѣня. Богъ винаги се изявява такъвъ, какъвто е.

Казвамъ: вие сте влѣзли вече въ Божия домъ и очаквате Богъ да ви се изяви такъвъ, какъвто е, а не такъвъ, какъвто хората Го рисуватъ. Вие сами, споредъ разбиранията си, ще провѣрите, какъвъ е Богъ. Който сжди за Бога отъ своитѣ вжтрѣшни опитности, нему Богъ отваря вратитѣ на Царството Божие и казва: влѣзъ! Който не уповава на своята вжтрѣшна опитность, той се намира въ едно

тежко състояние, постоянно обезпокояванъ отъ мухата, която кацва ту на носа, ту на челото, на ржката му или другадѣ. Щомъ мухата кацне отгорѣ му, той маха съ ржка да я прогони, но съ това изгубва всичко красиво въ себе си. Кацне ли мухата на носа ви, тази е първата погрѣшка, която сте допуснали въ себе си. Махнете ли съ ржка да прогоните мухата, тази е втората погрѣшка. Слѣдователно, не махайте съ ржката си, да гоните мухата, за да не изгубите красивото въ себе си!

Тѣй щото, вие трѣбва да разберете вжтрѣшния смисълъ на думата „муха“. Мухата прѣдставя страданието, което кацва на носа ви; и ако вие махнете къмъ него, да го прогоните, това показва, че не сте разбрали дълбокия смисълъ на това страдание. Който разбира смисъла на страданието, той ще остави мухата на носа си, тя сама да хвъркне, а прѣзъ това врѣме той ще учи. Значи, мухата прѣдставя страданията, или изкушенията въ живота. Разумниятъ човѣкъ лесно се справя съ тѣхъ. Единъ руски светия билъ поставенъ на голѣмо изкушение отъ една красива, но лека мома, сжщо руския. Единъ день тя се хванала на басъ съ свои другари и другарки, че може да изкуси този светия, за чистотата на когото говорили всички хора отъ мѣстността, дѣто той се подвизавалъ. Една вечеръ тя тръгнала съ компания къмъ манастира, дѣто живѣлъ светията. Нощта била тъмна, студена, съ снѣгъ до колѣнѣ. Тя се приближила до прозореца, леко похлопала и казала: моля ви се, азъ съмъ пжт-

ница, объркахъ пжтя, не мога да се върна дома си. Вънъ е страшна буря и виелица, цѣла съмъ замръзнала; приете ме въ келията си, защото тукъ рискувамъ да загина. Въ името на Бога, помогнете ми! Той ѝ отворилъ, но останалъ изненаданъ: прѣдъ него не седѣла измръзнала, нещастна пжтница, но красива, здрава мома. Тя веднага се хвърлила къмъ него, започнала да го пригрѣща, обаче, той внимателно я отстранилъ и поканилъ да седне. Слѣдъ това запалилъ една свѣщъ и турилъ единъ отъ прѣститѣ си на пламъка ѝ. Момата внимателно слѣдѣла всичко, което светията вършилъ и останала очудена и засрамена въ себе си, като чула, какъ прѣстѣтъ на светията се пържелъ и църкалъ въ пламъка на свѣщъта. Тя веднага паднала на колѣнѣ прѣдъ него и започнала да иска извинение за своята долна постѣпка. Отъ този моментъ въ нея станало коренно вжтрѣшно прѣобразование, и рѣшила да измѣни своя животъ. Тя излѣзла вънъ и казала на своитѣ приятели: отъ този моментъ азъ свършвамъ съ моя лекъ, пороченъ животъ. Единъ прѣстъ ме спаси. Когато светията поставилъ прѣста си на пламъка на свѣщъта, съ това той искалъ да ѝ каже: както моятъ прѣстъ гори, така и твоятъ животъ ще изгори. Тя разбрала този езикъ и веднага се отказала отъ лошия си животъ.

И тъй, не изкушавайте Господа! Ако Го изкушавате, Той ще тури прѣста си на запалената свѣщъ и ще го изгори. Тежко на васъ, ако оставите този прѣстъ да изгори! Опомните ли се веднага, вие сте спасени. Съ това

Богъ иска да каже на хората: както моятъ пръстъ гори и се пърже на огъня, така и вашиятъ животъ ще отиде, ще изгори, ще се прѣвърне на прахъ и пепель, ако не се опомните на врѣме. Казвате: какво стана съ пръста на светията? Щомъ красивата мома се върна въ **правия** пжтъ, и пръстътъ на светията оздравѣ. Той не помислилъ за себе си, но пожелалъ да даде единъ добъръ урокъ на красивата мома. Той си казалъ: нека изгори единъ отъ пръститѣ ми, но поне ще дамъ добъръ урокъ на една заблудена душа, **да** се спаси, да се върне въ пжтя на истината.

Казвамъ: днесъ е день за разрѣшение въпроса за истината — ще намѣрите ли истината, или не. Намѣрите ли истината, тя ще ви **направи** вжтрѣшно абсолютно свободни. Щомъ вие се освободите, ще помагате за освобождението и на по-малкитѣ отъ васъ. Както светията спаси една душа съ изгарянето на своя пръстъ, така и вие можете, съ истината въ себе си, да помагате на по-малкитѣ отъ васъ. Ако светията не бѣше турилъ пръста си на запалената свѣщъ, той не би спасилъ тази душа. Ако Христосъ се бѣше уплашилъ отъ четиритѣ гвоздеа и отъ копието, което забиха въ гърдитѣ Му, Той не би спасилъ нито една душа и отъ името Му не би останалъ никакъвъ споменъ. Христосъ бѣше готовъ да понесе нѣщо много повече отъ четиритѣ гвоздеа, копието и кръста. За Истината Той бѣше готовъ на всичко. Христосъ носи кръста до

едно мѣсто само и послѣ каза: стига толко-
ва! По-нататъкъ вие можете да го носите.
Съ това Той искаше да каже: както азъ нося
този кръстъ, така и вие ще го носите. Мно-
зина мислятъ, че Христосъ се уморилъ, па-
дналъ подъ тежестта на кръста и затова
далъ други да го носятъ. Не, Христосъ
бѣше силенъ, Той можа до край да носи своя
кръстъ, но остави други да го носятъ, за да
покаже на човѣчеството, какво го очаква.
Герой е онзи, който може да понесе че-
тиритѣ гвоздеа и копие! Отъ такива ге-
рои, именно, се нуждае свѣтътъ! Въ този сми-
сълъ, страданията идатъ да направятъ чо-
вѣка силенъ, леко да носи изпитанията въ
живота и да каже като Христа: „Господи, въ
Твоитѣ рѣцѣ прѣдавамъ духа си.“ Кажете ли
веднѣжъ така, повече не трѣбва да съжалея-
вате.

Съврѣменнитѣ хора очакватъ Христа, да
ги спаси, да ги избави отъ страданията. Оба-
че, дойде ли Христосъ между тѣхъ, Той ще
имъ каже: и вие ще живѣете като мене. Азъ
страдахъ, и вие ще страдате. Такава е волята
на нашия Баща! Христосъ бѣше разпнатъ на
кръста. Страданията Му не бѣха продължи-
телни, но интензивни. Както Той издържа,
така и вие трѣбва да бждете герои, да из-
държате. Можете да пшкате, да плачете, но
за васъ е важно да издържате страданията.
Мнозина говорятъ, че иматъ много страдания,
че издържатъ; не е важно, какво говорятъ тѣ,
но какъ носятъ страданията. Дойдатъ ли ви

страдания, кажете, като Христа: „Господи, въ Твоитѣ рѣцѣ прѣдавамъ духа си!“

Питамъ: ако Богъ е съ насъ, кой може да бжде противъ насъ? И ако Богъ ни изпитва, Той има прѣдъ видъ нѣкаква велика цѣль, заради която ние трѣбва да кажемъ: да бжде благословено името Божие! Докато Христосъ бѣше на земята, и Той бѣше подложенъ на голѣми изпитания, вслѣдствие на което не можа да прояви всичката си сила и всичкото си знание. Напримѣръ, Той не можа да прави пари, но при единъ случай, когато потрѣбвахъ, Той каза на Петра: „Хвърли мрѣжата въ морето и първата риба, която се закачи, измъкни я, и като разтворишъ устата ѝ ще намѣришъ единъ статиръ: вземи го и дай го и за мене, и за тебе“. Обаче, когато Христосъ влѣзе въ духовния свѣтъ, тамъ Той прояви по-голѣма сила. Той бутна вратата на ада, приспа стражата, разтопи оржжията имъ, отвори вратитѣ на затворниците и каза: излѣзте всички вънъ! Слѣдъ това дойде новата култура, която имаме днесъ. Христосъ ще дойде още веднѣжъ на земята, ще освободи затворниците, които сж влѣзли слѣдъ Него въ ада, и пакъ ще се върне назадъ. Тогава ще дойде новата култура, която всички съврѣмenni народи очакватъ. Тѣй щото, всичко добро, което днесъ става въ свѣта, трѣбва само да ни радва и да му съдѣйствуваме. Това показва, че Богъ работи въ свѣта. Слѣдователно, всички трѣбва да освободите ума, сърцето и волята си отъ ония спънки, вериги, които ви

ограничаватъ. Само така ще дойдете до истинскитѣ отношения на братство, до взаимни отношения на любовъ.

Азъ не говоря за любовта, отъ която утрѣ ще се разочаровате; азъ не говоря за знанието, отъ което утрѣ съзнанието ви ще потъмнѣе, но имамъ прѣдъ видъ онази любовъ, онова знание, онѣзи блага, които Богъ е далъ на хората. Дойде ли положителното въ свѣта, ще дойдатъ и хората отъ шестата раса. Вие можете да вѣрвате, а можете и да не вѣрвате на моитѣ думи, но единъ день ще провѣрите всичко това. Ще дойде день, когато хората ще иматъ дѣца ангели. И тогава, всѣки день ангели и светии ще слизатъ отъ небето, да носятъ подарѣци на вашитѣ дѣца. Домовѣтъ на хората ще бждатъ пълни съ Божиитѣ благословения. Каква по-голѣма радостъ за родителитѣ отъ тази, да иматъ дѣца ангели? Дойде ли тази епоха, дѣцата ще помагатъ на родителитѣ си, а не родителитѣ на дѣцата, както е било досега. Родителитѣ ще казватъ: заслужава човѣкъ да носи името баща или майка! Дѣцата ще обичатъ родителитѣ си и ще имъ помагатъ.

Питамъ: Какво по-хубаво отъ това, да бжде човѣкъ обичанъ? Всѣки се стреми къмъ това, да бжде обичанъ. Кой ще обича хората и какъ ще ги обича? Онзи, който истински обича хората, нѣма да имъ се изяви цѣлъ, но ще се изяви или само чрѣзь очитѣ на нѣкого, или само чрѣзь ржцѣтъ му и т. н. Какъ ще изразятъ обичта си ржцѣтъ или очитѣ на човѣка? Ржцѣтъ ще направятъ

една услуга, съ която ще изразят своята любов. Очитѣ ще погледнатъ хубаво онзи, когато обичатъ. Какво по-хубаво искате отъ красивия, отъ разумния погледъ? Нѣкой се обезсърдилъ, отчаялъ се, но дойде при него онзи, който го обича и го погледне само, безъ да му каже нѣщо. Този погледъ е въ състояние да насърди човѣка. Разумниятъ погледъ говори на човѣка: забрави всички мжнотии, хвърли ги настрана, азъ съмъ съ тебъ! Този погледъ е въ състояние да заличи всички мжнотии и страдания, а той самъ не се заличава, остава паметенъ въ душата на човѣка. Да срещнете човѣкъ, който ви обича, значи да придобиете сила, която да ви освободи отъ всички мжнотии и страдания и да се върнете дома си веселъ и щастливъ. Тогава всѣки ще каже: благословенъ е денътъ, въ който срещнахъ човѣка на любовта! Да любишъ и да те любятъ — този е идеалътъ, къмъ който всѣки се стреми. Този идеалъ е въ сила коренно да измѣни живота на човѣка.

Сега, азъ говоря за ангелитѣ, за светитѣ, за онзи свѣтъ, но всичко това е теория. Въ дадения случай, за васъ е важно слѣдното: животътъ ви да се измѣни. Какво ще се ползвате, ако знаете, какъ живѣятъ ангелитѣ и светитѣ, а вие се мжчите и страдате? Щомъ знаете, какъ живѣятъ ангелитѣ, и вие трѣбва да живѣете като тѣхъ. Какво се ползвате, ако знаете, какъ се хранятъ ангелитѣ, а вие сте гладни, не сте се хранили нѣколко деня? Щомъ знаете, какъ се хра-

нятъ ангелитѣ, и вие трѣбва да се храните като тѣхъ. Щомъ знаете нѣщата, вие трѣбва да ги приложите. Това подразбира да сте придобили истината. Истината носи условия, при които човѣкъ придобива всичко онова, което при обикновени условия не може да придобие. Какво трѣбва да придобие човѣкъ? Той трѣбва да придобие онова, което му е опредѣлено за сегашния, а не за бждещия животъ. Има нѣща, които вие трѣбва да придобиете сега, докато сте още въ тѣлата си. Остане ли да ги придобивате за въ бждеще, тѣ сж загубени вече.

Тѣй щото, не е важно за васъ, какъ е живѣлъ нѣкой светия прѣди хиляди години. За васъ е важно, какъ вие живѣте днесъ. Какво е правилъ Христосъ на врѣмето си, не е важно; какво можете да направите вие днесъ, това е важно. Самъ Христосъ е казалъ: „Който върва въ мене, ще прави по-голѣми чудеса отъ тѣзи, които азъ сега правя“. На врѣмето си Христосъ нѣмаше условия да направи по-голѣми чудеса отъ тѣзи, които направи, но днесъ вече Той има по-богати условия. Запримѣрь, Христосъ не можа да обърне умоветѣ на равинитѣ къмъ Бога, но днесъ може да направи това. Слѣдъ Христа, обаче, всички равини се обърнаха къмъ Бога. Христосъ имъ каза: „Вие държите ключоветѣ на Царството Божие, и нито вие влизате, нито на другитѣ позволявате да влѣзатъ“. Човѣкъ не може да се поправи, докато държи ключоветѣ на Царството Божие въ ржцѣтъ си, безъ да ги използва

за себе си, или да ги даде на другитѣ. За да се поправи човѣкъ, непрѣменно ключоветѣ трѣбва да се взематѣ отъ ржцѣтъ му.

Сега, ние не трѣбва да се връщаме къмъ миналото, да се интересуваме отъ това, кое-сж правила Иродъ, Пилатъ или Каиафа, но трѣбва съзнателно да ги избѣгваме, съ тѣхнитѣ грѣшки и прѣстѣпления. Човѣкъ трѣбва да бѣде силенъ, да се справи съ мухата, кацнала на носа му, безъ да маха съ ржка да я прогони. Дойде ли му нѣкакво страдание, той не трѣбва да роптае противъ него. да маха съ ржка. Дойде ли една лоша мисль въ ума му, той не трѣбва да се пита, защо е дошла, но да работи върху себе си, да я трансформира. За васъ е важенъ новиятъ животъ, новитѣ правила, които истината носи. Стари-ятъ животъ е цѣненъ само съ своитѣ опитности, но той не трѣбва повече да се продължава. Ако изучавате английски езикъ, вие ще се ползвате отъ английската, а не отъ българската граматика. Колкото и да си мязатъ двѣтъ граматики, за случая е важна английската граматика. Ако изучавате френски езикъ, ще се ползвате отъ правилата на френската граматика. Всѣка наука има свои правила. Искате ли да изучавате Божествената наука, вие трѣбва да се справите съ противорѣчията, да имате цѣль въ живота си. Само по този начинъ ще придобиеете истинско щастие. Хората на старото си служиха съ пушки, съ саби, съ кобури. Хората на новото, на истината, замѣстватъ тия оръжия съ упражнения, съ свѣтли мисли и

възвишени' чувства. Вие не знаете още да употребявате упражнението, което ви дадохъ, но достатъчно е въ първо врѣме само да го извадите отъ калѣфа. Динамическа сила се крие въ прѣститѣ на ржцѣтѣ! Всѣки прѣстъ е свързанъ съ единъ свѣтъ. Значи, десетъ прѣста, това сж десетъ свѣта. Тѣ сж мощни сили, съ които трѣбва да се свържете. Влѣзете ли въ връзка съ тѣхъ, отъ прѣститѣ ви ще излиза толкова голѣма свѣтлина и сила, че земята ще се разклати. Ако въ ума ви нѣма никакво съмнѣние, и ако въ сърцето и волята ви нѣма никакво колебание, всичко това може да се постигне. За тази цѣль вие трѣбва да работите за Бога. Каквато работа да започвате, работете я отъ любовъ къмъ Бога. Въ това отношение, момата, която напуска майка, баща, домъ за своя любимъ, дава примѣръ, какво значи да работи човѣкъ за Бога. Ако тя напуска дома си за прѣходната любовъ на нѣкой момъкъ, вие не сте ли въ състояние поне толкова да направите за Бога? Вие, които сте получили толкова блага отъ Бога, трѣбва ли още да се плашите отъ общественото мнѣние? Общественото мнѣние, порядъкътъ въ свѣта сж важни дотогава, докато още не сж засегнали Божиата Любовъ, Мждрость и Истина. Засегнатъ ли ги, ние ще ги ритнемъ, както Христосъ ритна вратата на ада.

Сега, ние живѣемъ въ свѣтъ на безредие, а мислимъ, че живѣемъ въ свѣтъ на нѣкакъвъ дѣйствителенъ редъ и порядъкъ. Съврѣменнитѣ хора едва сега изучаватъ Бо-

жествения редъ и порядъкъ. За реда и порядъка на този свѣтъ, именно, е казано въ Писанието, че око не е видѣло и ухо не е чуло това, което има да се случи на онѣзи, които любятъ Господа. Човѣкъ трѣбва да работи, да се упражнява, за да се домогне до Божествения свѣтъ. Единъ германецъ, извѣстенъ боксьоръ, отишълъ въ една гостилница да се храни. Въ сжщата гостилница влѣзълъ и единъ англичанинъ, виденъ боксьоръ, и седналъ прѣдъ една маса, близо до германеца. Като започналъ да се храни, той се оплакалъ на своя приятель отъ месото, като казалъ, че германскитѣ мяса не сж хубави. Това обидило германеца, и той поискалъ обяснение отъ англичанина. Последниятъ му казалъ: ако се чувствувате толкова обиденъ, прѣдлагамъ да се боксираме, но съ условие, вие само да отбивате ударитѣ, срѣщу което ще ви дамъ една сума. Англичанинътъ билъ увѣренъ въ умѣнието си да се боксира. Германецътъ се съгласилъ, приелъ поканата на англичанина. Като свършили боксирането, англичанинътъ казалъ на германеца: елате у дома, да ви дамъ нѣколко правила за боксиране. Германецътъ се съгласилъ да отиде въ дома на англичанина, да му даде нѣколко правила за боксиране, слѣдъ което започналъ усилено да се упражнява. Въ продължение на двѣ години той постигналъ толкова много, че надминалъ своя учителъ. Днесъ той е извѣстенъ въ Германия като единъ отъ най-виднитѣ боксьори.

Казвамъ: ако вие сте слаби, по сщия начинъ трѣбва да се упражнявате, да надвиете извѣстния боксьоръ. Кой е този боксьоръ, съ когото ще се борите? — Дяволътъ. Вие искате да го ударите, но не можете, той отбива ударитѣ ви. Докато дяволътъ ви надвива, вие никога нѣма да станете знаменитъ човѣкъ. Съ други думи казано: докато човѣкъ не придобие една наука, съ която да се справя съ всички външни и вътрѣшни неблагоприятни условия, съ всички лоши мисли, чувства и постѣпки, той всѣкога ще бѣде зависимъ човѣкъ. Обаче, придобие ли тази наука, той ще се справя съ всички условия на живота. Такъвъ човѣкъ е свободенъ, независимъ.

Слѣдователно, вие трѣбва въ всичко да виждате Бога. Щомъ дойдете до нѣкоя мжнотия, ще знаете, че задъ нея седи Богъ, Който слѣди, какъ се боксира въ два души. Като види, че единъ отъ тѣхъ губи баса, т. е. пропада, Богъ му казва: ела у дома, да ти дамъ нѣколко правила. Ти добръ се биешъ, но има нѣщо, което ти прѣпятствува. Въ първо врѣме мнозина отъ васъ ще изгубятъ баса, защото противникътъ е силенъ. Обаче, ако се упражняватъ споредъ правилата, които Богъ имъ е далъ, слѣдъ двѣ години тѣ ще спечелятъ първата премия. Първата премия прѣдставя развититѣ дарби и способности у човѣка. Има чувства у човѣка, като напирмѣръ, любостяжание, скжперничество, разточителностъ, развитието на които е опасно. Обаче, има чувства, дарби и способности у

човѣка, които непрѣменно трѣбва да се развиятъ. Тѣхното развитие е напълно безопасно. Запримѣрь, какво по-хубаво отъ това, да развие човѣкъ въ себе си дарбата да пѣе? Всѣки човѣкъ трѣбва да стане отличенъ пѣвецъ! Истински пѣвецъ е онзи, който може да спечели сърцето на своя заемодавецъ.

Прѣдставете си единъ знаменитъ, но бѣденъ пѣвецъ, който дължи нѣкому десетъ хиляди лева, а нѣма петъ пари въ джоба си да му ги върне. Какво трѣбва да направи този пѣвецъ? Той трѣбва да отиде при своя заемодавецъ и да му каже: петъ пари нѣмамъ въ джоба си, но искамъ да изплатя поне лихвитѣ на дълга си. — Какъ ще ги изплатишъ? — Ще ти попѣя малко. — Добрѣ, изпѣй ми нѣщо. Започва пѣвецътъ да пѣе, но така, че заемодавецътъ забравя всичко, унася се отъ гласа на своя длъжникъ. Каго свършва да пѣе, кредиторътъ му казва: не само че не ми дължишъ вече, но отгорѣ на това ти давамъ хиляда лева. Никога не съмъ слушалъ такъвъ пѣвецъ! Сега разбрахъ, какво нѣщо е истинското пѣние. Сжщо така и художникътъ може да постъпи съ своя кредиторъ. Щомъ е бѣденъ и не може да плати дълга си, той трѣбва да прѣдложи на своя кредиторъ да го нарисува. Ако послѣдниятъ приеме това прѣдложение и остане доволенъ отъ портрета си, той не само че ще му прости дълга, но отгорѣ на това ще му даде една малка сума. Така може да постъпи и поетътъ. Ако нѣма пари да изплати дълга

си, той ще напише едно хубаво стихотворение на своя кредиторъ и съ това ще компенсира задълженията си. Значи, истински пф-вещъ, художникъ, поетъ или ораторъ е този, който може да трогне своя кредиторъ, да го постави въ положение, да прости дълга му.

Сега, като поглеждате пръститѣ си, ще знаете, че всѣки пръстъ прѣдставя свѣтъ, отъ който се черпятъ редъ енергии, сили. Запримѣрь, първиятъ пръстъ, палецътъ прѣдставя Божествения свѣтъ, основанъ на любовта, на Венера. Понѣкога Венера прави голѣми пакости. Кога? — Когато възлюбениятъ ѝ не е при нея, и тя трѣбва да го търси. Щомъ не го търси, щомъ той е на мѣстото си, по-добра отъ нея нѣма. Първото състояние астролозитѣ наричатъ лоши аспекти, а второто — добри аспекти. Венера е възлюбената дъщеря на Бога. Останалитѣ четири прѣста сж влюбени въ Венера, но мълчатъ, не се изказватъ. Отъ тѣхъ Юпитеръ и Сатурнъ сж нейни любимци, които се скарали за нея. Спорътъ дошълъ до слънцето, което най-послѣ успѣло да ги примири. Щомъ дойде въпросъ за работа, всички се съединяватъ въ едно и свършватъ работата. Послѣ пакъ се отдѣлятъ, всѣки отива на мѣстото си. Всички прѣсти се стремятъ къмъ Венера, всѣки иска отъ нея да имъ даде по единъ погледъ. Тя отправя къмъ всички по единъ погледъ, съ което ги изпитва Сатурнъ, срѣдниятъ пръстъ, който е израсналъ най-високо, иска да обърне внимание на Венера съ своята височина, като ѝ

казва: азъ съмъ най-високиятъ върхъ. Сатурнъ е философъ, той разглежда нѣщата отъ причинитѣ къмъ послѣдствията. Юпитеръ пкъ иска да ѝ обърне внимание съ своето величие. Той е неподражаемъ въ поклонитѣ, които прави на Венера. Слънцето, четвъртиятъ пръстъ, е музикантъ, художникъ, който носи живота. Той е веселъ, жизнерадостенъ, богатъ, на всички дава. Съ това той иска да обърне внимание на Венера. Най-малкиятъ пръстъ, Меркури, е опитенъ търговецъ, който върти търговия, ходи натукъ-натамъ; щомъ се оплетатъ работитѣ на другитѣ богове, всички се обръщатъ къмъ Меркури, той да ги оправя. Не само боговетѣ се обръщатъ къмъ Меркури, но и цѣлиятъ козмосъ търси неговата помощъ. Показалецътъ е най-много влюбенъ въ Венера. Дѣто ходи, той все нея търси.

Казвамъ: човѣкъ трѣбва да има ясна прѣдстава за ржката си, да знае, какво съдържа тя въ себе си. Щомъ погледне ржката си, той трѣбва да се зарадва, като че вижда Бога въ нея. Велико нѣщо е човѣкъ да обича, да излива любовта си! Сжщеврѣменно той иска другитѣ да приематъ тази любовъ и да ѝ се отзоватъ. Тѣй щото, всѣки пръстъ на ржката прѣдставя особенъ свѣтъ, съ опрѣдѣлени отношения къмъ другитѣ прѣсти, т. е. къмъ другитѣ свѣтове. Запримѣръ, Сатурнъ е прѣдставитель на причинния свѣтъ. Чрѣзъ него човѣкъ изучава причинитѣ и послѣдствията на нѣщата. Слънцето е прѣдставитель на изобилието. То носи радоститѣ и веселието въ живота. Меркури е прѣдстави-

тель на практичността. Той поставя човѣка въ положение, да знае, какво да прави. Тѣй щото, погледнете ли на ржката си, кажете: азъ искамъ да обичамъ Бога, да Му служа. Азъ искамъ да обичамъ дъщеритѣ на Бога.

Като слушате да се говори така, нѣкои ще се намѣрятъ въ противорѣчие и ще кажатъ: половината човѣчество ще обича дъщеритѣ на Бога, ами какво трѣбва да прави другата половина? Питамъ: вие разсждавали ли сте по въпроса, какъ Богъ създаде жената отъ Адама? Какъ е възможно отъ мжжъ да се роди жена? Споредъ законитѣ, които вие познавате, мжжътъ ражда мжжъ, а жената — жена. Тогава, какъ е възможно, отъ реброто на Адама да излѣзе жена? Казвамъ: когато хората работятъ въ свѣта, тѣ трѣбва да бждатъ раздѣлени на мжже и жени, но когато работятъ за Бога, тѣ трѣбва да се съединятъ въ едно цѣло. Когато у хората се явятъ желанія, мисли и чувства, противоположни на Бога, тѣ се отдѣлятъ отъ Него, а съ това заедно тѣ се дѣлятъ на мжже и жени. Слѣдователно, щомъ мжжътъ търси жената, и жената търси мжжа, тѣ се отдалечаватъ отъ Бога, отъ Истината. Когато мжжътъ и жената се обикнатъ и бждатъ готови да се жертвуватъ единъ за другъ, тѣ се сливатъ въ едно и се движатъ къмъ Бога. И тогава Богъ е цѣлъ, смисълъ за тѣхъ. Тѣ живѣятъ вече въ една плътъ, въ едно тѣло.

Слѣдователно, ако умътъ и сърцето на човѣка не се съединятъ въ едно, той не може да се движи къмъ Бога. Докато умътъ

на човѣка желае едно, а сърцето му — друго, той се намира въ противорѣчие. Докато умътъ и сърцето на човѣка сж раздвоени, той не може да постигне това, което желае. Умътъ и сърцето трѣбва да се слѣятъ въ едно. Тѣй щото, човѣкъ трѣбва да разбира какво нѣщо е мжжътъ, и какво — жената. Когато момата срещне единъ момъкъ, или когато момъкъ срещне една мома, тѣ трѣбва да се гледатъ като сжщества, дошли на земята да работятъ, да свършатъ една работа. Ако и двамата се оцѣнятъ правилно и се обърнатъ къмъ Бога, животътъ имъ ще се осмисли. Не е лошо, когато двама млади се обичатъ. Злото е въ лошото готвене. Казвате: какъ трѣбва да се готви? — Хубаво трѣбва да се готви! При това, смисълътъ не е въ многото готвене. Ще готвите умѣрено и хубаво, та всѣки да е доволенъ отъ готвенето. Въ това седи истинската любовъ.

И тѣй, любовта не седи въ погледи и милувки. Ако отидете въ Германия, напримѣръ, и спрете погледа си за по-дълго врѣме върху нѣкой човѣкъ, той веднага ще ви запита: защо ме гледашъ така? Да не искашъ да ме хипнотизирашъ? Въ България, колѣто и да гледате човѣка, той нищо нѣма да каже. Питамъ: колко врѣме трѣбва да гледате единъ човѣкъ, за да остане той доволенъ отъ вашия погледъ? Вие така трѣбва да гледате човѣка, че той да остане доволенъ отъ погледа ви, да пожелае и втори пжтъ да го погледнете. Ако му напишете писмо, това писмо трѣбва да бжде такова, че той да пожелае и втори

пжтъ да му напишете писмо. Ако нашитѣ погледы, движения, писма не могат да събудятъ Божественото у хората, какъвъ смисълъ иматъ тѣ? Въ такъвъ случай, ще излѣзе, че никой никого не трѣбва да гледа. Не, ще гледате, но хубаво ще гледате. Мжжетѣ ще гледатъ женитѣ, ще се радватъ на хубавото, на красивото въ тѣхъ, ще се радватъ на дѣцата имъ, на богатството имъ и т. н. И женитѣ отъ своя страна ще гледатъ мжжетѣ, ще се радватъ на красивото въ тѣхъ, ще се радватъ на дарбитѣ, на способноститѣ имъ. Всичко красиво е Божествено. Тѣй щото, злото не е въ гледането, но въ лошото гледане, въ лошото готвене. Ще готвите хубаво! Съврѣменнитѣ хора си поставятъ ограничения, и то криви, като казватъ, че мжжетѣ не трѣбвало да гледатъ женитѣ, особено чуждитѣ. Тѣ трѣбвало да гледатъ къмъ земята, понеже били направени отъ прѣстъ. Жената пъкъ имала право да гледа мжжа, понеже била направена отъ неговото ребро. Казвамъ: ако жената е огледало, всѣки мжжъ има право да се огледва въ това огледало. Съврѣменнитѣ свѣтски и религиозни жени иматъ огледалца, въ които се оглеждатъ. Свѣтскитѣ се оглеждатъ свободно прѣдъ хората, а религиознитѣ се срамуватъ. Ако човѣкъ се оглежда, за да познае себе си, той има право да се оглежда. Обаче, най-мжчното нѣщо е човѣкъ да познае себе си, да познае своя истински образъ.

И тѣй, обичайте всичко, което Богъ е създалъ! Изучавайте всичко, което Богъ е

създалъ! Турете тѣзи правила въ приложение още днесъ, понеже днешниятъ день е день на Божията дъщеря, день на любовта, когато Богъ е създалъ човѣка. Този день трѣбва да се освети! Човѣкъ е създаденъ въ деня на Божията Любовь. Той е Неговото възлюбено дѣте. Ето защо, човѣкъ трѣбва да бжде изразъ на Божията Любовь, Мъдростъ и Истина! Щомъ сте изразители на Божията Любовь, вие ще можете да помагате на вашитѣ братя и сестри. Срѣщате една сестра или единъ братъ, падналъ нѣкъждѣ, окалялъ се, вие ще му посочите, дѣ да се измие. Ако е счупилъ крака си, ще го прѣвѣржете, ще го заведете въ дома му. Който нѣма любовь въ себе си, ще го пита: защо се окаля? Дѣ ходи? Защо счупи крака си? — Ходихъ нѣкъждѣ, паднахъ и си счупихъ крака. Въ това положение вие ще мязате на онѣзи, които разпитвали Настрадайнъ Ходжа, какъ е падналъ, че си изкълчилъ крака? Единъ день Настрадайнъ Ходжа се качилъ на една круша, да бере отъ нейнитѣ плодове. Както бралъ крушитѣ, той се плъзналъ отъ клона, на който билъ стѣпалъ, падналъ на земята и си изкълчилъ крака. Всички, които го срѣщали слѣдъ това, все го питали: какъ падна отъ крушата? Какъ изкълчи крака си? Той разправялъ на единъ, на втори, на трети и най-послѣ, като му дотегнало да разправя все една и сѣща история, казалъ: чудна работа! Не се ли намѣри единъ между васъ да е падналъ отъ круша, да знае, какъ се пада, че да прѣстанете да ме разпитвате.

Слѣдователно, красивото, великото въ живота е да помагате на една душа, когато видите, че тя се моли. Защо сте дошли на земята, ако не можете да помогнете на една ваша сестра, или на единъ вашъ братъ, когато тѣ се намиратъ въ нужда? Любовта изисква дълбоко вътрѣшно внимание единъ къмъ другъ, да си помагате, когато сте въ нужда. Всички трѣбва да съзнавате, че сте членове на едно и сжщо братство, и като така, да имате помежду си повече вътрѣшни, отколкото външни отношения. Само по този начинъ Богъ ще се проявява чрѣзъ всѣки едного. Ако приложите това, което съмъ ви говорилъ, прѣзъ тази година ще имате голѣми благословения. Каквото можете да носите отъ тѣзи благословения, ще бжде за васъ, а останалото, което не можете да носите, ще бжде за насъ. Приложение се иска сега отъ всички. Вземете за образецъ Христа и постѣпвайте като Него! Той страда, разпнаха Го на кръста и най-послѣ възкрѣсна. Слѣдъ възкресението Той получи голѣми блага: даде Му се властъ и на небето, и на земята. Тогава Христосъ се яви на ученицитѣ си и каза: „Идете изъ свѣта и проповѣдвайте, както и азъ проповѣдвахъ! Каквото работата свършихъ азъ, такава и вие можете да свършите.“ И наистина, отъ работата за Бога зависи и подобрението на вашия животъ.

Сега, желая на всички да бждете свободни, както Богъ ви е създалъ. Божията свобода произлиза отъ истината, а човѣшката свобода носи робство, ограничение. Ако нѣ-

кой носи товаръ, раница на гърба си, нека я тури настрана, да се освободи отъ нея, защото днесъ е деньтъ на любовта, която носи радостъ и веселие за човѣка. Тя осмисля и продължава неговия животъ. Любовта носи пълния животъ. Тя носи всички блажности и дарования на живота.

*

3. Съборна бесѣда отъ Учителя, държана на 21 августъ, 1931 г., 5 ч. с. — Изгрѣвъ.

